Fylkesmannen i Finnmark
Finnmárkku fylkkamánni

Lopphavet marine verneområde

Forslag til opprettelse av vern

Høringsdokument

Foto forside: Havforskningsinstituttet

Innhold

1. Innledning 5
2. Bakgrunn 6
   2.1 Rådgivende utvalg for marin verneplan 6
   2.2 Konsultasjoner med Sametinget og opprettelse av regionalt arbeidsutvalg 6
   2.3 Saksgang 7
3. Nærmere om området 10
   3.1 Verneverdier og verneformål 10
   3.2 Eksisterende vern 11
   3.3 Kulturminner 12
4. Brukerinteresser 13
   4.1 Akvakultur 13
   4.2 Fiskeri 14
   4.3 Forsvaret 14
   4.4 Jakt, fiske og friluftsliv 14
   4.5 Skipstrafikk, farleder og nødhavner 15
   4.6 Gruvedrift 15
5. Konsekvensutredning for etablering av marint verneområde 16
   5.1 Konsekvenser for naturmiljø 16
   5.2 Konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø 17
   5.3 Konsekvenser for naturressurser 17
   5.4 Samfunnsmessige konsekvenser 18
   5.5 Sammenstilling av konsekvenser av vernet 20
6. Virkninger av vernet 22
   6.1 Generelt om virkninger av vernet 22
   6.2 Akvakultur 23
   6.3 Fiskeri 24
   6.4 Forsvaret 25
   6.5 Jakt, fiske og friluftsliv 26
   6.6 Skipstrafikk, farleder og nødhavner 26
   6.7 Sjøkabler 27
   6.8 Installasjoner og anlegg 27
7. Vurderinger etter naturmangfoldloven 28
   7.1 Kunnskapsgrunnlaget 28

7.2 Effekten av vernet 28
8. Verneforslag 30
8.1 Avgrensning 30
8.2 Etablering av referanseområder 32
8.3 Korallforekomster hvor det foreslås særskilt beskyttelse 36
8.4 Nærmere om verneforskriften 38
8.5 Forslag til verneforskrift for alternativ A 40
8.6 Forslag til verneforskrift for alternativ B 44
9. Økonomiske og administrative konsekvenser 48
Kilder 49
Vedlegg 51

1. Innledning

Forslaget om Lopphavet marine verneområde er et ledd i arbeidet med å verne et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner.

Formålet med vernet er å ta vare på et område som representerer bestemte typer natur, inneholder truet, sjelden og sårbar natur og som er representativt for denne delen av kysten. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning. Området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking. Det er spesielt viktig å beskytte sjøbunnen mot store inngrep, som for eksempel utfylling, mudring, uttak av masser, deponering av masser, sprengning, boring og plassering av konstruksjoner på sjøbunnen. For slike aktiviteter vil det være restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse.

Vernet gir ingen restriksjoner på fiskeri, med unntak av i referanseområder for snurrevad og reketråling og i to områder med korallforekomster hvor det foreslås særskilt beskyttelse. For mange av brukerne av området vil vernet få liten eller ingen betydning.

Verneforslaget var i desember 2016 til faglig gjennomgang i Miljødirektoratet. Forslaget sendes nå ut på høring med sikte på å opprette et marint verneområde i Lopphavet etter naturmangfoldloven § 39. Frist for å komme med uttalelser til forslaget til vern er 21. juni 2017.

Uttalelser sendes til Fylkesmannen i Finnmark, Statens hus, 9815 Vadsø eller på e-post til fmfipostmottak@fylkesmannen.no.

2. Bakgrunn

2.1 Rådgivende utvalg for marin verneplan

Lopphavet er ett av 36 kandidatområder for marint vern som ble utpekt i tilrådinger fra Rådgivende utvalg for marin verneplan. Utvalget var bredt sammensatt og ble nedsatt av daværende Miljøverndepartement, nå Klima- og miljødepartementet, i samråd med daværende Fiskeridepartement, nå Nærings- og fiskeridepartementet, og Olje- og energidepartementet i 2001. Utvalget ga sin endelige tilråding i 2004. Utvalget vurderte at de 36 områdene til sammen representerte et godt og balansert utvalg av undersjøisk natur langs kysten og skjærgården.

Ved utvelgelsen ble særegenhet og representativitet, sett i forhold til regioner og kyststrekninger, vektlagt. Det ble også vektlagt at områdene skulle være lite påvirket og kunne tjene som referanseområder for forskning og overvåking.

På landsbasis er formålet med planen å ta vare på marine naturverdier og marine økosystem. Områdene skal dekke variasjonsbredden i norsk marin natur. Utvalget delte områdene inn i 6 kategorier:

- Poller
- Strømrike lokaliteter
- Spesielle gruntvannsområder
- Fjorder
- Åpne kystområder
- Transekter fra kyst til hav og sokkelområder

Lopphavet er i kategorien åpne kystområder.

2.2 Konsultasjoner med Sametinget og opprettelse av regionalt arbeidsutvalg

Som urfolk har samene, i henhold til ILO-konvensjon nr. 169, rett til å bli konsultert i saker som kan få direkte betydning for dem. Avtale om prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget ble inngått 11. mai 2005. Prosedyrene ble fastsatt ved kongelig resolusjon 1. juli 2005.

Konsultasjonsprosedyrene forplikter regjeringen, departementer, direktorater og andre underliggende statlige virksomheter til å konsultere med Sametinget så tidlig som mulig når det vurderes å innføre lover eller tiltak som kan påvirke samiske interesser direkte. Målet med konsultasjonene er at det skal oppnås enighet om foreslåtte tiltak.

Den 31. januar 2007 ble det inngått avtale mellom Sametinget og daværende Miljøverndepartement om retningslinjer for verneplanarbeid etter tidligere naturvernloven, nå naturmangfoldloven, i samiske områder. Formålet med retningslinjene er å sikre at konsultasjoner i forbindelse med alle forslag om vern etter naturmangfoldloven i samiske områder skal foregå i god tro og med målsetting om å oppnå enighet mellom staten og Sametinget, samiske interesseorganisasjoner eller samiske rettighetshavere.

I tråd med disse retningslinjene var det 20. juni og 18. september 2008 konsultasjon mellom Sametinget og Miljøverndepartementet. På møtet ble melding om oppstart av arbeidet og opprettelse av et felles arbeidsutvalg for Nordland, Troms og Finnmark drøftet. Den 13. august 2009 var det konsultasjon mellom Sametinget og daværende Direktoratet for naturforvaltning, nå Miljødirektoratet. Det ble på dette møtet enighet om mandat og sammensetning av arbeidsutvalget for Nord-Norge.

Sammensetningen av arbeidsutvalget er som følger:

- 1 representant fra fylkesmennene i Nordland, Troms og Finnmark
- 1 representant fra Fiskeridirektoratet sitt regionkontor
- 2 representanter fra Bivdi, Sjøsamisk Fangst- og fiskeriorganisasjon
- 1 representant fra Norges Fiskarlag
- 1 representant fra Norges Kystfiskarlag
- 1 representant fra Fjordfiskernes forening
- 1 representant fra Sjømat Norge, tidligere Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening
- 1 representant fra KS, Kommunesektorens organisasjon
- 1 representant fra SABIMA, Samarbeidsrådet for biologisk mangfold

Representanten fra fylkesmennene leder arbeidsutvalget. Fylkesmennene er sekretariat for arbeidsutvalget.

Arbeidsutvalget sitt mandat er blant annet å bistå fylkesmennene i verneplanarbeidet for Nasjonal marin verneplan i Nordland, Troms og Finnmark. Om et flertall i arbeidsutvalget eller et flertall av de samiske representantene i arbeidsutvalget og fylkesmennene ikke kommer frem til et felles forslag skal de ulike forslagene legges frem for høring og følge saken videre.

2.3 Saksgang

Melding om oppstart og utarbeidelse av verneforslag
Melding om oppstart av planarbeidet, med forslag til konsekvensutredningsprogram, ble i 2009 kunngjort og sendt ut til lokale og regionale organisasjoner. I meldingen ble blant annet mulige restriksjoner skissert med utgangspunkt i anbefalingene fra Rådgivende utvalg. Det ble også holdt informasjonsmøter om arbeidet i Hammerfest, Breivikbotn og Øksfjord.

I juli 2010 ble konsekvensutredningsprogrammet for Lopphavet fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning. Rapporten «Konsekvenser av etablering av marint verneområde i Lopphavet, Finnmark» ble ferdigstilt i november 2010.

Deretter ble arbeidet stilt i bero inntil Miljødirektoratet på bakgrunn av oppdrag fra Klima- og miljødepartementet, i brev datert 23. april 2015, gav Fylkesmannen i Finnmark oppdrag om å videreføre arbeidet med å utarbeide verneforslag for Lopphavet. Samtidig med at vi fikk i oppdrag å videreføre arbeidet med Lopphavet, fikk også fylkesmennene i Nordland og Troms i oppdrag å videreføre arbeidet med marint vern i sine områder.

I 2015 er det gjennomført møter med alle berørte kommuner. Det har også vært informasjonsmøter om verneplanarbeidet i Hammerfest, Breivikbotn og Øksfjord. I tillegg har vi hatt møter med Finnmarkseiendommen og Finnmark fylkeskommune.

Arbeidsutvalget skal som nevnt bistå Fylkesmannen i verneplanprosessen. I løpet av prosessen har arbeidsutvalget hatt 1 møte i 2009 og 3 møter i 2015.

I tråd med saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven (rundskriv T-2/15) er det også opprettet en referansegruppe med lokale representanter. Referansegruppen har hatt 1 møte og gruppen består av representanter fra følgende organisasjoner og kommuner:

- Fiskarlaget Nord
- Sjømat Norge, tidligere Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening
- Bivdi, Sjøsamisk Fangst- og fiskeriorganisasjon
- Kystfiskarlaget
- Hammerfest kommune
- Loppa kommune

I brev fra Klima- og miljødepartementet, datert 22. januar 2016, ble det åpnet for at konsekvensutredningen fra 2010 oppdateres. Departementet oppfordret samtidig involverte parter om å belyse saken så godt som mulig og tidligst mulig gi konkrete innspill om eventuelle behov for videre utredning. På møte med berørte kommuner, den 26. februar 2016, ble det avklart at det var behov for å oppdatere temaene naturressurser (fiskeri og akvakultur) og samfunn i konsekvensutredningen. Oppdateringen ble ferdigstilt i september 2016.

I forbindelse med arbeidet med oppdateringen har det totalt vært 3 møter med berørte kommuner. Siste møte var 4. november 2016. På dette møtet ble oppdatert konsekvensutredning presentert.

Høring av verneforslag
Verneforslaget har vært til faglig gjennomgang i Miljødirektoratet og sendes nå på høring til lokale og sentrale høringsparter.

På bakgrunn av høringsdokumentet og uttalelsene som kommer inn vil Fylkesmannen, med bistand fra arbeidsutvalget, gi sin tilrådning til Miljødirektoratet. Ved oversendelsen av tilrådningen legges alle høringsuttalelser og et sammendrag av uttalelsene. Fylkesmannen sin endelige tilrådning sendes samtidig til berørte grunneiere og rettighetshavere, kommuner, fylkeskommuner, Sametinget, andre offentlige myndigheter og berørte nærings-, naturvern- og friluftslivsorganisasjoner til orientering.

Miljødirektoratet gjør deretter sin vurdering av saken og sender sin tilrådning til Klima- og miljødepartementet. Før endelig tilrådning sendes til departementet skal det avklares med Sametinget om det er behov for ytterligere konsultasjoner.

Endelig vedtak
Klima- og miljødepartementet sluttbehandler vernesaken og foretar blant annet nødvendige avklaringer med andre departementer før behandlingen i regjeringen. Departementet skal være i nødvendig dialog med berørte kommuner i løpet av sluttbehandlingen.

Endelig vedtak om vern etter naturmangfoldloven blir fattet av Kongen i statsråd gjennom kongelig resolusjon.

Erstatning for økonomisk tap som følge av marint vern

Bestemmelser om erstatning for økonomisk tap, som følge av vedtak om opprettelse av et marint verneområde, finnes i naturmangfoldloven §§ 50 og 51. I henhold til § 50 første ledd har en eier eller rettighetshaver i eiendom, som helt eller delvis blir vernet som marint verneområde, rett til erstatning for økonomisk tap når vernet gjør det vanskelig å fortsette den igangværende bruken. For bruk som trenger tillatelse fra offentlig myndighet, gjelder retten til erstatning bare hvis tillatelse er gitt før det er foretatt kunngjøring etter naturmangfoldloven § 42.

3. Nærmere om området

3.1 Verneverdier og verneformål

Formålet med vernet er å ta vare på et område som representerer bestemte typer natur, inneholder truet, sjelden og sårbar natur og som er representativt for denne delen av kysten. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning.

Lopphavet har stor spennvidde i naturtyper. Blant annet er det i det foreslåtte verneområdet fjorder med lavt oksygeninnhold, israndavsetninger, sterke tidevannsstrømmer, korallforekomster og korallrev på dypt vann. Det går en dyp renne inn i Sørøysundet med bratte undersjøiske fjellvegger, grunne fjorder og viker i et alpint landskap. På nord- og vestsiden av Sørøya er det grunne eksponerte områder og strender.

Hele yttersiden av Sørøya og havområdet utenfor Loppa øy er næringssøkområde med stor verdi for blant annet lomvi, lunde og krykkje og kysttorsk.

Området ligger i overgangssonen mellom Vestnorsk og Finnmark biogeografiske subprovinser og er derfor egnet som referanseområde for overvåking av endringer i flora og fauna, for eksempel som følge av global klimaendring.

Rådgivende utvalg har i sin foreløpige tilrådning i 2003, på grunnlag av analyser av utbredelsen av alger, bunnlevende fisk og arter fra de best kjente virvelløse dyr (2335 arter av et utvalg på 4218 arter), kommet frem til at norskekysten kan deles inn i tre biogeografiske regioner som hver har rang som biogeografisk subprovins.

Selv om mange arter fins i to eller alle subprovinser, er det klare forskjeller:

- Skagerak subprovins: Preges av arter fra den sørlige Nordsjø og av arter som har deler av sin utbredelse i Kattegat og til dels Østersjøen. En rekke arter som er vanlige langs Vestlandet mangler.
- Vestnorsk subprovins: Den av subprovinsene som har flest sørlige arter, men dette antallet avtar relativt jevnt fra Trøndelag og nordover. Totalt sett er biodiversiteten høy. Innslaget av kaldtvannsarter er merkbart fra Bergen og nordover og øker nordover.
- Finnmark subprovins: Er positivt karakterisert ved at andelen av nordlige arter øker markant, samtidig som det er en relativt markant reduksjon i antall sørlige arter. I denne subprovinsen er det spesielt tydelig at det fins en gradient på tvers av kysten med en relativt rik flora og fauna preget av sørlige arter i de ytre kyststrøk og en mer artsfattig, nordlig preget flora og fauna i de indre kyststrøk.

I tilknytning til kartleggingsprogrammet MAREANO[1] har det vært gjennomført undersøkelser i Stjernsundet og Sørøysundet i perioden 2006 til 2008. Sju ulike naturtyper er identifisert, herunder

[1] MAREANO kartlegger dybde, bunnforhold, biologisk mangfold, naturtyper og forurensning i sedimentene i norske havområder. Programmet finansieres av Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet gjennom bevilgninger over statsbudsjettet.

korallrev i Stjernsundet. Det er dokumentert 226 marine arter i området. Blant disse er anemonen *Lipomena multicornis*, som her ble observert for første gang i Norge.

Verneverdiene og verneformålet knyttes til det store mangfoldet av naturtyper som er representative for denne delen av kysten, samt særegne kvaliteter i området.

3.2 Eksisterende vern

Det foreslåtte verneområdet overlapper med hele eller deler av sjøarealene i følgende verneområder:

- Seiland nasjonalpark

Området dekker et areal på ca. 316 km^2, hvorav ca. 9,6 km^2 sjøareal. Formålet med vernet er å bevare et alpint kystlandskap med et egenartet og variert biologisk mangfold, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen, bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster og verne om kulturminner.

Nasjonalparken ligger på øya Seiland, mellom Kvaløya og Stjernøya, i kommunene Alta, Kvalsund og Hammerfest.

Verneforskriften ligger her på nettsiden til Lovdata.

- Loppa naturreservat

Området dekker et areal på ca. 7 200 dekar, hvorav ca. 2 400 dekar landareal. Loppa naturreservat ligger på Loppa øy, i Loppa kommune. Formålet med vernet er å bevare et viktig fuglefjell med tilhørende plantesamfunn, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området.

Verneforskriften ligger her på nettsiden til Lovdata.

- Andotten naturreservat

Området dekker et areal på ca. 250 dekar, hvorav ca. 100 dekar landareal. Naturreservatet ligger på vestspissen av Sørøya i Hasvik kommune. Formålet med vernet er å bevare et viktig fuglefjell med tilhørende plantesamfunn, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området.

Verneforskriften ligger her på nettsiden til Lovdata.

- Sørsandfjorden naturreservat

Området dekker et areal på ca. 1,6 km^2, hvorav ca. 1,5 km^2 landareal. Naturreservatet ligger på nordsiden av Sørøya i Hasvik kommune. Formålet med vernet er å bevare en stor sandfjord med tilhørende sanddynesystem og vegetasjon. Sandstranda, sanddynefronten og dynegrasheia utgjør et velutviklet og instruktivt system. Dynegrasheia har tydelige hevete strandvoller som viser landhevingen. Vegetasjonen er variert og har et høyt antall plantearter, herunder også enkelte varmekjære arter. I området finnes en nordlig forekomst av rik bjørkeskog.

Verneforskriften ligger her på nettsiden til Lovdata.

- Nordsandfjorden naturreservat

Området dekker et areal på ca. 0,9 km^2, herav 0,7 km^2 landareal. Formålet med vernet er å bevare en stor sandfjord med tilhørende sanddynesystem og vegetasjon. Reservatet ligger på nordsiden av Sørøya, like øst for Sørsandfjorden i Hasvik kommune.

Verneforskriften ligger her på nettsiden til Lovdata.

- Storgalten naturreservat

Området dekker et areal på ca. 1 000 dekar, hvorav ca. 350 dekar landareal. Formålet med vernet er å bevare et viktig fuglefjell med tilhørende plantesamfunn, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området. Storgalten ligger på nordsiden av Sørøya i Hasvik kommune.

Verneforskriften ligger her på nettsiden til Lovdata.

- Saksfjorden naturreservat

Området dekker et areal på ca. 0,8 km^2, herav ca. 0,5 km^2 landareal. Formålet med vernet er å bevare en tilnærmet uberørt sandfjord med tilhørende sanddynesystem og vegetasjon. Sanddynesystemet er preget av sterk vindpåvirkning. Vegetasjonen er variert. Reservatet ligger på nordsiden av Sørøya.

Verneforskriften ligger her på nettsiden til Lovdata:

- Lille Kamøya naturreservat

Området dekker et areal på ca. 1 600 dekar, hvorav ca. 600 dekar landareal. Formålet med vernet er å bevare et viktig fuglefjell med tilhørende plantesamfunn, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området. Naturreservatet ligger på nordsiden av Sørøya, nord for Saksfjorden naturreservat, i Hammerfest kommune.

Verneforskriften ligger her på nettsiden til Lovdata.

Ved overlapping mellom marint vern og annet vern etter naturvernlovgivningen, vil det være to sett med verneforskrifter som gjelder. Generelt vil det være slik at de strengeste bestemmelsene legges til grunn, for eksempel ved behandling av dispensasjonssøknader.

Seiland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Seiland nasjonalpark. Hammerfest kommune er forvaltningsmyndighet for Saksfjorden naturreservat og Lille Kamøya naturreservat. Fylkesmannen er forvaltningsmyndighet for de øvrige verneområdene. Områdene er vist på temakart i vedlegg 20.

3.3 Kulturminner

Kulturhistoriske registeringer er få og mangelfulle i området. Det er imidlertid registret lokaliteter hvor det er vurdert å være potensial for kulturminner under vann. Lokalitetene er ikke kartfestet, men ligger alle i tilknytning til kjente vær, handelssteder, kirkesteder og hvalfangerstasjoner.

Området er vurdert til å ha et stort potensial for hittil ukjente kulturminner. På grunnlag av historiske kilder og kulturminner på land er det utarbeidet marinarkeologiske prioriteringsområder som er grovt kartfestet.

4. Brukerinteresser

4.1 Akvakultur

Innenfor området er det per mars 2017 i alt 17 godkjente lokaliteter for oppdrett av matfisk. Virksomheten er konsentrert til fjordområdene ved Sør-Tverrfjord med Langfjorden og Øksfjord i Loppa kommune, Husfjorden, Hamnefjorden og Jøfjorden i Hammerfest kommune, samt Dønnesfjorden og Børfjorden i Hasvik kommune. Høsten 2016 var to søknader om klarering av lokaliteter til akvakultur i Hasvik kommune på høring. Den ene søknaden gjaldt klarering av en ny lokalitet for akvakultur for laks, ørret og regnbueørret i Børfjord. Denne søknaden er innvilget. Den andre søknaden gjaldt klarering av en lokalitet for fangstbasert akvakultur av torsk ved Breivikfjorden. Denne er per mars 2017 ikke avklart.

Lokalitetene som er i drift i området i dag har høy verdi for næringen. For videre utvikling av næringen er ledige fjordområder i Sørøysundet aktuelle. De fleste anleggene i Finnmark ligger i kysttypen beskyttet kyst eller fjord. En del lokaliteter ligger i moderat eksponert kyst. Per i dag legges ikke anlegg i eksponerte kystområder. På sikt, etter hvert som tilgangen på nye lokaliteter blir begrenset, og fremtidig teknologi gjør det mulig, vil det kunne bli aktuelt å ta i bruk mer eksponerte lokaliteter.

Av de fire berørte kommunene Hammerfest, Hasvik, Loppa og Alta kommune har alle, med unntak av Alta kommune, avsatt arealer til akvakultur innenfor verneområdet. Kommuneplanens arealdel for Hammerfest kommune ble vedtatt i 2010. I Hasvik kommune og Loppa kommune ble kommuneplanens arealdel vedtatt i henholdsvis 2000 og 2001. I store deler av Hasvik kommune er arealbruken i sjø ikke avklart gjennom kommuneplanens arealdel.

Eksisterende lokaliteter er vist på temakart i vedlegg 21.

Lokalitet		Innehaver	Endringer 2010-2017	Sted	Kommune	Inngår i alternativ
37237	Børfjord	NRS Finnmark AS	Ny 2017	Børfjord	Hasvik	A+B
33997	Næringsbukta	NRS Finnmark	Ny 2013	Dønnesfjord	Hasvik	A
33998	Klubben	NRS Finnmark	Ny 2013	Dønnesfjord	Hasvik	A
13996	Hamnefjord	Cermaq Norway AS		Hamnefjorden	Hammerfest	A+B
15517	Tinnlandet	Grieg Seafood Finnmark AS	Utvidet 2013	Jøfjorden	Hammerfest	A+B
21016	Husfjord	Cermaq Norway AS	Utvidet 2015	Husfjorden	Hammerfest	A+B
10275	Auskarnes Ø	Grieg Seafood Finnmark AS		Øksfjorden	Loppa	A
10795	Olaneset	Grieg Seafood Finnmark AS	Ny 2011	Øksfjorden	Loppa	A
10823	Lille Skognes	Grieg Seafood Finnmark AS		Øksfjorden	Loppa	A
10825	Steinviknes	Grieg Seafood Finnmark AS		Øksfjorden	Loppa	A
13316	Storvik	Grieg Seafood Finnmark AS		Øksfjorden	Loppa	A
27015	Kjøsen	Grieg Seafood Finnmark AS		Øksfjorden	Loppa	A
31137	Danielsnes	Grieg Seafood Finnmark AS	Ny 2010	Øksfjorden	Loppa	A
10611	Marøya	Cermaq Norway AS	Utvidet 2013	Langfjorden	Loppa	A
10796	Hundbergan	Cermaq Norway AS		Langfjorden	Loppa	A
18117	Vassvika	Cermaq Norway AS	Ny 2013	Sandlandsfjorden	Loppa	A
32237	Sloppegrunn	Cermaq Norway AS	Ny 2010	Langfjorden	Loppa	A

Tabellen gir en oversikt over de 17 lokalitetene som alle ligger i foreslått verneområde (alternativ A). Av disse ligger kun 4 av lokalitetene innenfor det alternative verneområdet (alternativ B). Det står mer om de to alternativene til vern i kapittel 8.

4.2 Fiskeri

Området er et nasjonalt og regionalt viktig område for fiskerinæringen. Hovedvekten av fartøy som fisker i området kommer fra Nordland, Troms og Finnmark, men det er også flere fartøy registret lenger sør i landet. Det fiskes med de aller fleste aktive og passive redskapene i området. De aller fleste fartøygrupper er også representert i området.

Breivikfjorden er svært viktig for fiske etter torsk om våren, da både med passive og aktive redskaper. I Sørøysundet foregår det fiske med reketrål som har lange tradisjoner. Snurrevadfisket i området bidrar til det store volumet som landes hos Nergård Sørøya, som i dag er den største fiskekjøperen i volum i Finnmark. Bedriften har søkt, som nevnt under kapittel 4.1, om godkjennelse for fangstbasert akvakultur på 2000 tonn i Breivikfjorden. Dette vil kunne bidra ytterligere til volum og stabil råstofftilgang over året.

Verneområdet har en rekke låssettingsplasser og godkjente fiskeplasser for sjølaksefiske med faststående redskap. Det foregår ikke høsting av skjell (skjellskraping) langs havbunnen i området i dag. Det foregår heller ikke kommersiell høsting av tang og tare i verneområdet.

Området ligger utenfor kvoteregulert område for kongekrabbe. Det vil si at forvaltningsmålet er å holde en lavest mulig krabbebestand gjennom et fritt fiskeri. Havforskningsinstituttet sine kartlegginger indikerer at det frie fisket har en begrensende effekt på spredningen av kongekrabbe, men at fisket ikke er i stand til å stoppe spredningen helt. Det er i dag ansamlinger av kongekrabbe på yttersiden av Sørøya i fjordene Gamvikfjorden, Sandøyfjorden og Galtefjorden (Sundet et al. 2014). På Havforskningsinstituttet sitt tokt i 2015 ble det registret noe mer krabbe lokalt ved Sørøya, sammenlignet med tidligere (Sundet et al. 2015).

Reiselivsaktivitet knyttet til havfiske i området er en næring i stadig vekst. Særlig Hasvik kommune har profilert seg utad som "storfiskens rike". Det arrangeres årlig blant annet en havfiskefestival, som enkelte år også har omfattet et nordisk mesterskap i havfiske. Den totale verdiskapingen for havfisketurismen i Hasvik beløper seg i 2016 til nærmere 70 millioner kroner, og sysselsetter ca. 65 ansatte direkte og indirekte (Mona J. Saab). Dette er en høy andel i en kommune som hadde 1054 innbyggere 1. januar 2016. Det er en tilsvarende positiv utvikling i Loppa kommune.

4.3 Forsvaret

Forsvaret har et skyte- og øvingsfelt som overlapper sør-vestlige del av verneområdet vest for Loppa øy. Navnet på skytefeltet er «Kvænangen». Feltet benyttes i all hovedsak av Sjøforsvaret. Aktiviteten innebærer manøvrering og øving på overflaten med kalde granater eller øvingstorpedoer (uten sprengningselementer). Feltet har også en teoretisk mulighet til å bli brukt i forbindelse med undervannsprengning, selv om skyte- og øvingsfeltet ikke brukes til dette per i dag. For Forsvaret er det viktig for å opprettholde alle kapasiteter, også de «ubrukte».

Forsvarets skyte- og øvingsfelt er vist på temakart i vedlegg 14.

4.4 Jakt, fiske og friluftsliv

Generelt er området brukt til friluftsliv, men bruksintensiteten er lav fordi den utøves av forholdsvis få i et stort geografisk område. Fritidsfiske foregår langs hele kysten, særlig i nærheten av tettstedene og i fjordområdene. Seljakt foregår på øyer og holmer, og noe inne i fjordene.

4.5 Skipstrafikk, farleder og nødhavner

Innenfor verneområdet er det en hovedled med flere bileder. Kystverket har også en rekke navigasjonsinstallasjoner i området. Det er gjennomgående trafikk til Hammerfest og Alta.

Det er fire nødhavner i verneområdet. Nødhavner er steder hvor skip i nød kan gjennomføre tiltak for å stabilisere skipets tilstand, for å ivareta sjøsikkerhet, og for å sikre liv, helse og miljø. Områdene er Kipperfjordbotn og Øyfjorden i Hasvik kommune og Loppa og Nord-Tverrfjorden i Loppa kommune.

4.6 Gruvedrift

På Stjernøya drives det gruvedrift etter nefelinsyenitt. Bygninger og kaianlegg ligger i Lillebukta, bare et par kilometer øst for områdets avgrensning i Stjernsundet. Gruvedriften har gjennom årene medført en god del utslipp av steinstøv til Stjernsundet fra Lillebukta, men ikke mer enn at korallrevene noen kilometer mot vest er intakte.

5. Konsekvensutredning for etablering av marint verneområde

I 2010 ble det utarbeidet en konsekvensutredning for temaene naturmiljø, kulturminner og kulturmiljø, naturresurser og samfunn. Utredningen er i 2016 oppdatert for temaene naturresurser (fiskeri og akvakultur) og samfunn. Dette kapitlet oppsummerer kort konsekvensutredningen. Konsekvensutredningen fra 2010 ble utarbeidet i et samarbeid mellom Akvaplan-niva, Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) og Rambøl. Oppdateringen i 2016 er gjort av Norconsult.

Konsekvensutredningen er basert på eksisterende kunnskap som var tilgjengelig i 2010 og i 2016. Det er to alternativer for vern som er utredet, i tillegg til at det for noen av aktivitetene er utredet noen ekstra alternativer når det gjelder restriksjonsnivå. Alternativene til vern, som er utredet for de ulike aktivitetene, går frem av tabellen i vedlegg 22.

Teksten nedenfor en oppsummering av det som står i konsekvensutredningen. Virkningene av vernet i kapittel 6 og forslag til vern i kapittel 8 må ses i sammenheng med det som er foreslått i konsekvensutredningen.

5.1 Konsekvenser for naturmiljø

Vernet av Lopphavet vil medføre restriksjoner og reguleringer av menneskelig aktivitet. Det er to alternativer med ulike restriksjoner der hovedforskjellen mellom alternativene er at det ene alternativet legger mer omfattende restriksjoner på fiske, skjellskraping med videre. Det andre alternativet legger seg i stor grad på samme nivå som i nullalternativet med unntak av enkelte referanseområder.

Nullalternativet innebærer ikke vern, og er dermed en videreføring av dagens aktiviteter. Restriksjonene på sprengning, mudring, dumping, utbygging, utslipp med flere er de samme i begge alternativene. Dette innebærer at for temaene havklima, strand og kystsone er omfanget av vernet det samme i begge alternativene, nemlig lite eller intet omfang for havklima, samt middels positivt for strand og kystsone. Når det gjelder sjøfugl og sjøpattedyr, samt fisk og plankton har alternativet med mest omfattende restriksjoner på fiske et middels positivt omfang, mens alternativet med få restriksjoner på fiske medfører at vernetiltaket har lite eller intet omfang.

Når det gjelder sjøbunnen, foruten koraller, er heller ikke forskjellen mellom restriksjonsalternativene store. Grunnen til det er at det i hovedsak er referanseområdene som blir påvirket av eventuelle restriksjoner. Referanseområdene omfatter et begrenset areal. For koraller derimot er forskjellen mellom restriksjonsalternativene betydelig, da det ene alternativet ikke tillater fiske i nærheten av korallrev, mens det andre alternativet i praksis er det samme som nullalternativet.

Oppsummert er vernet et positivt tiltak for naturmiljøet. Alternativet med de strengeste reguleringene og restriksjonene knyttet til fiskeri har størst positiv konsekvens for naturmiljøet. Det forventes ikke negative konsekvenser for naturmiljøet. Det er derfor vurdert å ikke være behov for avbøtende tiltak.

5.2 Konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø

Kulturhistoriske registreringer innen planområdet er få og mangelfulle. Det er imidlertid registrert lokaliteter hvor det er vurdert å være potensial for kulturminner under vann. Lokalitetene er ikke kartfestet, men ligger alle i tilknytning til kjente vær, handelssteder, kirkesteder og hvalfangststasjoner. På grunnlag av historiske kilder og kulturminner på land er det utarbeidet marinarkeologiske prioriteringsområder (PRIMAT) som er grovt kartfestet. Kjente forlis og vrak omfatter 12 skip som er fredet etter kulturminneloven.

Det vurderes å være et stort potensial for hittil ukjente kulturminner innenfor det foreslåtte verneområdet.

På bakgrunn av konsekvensvurderingen rangeres vernealternativet med de strengeste restriksjonene som det beste alternativet for kulturminner og kulturmiljø. Det påpekes imidlertid at forskjellen mellom de to alternativene er marginal. Marine kulturminner vil ligge på havbunnen eller være deponert i havbunnen (bunnsedimentene). Vernetiltaket vil, gjennom ulike reguleringer og restriksjoner, begrense eller stoppe aktiviteter som medfører forstyrrelse av eller inngrep i strandsone og havbunn (bunnsedimenter). Enhver begrensing på bruk av redskap eller annen aktivitet som berører havbunnen anses derfor for å være positivt for kulturminnene.

Nulltiltaket vurderes som det dårligste alternativet for kulturminner og kulturmiljø. Dette fordi det i dag er tillatt med aktiviteter som medfører forstyrrelse av havbunn og strandsone.

Et vern forventes å bidra til bedre bevaringsforhold for kulturminner og kulturmiljø innenfor planområdet. Det forventes ikke negative konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø. Det er derfor vurdert å ikke være behov for avbøtende tiltak.

5.3 Konsekvenser for naturressurser

Området vurderes å ha stor verdi for aktiviteter som fiske med passive redskaper etter torsk og torskearter, for turistfiske (passive redskaper) og reketråling. For fiske etter torsk og torskearter med aktive redskaper, levende lagring av fisk og for fiske med fartøy over 15 meter har området middels verdi. Mens for skjellskraping og kongekrabbe har området liten verdi.

Når det gjelder akvakultur er utredningsområdet preget av høy eksponering for havsjø langs de vestvendte områdene både på Sørøya og på fastlandet. Landtopografien vanskeliggjør også oppdrettsvirksomhet i åpne områder (bratt fjell som stuper i havet og med risiko for snø-, og stein- og eller jordras). Av fjordsystemene som kan gi beskyttelse mot bølgeeksponering, er oppdrettsvirksomheten i for eksempel Øksfjorden i dag av et slikt omfang at det neppe kan forventes ekspansjon. Det er i store deler av området svakt utbygd infrastruktur (vei, elektrisitet med videre).

Yttersiden av Sørøya har lav verdi både for tradisjonelt merdoppdrett og skjelldyrking. Området som er foreslått som referanseområde for overvåkning av regional vannkvalitet i kyststrømmen har svært lav verdi både for tradisjonelt merdoppdrett og skjelldyrking. Referanseområdene for akvakultur i Kipparfjorden og Øyfjorden har middels verdi, mens området i Skreifjorden har lav verdi. De delene av området som i dag benyttes til akvakultur vurderes å ha stor verdi for næringen, mens det øvrige området har begrenset verdi.

De kjente mineral- og masseforekomstene innen verneområdet er ikke av slik mektighet eller kvalitet at området kan klassifiseres som mer enn av liten viktighet for kommersiell drift eller uttak.

Verneforslaget vil begrense en rekke aktiviteter i Lopphavet. Utredningen fra 2010 og oppdateringen i 2016 har avdekket små til middels negative konsekvenser av de foreslåtte restriksjoner. Verneforslagets foreslåtte restriksjoner på fiskerivirksomhet ventes kun å føre til små negative konsekvenser, med unntak for reketråling og aktive redskap hvor det ventes at vernet vil føre til middels negative konsekvenser. For aktive redskap er de negative konsekvensene av vernet knyttet til de alternative referanseområdene. For akvakultur ventes det kun små negative konsekvenser.

Mest omfattende konsekvenser oppstår der forslaget omfatter et absolutt forbud, som eksempelvis mot skjellskraping og utnyttelse av mineralske ressurser. Dette er betydelige inngrep, på tross av at området i dag er av liten verdi for disse aktiviteter (foregår ikke). Forbud vil imidlertid redusere interessen for å avdekke muligheter for fremtidig aktivitet.

Som avbøtende tiltak er det foreslått at det gjennomføres en mer detaljert kartlegging før endelig vedtak om avgrensning av referanseområder. Videre antas det at en balansert dispensasjonspraksis er det mest virksomme avbøtende tiltak, særlig der aktiviteter har lite potensial for å påvirke de primære verneinteressene.

5.4 Samfunnsmessige konsekvenser

Forsvaret

Det er overlapp mellom verneområdet og Forsvarets skyte- og øvingsfelt SØF-Kvænangen. Skyte- og øvingsfeltet har stor verdi for Forsvaret. Foreslått verneområde innebærer restriksjoner på Forsvaret sin aktivitet ved at det ikke vil være tillatt med undervannssprengning. Det foregår ikke undervannssprengning i området per i dag, men for Forsvaret er det viktig å opprettholde alle kapasiteter, også de «ubrukte».

Foreslått vern vil gi middels negativ konsekvens. Som avbøtende tiltak er det foreslått at verneområdet avgrenses slik at yttergrensene av verneområdet sammenfaller med skyte- og øvingsfeltet.

Samisk kultur og næring

Foreslått verneområde har stor verdi for samisk kultur og næring. I tilknytning til den virksomhet som foregår i dag er det liten byggevirksomhet. Den næringsutvikling som planlegges vil i hovedsak skje i eksisterende anlegg. Men selv om det er eksisterende anlegg som brukes i dag, så kan det i et lengre tidsperspektiv komme ønsker om nye anlegg tilknyttet sjø. Det vil for eksempel kunne gjelde oppføring av brygge eller kaianlegg.

Restriksjoner på dette vil kunne få negative konsekvenser for lokal kultur og næring. På bakgrunn av dette antas det at verneområdet kan ha en liten negativ konsekvens. Som avbøtende tiltak er det foreslått at det tillates å etablere mindre installasjoner og eller tekniske inngrep i tilknytning til sjøsamisk næringsvirksomhet.

Friluftsliv

Området har stor verdi for friluftslivet. Dette gjelder særlig Sørøysundet og fjordområdene her, men også fjordområder på yttersiden av Sørøya som Dønnesfjorden. En faktor som vurderes å trekke verdien noe ned er at brukerintensiteten ut mot åpent hav antas å være lav. Verdien av området for friluftsliv er derfor vurdert til å være middels.

Restriksjoner som forbud mot alt fiske i sensitive områder med korallrev antas å ha mindre betydning blant annet siden korallene ligger dypt (<250 m) eller ut mot åpent hav. Etablering av verneområde vurderes til å ha middels positiv konsekvens for friluftsliv. Som avbøtende tiltak foreslås at det er tillatt å bruke håndsnøre, stang og korte garnlenker med landfeste i hele området. Det foreslås også at etablering og vedlikehold av mindre tiltak (båtopptrekk, kaier med videre) i tilknytning til etablerte fritidseiendommer tillates i hele verneområdet.

Reiseliv
Området har stor verdi for reiselivsnæringen og da særlig fisketurismen. Restriksjoner som forbud mot alt fiske i sensitive områder med korallrev antas å ha mindre betydning blant annet siden korallene ligger dypt (<250 m) eller ut mot åpent hav. En interessemotsetning mellom fisketurisme og et marint vern vil derfor i hovedsak være knyttet til havnene og områdene i tilknytning til havnene. Vernet antas å få liten til middels negativ konsekvens. Som avbøtende tiltak er det foreslått at fiske med stang og håndsnøre tillates i hele verneområdet. Sensitive områder bør legges inn på GPS, slik at områder kan unngås. Det er også anbefalt at det avsettes soner rundt havnene, som tas ut av verneområdet.

Farleder, havner og tekniske installasjoner
Det foreslåtte marine verneområdet og regionen vurderes til å ha stor verdi for skipstrafikken. Hovedleden nord-sør går gjennom det foreslåtte verneområdet. Alta havn, Hammerfest havn og Melkøya er havner av stor regional betydning. Havnene i Breivikbotn og Sørvær har stor betydning for fiskerinæringen, og flere lokale havner har stor betydning for lokalt fiske og reiselivsnæringen (fisketurismen). Restriksjoner gjør at vernet vil få middels negativ til stor negativ konsekvens. Som avbøtende tiltak er det foreslått at eksisterende og eventuelle nyanlegg som seilingsmerker, fyrlykter med mer unntas i bestemmelsene til vernet. Videre er det foreslått at et større areal rundt havner, andre kaier og brygger tilknyttet næringsvirksomhet tas ut av verneområdet. Arealene som tas ut bør være så store at det kan dumpes rene mudringsmasser i disse områdene uten at dumpingen påvirker verneområdet.

Energi og industri
Hele verneområdet har liten verdi for vindkraft, men hvis vi kun ser på de ytre delene av verneområdet har området stor verdi. Når det gjelder industri på land vil den ligge utenfor verneområdet, men være knyttet til havneområdene. Området antas derfor å ha middels verdi for landbasert industri.

Konsekvensen av vernet varierer fra ubetydelig for vindkraft til liten negativ konsekvens for industri. Foreslåtte avbøtende tiltak for vindkraft er å få sammenfallende grenser for verneområdet og Sandskallen[2] (konsesjonsområde for vindkraft). Videre er det foreslått at de enkelte vindmøllene plasseres slik at de gjør minst mulig skade, samt at det gis dispensasjon for kabling gjennom verneområdet. Når det gjelder havner, andre kaier og brygger tilknyttet næringsvirksomhet er det foreslått at disse blir liggende utenfor verneområdet.

[2] Olje- og energidepartementet sendte i januar 2013 ut utredningen *Havvind - strategisk konsekvensutredning for vindkraft til havs* på høring. Utredningen var utarbeidet av Norges vassdrags- og energidirektorat. Sandskallen - Sørøya nord er et av områdene i rapporten som i første omgang anbefales åpnet for etablering av havvind.

5.5 Sammenstilling av konsekvenser av vernet

Sammenstillingen av konsekvensene for de ulike temaene viser at vernet totalt sett får en ubetydelig konsekvens. Det er i denne vurderingen lagt vekt på at vernet vil få positive konsekvenser både for naturmiljø, kulturminner og kulturmiljø i hele området.

For fiskeri, særlig aktive redskap og reketråling, vil et vern være negativt. De negative konsekvensene er først og fremst knyttet til referanseområdene og de restriksjonene som er foreslått i tilknytning til de. Referanseområdene har et begrenset omfang i areal sammenlignet med det totale arealet som er foreslått vernet. I mesteparten av området vil derfor ikke vernet gi restriksjoner for fiskeri.

Det er også foreslått restriksjoner knyttet til fiskeriaktivitet i sensitive deler av områder med korallrev. Dette er restriksjoner som vurderes å være lite problematiske siden fiskerne allerede i dag unngår å fiske nær korallrev på grunn av stor risiko for tap eller skade av redskap.

Når det gjelder akvakultur vil vernet få en liten negativ konsekvens. Grunnen til dette er at ledige fjordområder langs Sørøysundet er foreslått som referanseområder for akvakultur (Kipparfjorden og Øyfjorden). Dette er områder som har middels verdi for oppdrettsnæringen. For øvrig er konsekvensutredningen basert på at oppdrett også i fremtiden ligger i kysttypen beskyttet kyst eller fjord (tradisjonelt merdoppdrett). Eksponerte områder har i utredningen derfor fått svært lav til lav verdi for oppdrettsnæringen.

For havnene vil et vern få store negative konsekvenser dersom vernegrensen trekkes slik at havnene med tilhørende områder blir liggende helt eller delvis innenfor verneområdet. Et slikt vern vil på sikt kunne begrense bruken og utviklingen av havnene.

Også for Forsvaret vil konsekvensene av et vern være negative siden ett av skyte- og øvingsfeltene blir liggende delvis innenfor verneområdet. Dagens aktivitet kan videreføres selv om skyte- og øvingsfeltet delvis blir vernet, men for Forsvaret er det viktig å opprettholde alle kapasiteter, også de ubrukte.

Tema		Konsekvens (strengeste alternativ)	Sammenstilling
Naturmiljø			**Middels positiv (++)**
	Havklima og strømmer	Ingen konsekvens	
	Strand og kystsone	Middels positiv	
	Sjøbunn	Middels positiv (i referanseområdene, ellers ingen)	
	Koraller	Stor positiv	
	Sjøfugl/pattedyr	Middels positiv	
	Fisk og plankton	Middels poitiv	
Kulturminner og kulturmiljø			**Liten positiv (+)**
Naturresurser			**Liten negativ (-)**
	Passive redskap (snøre, garn, ruse, teine, line mm.)	Ubetydelig	
	Aktive redskap (not, trål, snurrevad o.l.)	Middels negativ	
	Reketråling	Middels negativ	
	Skjellskraping	Ubetydelig	
	Akvakultur	Liten negativ	
	Mineralske ressurser	Liten negativ	
Samfunn			**Middels negativ (--)**
	Forsvaret	Middels negativ	
	Samisk kultur og næring	Ubetydelig/liten negativ	
	Friluftsliv	Middels positiv	
	Reiseliv	Liten/middels positiv	
	Farleier, havner med videre	Middels/stor negativ	
	Vindkraft	Stor/meget stor negativ	
	Industri	Ubetydelig/liten negativ	
Samlet vurdering			**Ubetydelig (0)**

Tabellen viser en sammenstilling av konsekvensene av vernet.

6. Virkninger av vernet

6.1 Generelt om virkninger av vernet

For å ivareta formålet med vernet, er det spesielt viktig å beskytte sjøbunnen mot store inngrep, som for eksempel utfylling, mudring, uttak av masser, deponering av masser, sprengning, boring og plassering av konstruksjoner på sjøbunnen. For slike aktiviteter vil det være restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse.

For mange av brukerne av området vil vernet få liten eller ingen betydning. Friluftsaktivitet i fjæresonen og på sjøen vil ikke være i strid med verneformålet. Ferdsel på sjø reguleres av sjøveisreglene, som er internasjonale regler, og som gjelder for alle som ferdes i båt. Vernebestemmelsene kommer ikke i konflikt med disse reglene. Det foreslås ikke restriksjoner i verneforskriften for oppankring av båt, men det foreslås et forbud mot bruk av ankre på fastfortøyninger som kan forurense, som bilmotorer og lignende.

Vedlikehold og bygging av nye båtstøer og båtutlegg vil være tillatt. Men krever tiltaket støping, sprenging eller bruk av maskiner, for eksempel gravemaskin, vil tiltaket være søknadspliktig.

Gjennom søknadsbehandlingen vil forvaltningen sikre at miljøhensyn tas hensyn til i vurderingen av om tillatelser skal gis. Det kan også settes vilkår som skal sikre hensynet til miljøverdier dersom tillatelser gis. Eksempler på dette kan være kanalisering av kabler og vannledninger til traséer utenom viktige naturforekomster.

Vernebestemmelsene vil gjelde parallelt med annet lovverk, og en søknad vil ofte måtte behandles etter flere lovverk. Dersom det er motstrid mellom flere regelverk vil det strengeste regelverket legges til grunn, for eksempel ved behandling av dispensasjonssøknader. Søknader behandles derfor som hovedregel først etter verneforskriften

Vernebestemmelsene regulerer bare tiltak innenfor grensene for det enkelte området, ikke tiltak utenfor, selv om de påvirker verneverdiene. I slike tilfeller gjelder naturmangfoldloven § 49 om utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde. Her fastsettes det at dersom virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, kan innvirke på verneverdiene i et verneområde, så skal hensynet til verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten i § 6. Naturmangfoldloven § 49 retter seg ikke mot forvaltningsmyndigheten for verneområdet, men den myndighet som forvalter det regelverket det søkes om tillatelse etter. I Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) om naturmangfoldloven nevnes forurensing, endring av vannstand og drenering som eksempel på tiltak som kan ha negativ virkning på verneverdiene.

Det skal utarbeides forvaltningsplan med definerte bevaringsmål som grunnlag for å overvåke tilstanden i området. En forvaltningsplan vil også utdype bestemmelsene i forskriften og gi retningslinjer for brukerinteressene. En forvaltningsplan kan ikke gå ut over rammen som er satt i verneforskriften.

6.2 Akvakultur

Oppdrett av fisk og skjell

Rådgivende utvalg har i sin tilrådning lagt til grunn at oppdrett av laksefisk, marin fisk og skjell i de fleste tilfeller kan kombineres med vern under forutsetning av at aktiviteten ikke har negativ påvirkning på verneformålet.

Drift og vedlikehold av eksisterende lokaliteter for oppdrett av fisk er tillatt, jamfør § 4 bokstav l) i vernebestemmelsene.

På bakgrunn av de anbefalinger som er gitt av Rådgivende utvalg er det i vernebestemmelsene tatt inn en bestemmelse om at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til havbruk som ikke er i strid med verneformålet, jamfør § 5 bokstav b) i vernebestemmelsene. Dette er også i tråd med anbefalingen i konsekvensutredningen om en «balansert dispensasjonspraksis» som avbøtende tiltak. Det er lagt til grunn at begrepet havbruk omfatter fiskeoppdrett og skjelldyrking/-oppdrett. Det foregår per i dag ikke oppdrett av skjell i området.

Ved behandling av søknader om opprettelse av nye lokaliteter og eventuell utvidelse av eksisterende lokaliteter kan det være aktuelt å gi vilkår om bruk av kitinhemmere, kobberimpregnering eller andre stoffer som kan påvirke bunnfaunaen rundt anleggene.

Fangstbasert akvakultur

Fangstbasert akvakultur er definert som villfanget fisk som skal levendelagres i lengre tid enn 12 uker. Aktiviteten reguleres av forskrift om fangstbasert akvakultur. Forskriften trådte i kraft 1. januar 2015. Formålet med forskriften er å tilrettelegge for fangstbasert akvakultur og bidra til utjevning av tilbudet av fersk fisk av god kvalitet gjennom året.

Det er åpnet for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til fangstbasert akvakultur, jamfør § 5 bokstav c) i vernebestemmelsene. Dette er i tråd med anbefalingen i konsekvensutredningen om en «balansert dispensasjonspraksis» som et avbøtende tiltak.

Levendelagring av fisk inntil 12 uker er omtalt under kapittel 6.3.

Havbeite og dyrking av alger

Havbeite reguleres av havbeiteforskriften. I forskriften er havbeite definert som akvakultur av krepsdyr, bløtdyr og pigghuder i form av bunnkultur, uten at dyrene blir holdt i fangenskap.

Rådgivende utvalg sin tilnærming til havbeite var at området bør være minst mulig påvirket av slik aktivitet.

Havbeite faller inn under § 3 bokstav b) i vernebestemmelsene om forbud mot utsetting av organismer. Det er ikke havbeite i området i dag. Dyrking av alger, som er en ny potensiell næring, omfattes av forbud mot planting av vegetasjon i § 3 bokstav a). Eventuelle søknader må vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven, jamfør § 6 i vernebestemmelsene (nærmere omtalt i kapittel 8.4).

Referanseområder

I referanseområde for overvåkning av den regionale vannkvaliteten i kyststrømmen og i referanseområde for havbruk er fiskeoppdrett og skjelldyrking/-oppdrett forbudt. Referanseområdene er nærmere beskrevet i kapittel 8.2.

6.3 Fiskeri

Fisket i verneområdet reguleres av havressursloven og lakse- og innlandsfiskloven. Vernet gir, med noen få unntak, ingen restriksjoner på fiskeri. Unntakene er beskrevet nedenfor under referanseområder og korallforekomster hvor det foreslås særskilt beskyttelse.

Referanseområder for snurrevad og reketrål

I referanseområde for snurrevad og reketrål, som beskrevet i kapittel 8.2, er det foreslått forbud mot bruk av redskaper som slepes under fisket og som kan berøre bunnen. Forbudet er tatt inn i bestemmelsene § 4 bokstav c) punkt 3. Eksempler på redskaper som det vil være forbudt å bruke i referanseområdene for snurrevad og reketrål er reketrål, snurrevad og bunntrål.

Hvilke områder som er aktuelle som referanseområder for snurrevad og reketrål går frem av temakart i vedlegg 18. Det er foreslått to alternative områder som referanseområde for snurrevad. Det er kun et av områdene som skal velges som referanseområde.

Temakart i vedlegg 19 viser referanseområder for snurrevad som har vært vurdert i prosessen, men som vi ikke går videre med, enten på grunn av at områdene ikke er egnet til formålet eller på grunn av at områdene kommer i konflikt med fiskeriinteressene.

Korallforekomster hvor det foreslås særskilt beskyttelse

Det er mange kjente korallforekomster i det foreslåtte verneområdet. Noen av korallforekomstene er nærmere kartfestet og beskrevet gjennom vitenskapelige undersøkelser. Dette gjelder særlig Stjernsundrevet i Stjernsundet og til en viss grad korallforekomsten i Lopphavet.

I områdene med korallforekomster med behov for særskilt beskyttelse er det foreslått forbud mot alt fiske. Forbudet omfatter alle former for fiske, også fritidsfiske og turistfiske.

Områdene og bakgrunnen for restriksjonene på fisket er nærmere beskrevet i kapittel 8.3. Forbudet er tatt inn i § 4 bokstav c) punkt 2 i vernebestemmelsene.

Kartlagte områder med korallforekomster er vist på temakart i vedlegg 16. Korallforekomstene som det er foreslått en særskilt beskyttelse av er vist i temakart i vedlegg 17.

Lagring av snurrevadtau

Snurrevadtau lagres i dag på sjøbunnen flere steder i verneområdet. Lagring av snurrevadtau eller lignende på sjøbunnen er derfor foreslått unntatt fra vernebestemmelsene i § 4 bokstav k). Etter Fylkesmannen sin vurdering vil unntaket ha begrenset betydning for verneformålet.

Låssettingsplasser

Verneområdet har en rekke låssettingsplasser og godkjente fiskeplasser for sjølaksefiske med faststående redskap. Det er ikke foreslått restriksjoner på disse aktivitetene. Disse aktivitetene omfattes av unntakene fra vernebestemmelsene i § 4.

Levendelagring av fisk

Levendelagring av fisk reguleres av forskrift om utøvelse av fisket i sjøen kapittel XVIII. Hensikten med levendelagring av fisk er å bedre råstofftilgangen gjennom året.

Det er innført kvotebonus for fisker ved levering for levendelagring. Flere mottaksanlegg er etablert og det er en økning i antall fartøy som er registret for levendelagring.

Fisk kan holdes i mellomlagringsmerder inntil 12 uker før den må slaktes eller overføres til akvakulturanlegg, jamfør forskrift om utøvelse om fisket i sjøen § 95 bokstav f. Fangstbasert akvakultur er omtalt under kapittel 6.2.

Det er åpnet for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til levendelagring av fisk, jamfør § 5 bokstav d) i vernebestemmelsene. Dette er i tråd med anbefalingen om en «balansert dispensasjonspraksis» som avbøtende tiltak i konsekvensutredningen.

Høsting av skjell
Høsting av skjell skjer i hovedsak ved bruk av bunnredskap (skjellskrape) samt med manuell innsamling ved dykking eller sanking. Rådigviende utvalg la til grunn at bruk av bunnredskap som skjellskrape, for høsting av skjell, ikke bør forekomme i marine verneområder.

På bakgrunn av dette er skjellskraping ikke tillatt i området. Forbudet er tatt inn i § 4 bokstav c) punkt 1 i vernebestemmelsene. Plukking av skjell til eget bruk er det åpnet for i § 4 bokstav e).

Skjellskraping kan påvirke verneverdiene i vesentlig grad og må behandles etter § 48 i naturmangfoldloven, jamfør § 6 i vernebestemmelsene.

Tang- og tarehøsting
Rådgivende utvalg har ikke gitt noen anbefalinger om restriksjoner på høsting av tang og tare i området. Høsting av tang og tare reguleres av forskrift om høsting av tang og tare. Det er forbudt å høste tang og tare på dypere vann enn 20 meter.

Det er liten kunnskap om virkningene tang- og tarehøsting har på naturverdiene. Rådgivende utvalg legger til grunn at det biologiske mangfoldet blir lokalt redusert for en periode. Enkelte arter vil komme raskt tilbake, mens andre trenger lenger tid på å restituere seg. Bunnfaunaen blir også påvirket av taretråling gjennom en reduksjon av leveområder for enkelte arter. De langsiktige virkningene dette har for artsmangfoldet i et område er ukjent. Det er ingen kommersiell tang- og tarehøsting i området i dag.

Det er foreslått forbud mot høsting av tang, tare og andre marine planter i vernebestemmelsene § 4 bokstav c) punkt 1. Det er i vernebestemmelsene § 4 bokstav d) åpnet for tradisjonell høsting av tang og tare til eget bruk eller til undervisning ned til laveste lavvann, i samsvar med gjeldende lovverk.

Kongekrabbe
Fisket etter kongekrabbe berøres ikke av vernet, med unntak av i områder med særskilt beskyttelse av korallforekomster. Det står mer om dette i kapittel 8.3.

Turistfisket
Turistfisket berøres ikke av vernet, med unntak av i områdene hvor det foreslås særskilt beskyttelse av korallforekomster. Det står mer om dette i kapittel 8.3.

6.4 Forsvaret
Sjøforsvarets skyting med overflatevåpen (kalde granater, øvingstorpedo og lignende) vil ikke komme i konflikt med verneforslaget. Derimot vil skytefeltets kapasitet for sprengning og bruk av skarpe våpen være i konflikt med verneområdet, jamfør § 3 bokstav c) i vernebestemmelsene. Forholdet mellom Forsvarets virksomhet og verneinteresser må avklares nærmere i den videre verneplanprosessen.

6.5 Jakt, fiske og friluftsliv

Vernet vil ikke føre til restriksjoner på aktiviteter knyttet til jakt, fritidsfiske og friluftsliv, med unntak for fiske i områdene med særskilt beskyttelse av korallforekomster. Det står mer om dette i kapittel 8.3.

Det foreslås ikke restriksjoner for oppankring av båt, men det foreslås et forbud mot bruk av ankre på fastfortøyninger som kan forurense, som bilmotorer og lignende, jamfør vernebestemmelsene § 4 bokstav j).

Når det gjelder bruk av vannscooter i verneområdet reguleres det av forskrift om bruk av vannscooter og lignende, fastsatt av Miljøverndepartementet 21. juni 2013 med hjemmel i småbåtloven § 40. Etter § 4 første ledd bokstav b og c i den forskriften, er det ikke tillatt å kjøre vannscooter og lignende motordrevne fartøy i verneområder og i et heldekkende belte på 400 meter fra alle verneområder. Unntak fra dette forbudet fremgår av § 7. En konsekvens av vernet vil derfor være et forbud mot bruk av vannscooter i verneområdet og i et belte på 400 meter rundt verneområdet.

6.6 Skipstrafikk, farleder og nødhavner

Skipsfart, farleder og havner

Vernet vil ikke gi noen restriksjoner på skipsfart. Drift og vedlikehold av eksisterende sjømerker og andre navigasjonsinstallasjoner er unntatt fra vernebestemmelsene, jamfør § 4 bokstav l) i vernebestemmelsene. Dette er i tråd med anbefalingen i konsekvensutredningen om avbøtende tiltak.

Når det gjelder oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse etter søknad, jamfør § 5 bokstav a) i vernebestemmelsene. I konsekvensutredningen ble det anbefalt, som et avbøtende tiltak, at også oppføring av nye anlegg skal unntas i bestemmelsene til verneområdet. Dette er ikke fulgt opp i forslaget. Som nevnt er det isteden foreslått at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse etter søknad.

Mudring og deponering av masser

Mudring og deponering av masser er forbudt i verneområdet. Det fremgår av vernebestemmelsene i § 3 bokstav c). Avgrensningen av verneområdet er foreslått trukket slik at mudring og eventuell deponering av masser skal kunne gjøres i molo- og havneområdene uten å komme i konflikt med verneområdet. Dette er i tråd med anbefalingen i konsekvensutredningen om avbøtende tiltak. Det står mer om dette i kapittel 8.

Vedlikeholdsmudring kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til etter § 5 bokstav i). Med vedlikeholdsmudring menes nødvendig mudring av eksisterende farleder og lignende. Utvidelse og utbedring av farleder er ikke vedlikeholdsmudring.

Utslipp av ballastvann

Ballastvannforskriften regulerer utslipp av ballastvann. Forskriften er i utgangspunktet streng samtidig som den har mange unntak. Vi har vurdert om det i vernebestemmelsene i tillegg bør være et generelt forbud mot utslipp av ballastvann i området.

En utfordring med utslipp av ballastvann er at det er vanskelig å forutsi hvor fremmede arter, som slipper ut med ballastvannet, vil etablere seg. Hvis ballastvannet slippes ut kystnært vil uansett

kyststrømmen og tidevannsstrømmen frakte organismene langt av sted. Det viktige er derfor hvor ofte det tømmes ballastvann, volum på ballastvannet og hvor det kommer fra og ikke nødvendigvis hvor det slippes ut. Hvis ballastvannet kommer fra samme biogeografiske region[3], er det mindre risiko.

Det er tatt inn forbud mot utslipp av ballastvann i vernebestemmelsene § 3 bokstav c. Dersom det blir et forbud vil det være unntak fra forbudet når det er fare for havari og man kan påberope seg nødrett etter straffeloven kapittel 3 § 17.

Nødhavner
Bruk av nødhavnene i forbindelse med nødsituasjoner omfattes av straffeloven kapittel 3 § 17 om nødrett.

6.7 Sjøkabler

Drift og vedlikehold av eksisterende sjøkabler er tillatt i verneområdet, jamfør § 4 bokstav n). Det samme gjelder oppgradering og fornyelse av eksisterende sjøkabler for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt, jamfør § 4 bokstav o).

Legging av nye sjøkabler kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til etter søknad, jamfør § 5 bokstav e) i vernebestemmelsene. Dette er i tråd med forslag i konsekvensutredningen om avbøtende tiltak. Sjøkabler og rørledninger skal så langt som mulig legges samlet i korridorer. Forvaltningsplanen vil kunne gi føringer for hvilke områder på bunnen som bør unngås.

6.8 Installasjoner og anlegg

I verneområdet vil tiltak som for eksempel etablering av kunstige rev falle inn under forbudet i § 3 nr. bokstav c) om plassering av konstruksjoner på sjøbunnen. Videre vil oppankring av for eksempel oljeplattformer komme inn under forbudet om oppankring i § 3 bokstav c).

[3] De tre biogeografiske regioner har hver rang som biogeografisk subprovins. De biogeografiske subprovinsene er Skagerak subprovins, Vestnorsk subprovins og Finnmark subprovins. Dette er nærmere beskrevet i kapittel 3.1.

7. Vurderinger etter naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 trekkes også inn i skjønnsutøvingen.

7.1 Kunnskapsgrunnlaget

Kyst- og havområdene er bare i begrenset grad kartlagt med hensyn til habitater og organismer. Dette er påpekt av Rådgivende utvalg for marin verneplan. Ved utvelgelsen av områder har utvalget vektlagt sammenhengen mellom fysiske forhold, herunder geologi og geomorfologi, og forekomst av planter og dyr. Kunnskapen om naturforholdene i Lopphavet ble blant annet sammenstilt i tilrådingene fra Rådgivende utvalg for marin verneplan i henholdsvis 2003 og 2004.

Utvelgelse av områder til marin verneplan ble gjort på bakgrunn av blant annet en analyse av utbredelsen til de best kjente bunnlevende marine arter og inndeling av kysten i tre biogeografiske regioner. De biogeografiske regionene er nærmere beskrevet i kapittel 3.1. Utvalget vektla at det skulle velges ut områder fra hver av de seks kategoriene (poller, strømrike lokaliteter, spesielle gruntvannsområder, fjorder, åpne kystområder og transekter fra kyst til hav og sokkelområder) innen hver av de tre biogeografiske regionene. Lopphavet ble valgt som et representativt åpent kystområde i Vestnorsk subprovins og Finnmark subprovins.

Gjennom kartleggingsprogrammet MAREANO gjennomførte Havforskningsinstituttet og Norges geologiske undersøkelser (NGU) undersøkelser i Stjernsundet og Sørøysundet i perioden 2006 til 2008. I 2010 ble konsekvensutredningen ferdigstilt. Deler av konsekvensutredningen ble oppdatert i 2016. Konsekvensutredningen baserer seg på eksisterende kunnskap fra allment tilgjengelige kilder. Den tar for seg utredningstema knyttet til naturmiljø, kulturminner, naturressurser og samfunn. Vi viser for øvrig til omtalen av verneverdier, brukerinteresser og virkinger av vernet i henholdsvis kapittel 3, 4 og 5. Rapporter, aktuelle nettsted og øvrige kilder er listet opp bak i dokumentet.

Den foreliggende kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypenes utbredelse og økologiske tilstand i saken vurderes å stå i et rimelig forhold til sakens karakter, jamfør naturmangfoldloven § 8.

7.2 Effekten av vernet

Forslag til verneforskrift åpner for at pågående aktiviteter i all hovedsak kan videreføres. For enkelte aktiviteter vil det gjelde restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Fylkesmannen mener det er sannsynlig at vernet vil ha en positiv effekt på naturmangfoldet i verneområdet. Vernevedtaket medfører ikke miljøforringelse. Et vern av området vil også sikre at forvaltningsmålet for naturtyper, arter og økosystemer ivaretas, jamfør §§ 4 og 5 i naturmangfoldloven.

Naturmangfoldloven § 10 setter krav om at en påvirkning på et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Per i dag er det blant annet utslippene fra oppdrettsnæringen, ytterligere spredning av kongekrabbe vestover, mudring og deponering av masser, samt fiskeri i tilknytning til korallforekomster som kan føre til vesentlige og permanente påvirkninger i verneområdet.

Når det gjelder fremtidig belastning, har vernebestemmelsene forbud mot tiltak og aktiviteter som vurderes å kunne ha negativ effekt på sjøbunnen i området. Vernet vil imidlertid ikke kunne hindre for eksempel spredning av kongekrabben. Dagens frie fiske har en begrensende effekt på spredningen, men det ser ikke ut til at det er i stand til å stoppe spredningen av kongekrabbe (Sundet, J. H. m. fl. 2014).

Virksomheter som kan tillates blir nærmere regulert innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriften, og regulering av den enkelte virksomhet vil kunne vurderes på bakgrunn av samlet belastning i verneområdet. Det vil bli utarbeidet en forvaltningsplan med bevaringsmål som grunnlag for overvåking av tilstandene i verneområdet. Dette kan gi grunnlag for å vurdere samlet belastning ved behandling av dispensasjonssøknader. Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning er dermed vurdert og tillagt vekt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, jamfør naturmangfoldloven § 11. Verneforslaget i seg selv fører ikke til miljøforringelse. I verneforskriften er det gjort generelle unntak fra forskriftens forbudsbestemmelser. For enkelte av disse unntakene er det satt vilkår for å hindre miljøforringelse, og dersom disse vil være fordyrende, dekkes dette av tiltakshaver. Som eksempel kan nevnes unntaket for fortøyning av småbåt. I verneforskriften er det foreslått at «Fortøyningsmiddel må være i materiale som ikke forurenser». Dersom det vil være fordyrende må tiltakshaver dekke dette selv.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er i verneprosessen vektlagt i forbindelse med fastsetting av forslag til generelle unntak og spesifiserte dispensasjonsbestemmelser. Ett eksempel på dette er bestemmelsen om at det kan gis dispensasjon til legging av kabler og rørledninger i utvalgte korridorer.

8. Verneforslag

Forslag til Lopphavet marine verneområde omfatter kyst- og havområder ut til 4 nautiske mil utenfor grunnlinjen[4]. Området ligger i kommunene Loppa, Hasvik, Hammerfest og Alta i Finnmark fylke.

8.1 Avgrensning

Verneområdet omfatter kun sjøområder.

Grensen for verneområdet er foreslått trukket slik at området ikke omfatter privat grunn. Hovedregelen er at eiere av grunn ned til strandlinjen har eiendomsrett ut i sjøen til marbakken eller, hvis marbakken ikke kan påvises, til to meters dybde ved middels lav vannstand. Finnmarkseiendommen er grunneier i store deler av området. I disse områdene er grensen foreslått trukket slik at Finnmarkseiendommen sin sjøgrunn omfattes av verneområdet. Det vil si at vernegrensen i disse områdene følger middel høyvann. Middel høyvann er gjennomsnittet av alle høyvannene på et sted (normal flo).

Det er utarbeidet to ulike avgrensninger av verneområdet. Forskjellen på alternativene er avgrensningen av området. Molo- og havneområdene er utelatt i begge alternativene. I alternativ B er i tillegg Dønnesfjorden i Hasvik kommune, Nuvsfjorden, Øksfjorden, Sør-Tverrfjord med Langfjorden og deler av Bergsfjorden i Loppa kommune utelatt. Verneforskriften er også lik for begge alternativene med unntak av § 2 om geografisk avgrensning.

Grensen for verneområdet er utvidet noe i vest sammenlignet med foreslått avgrensning av verneområdet i melding om oppstart i 2009. Utvidelsen er på 2,4 km^2. Området er utvidet for å få med hele den kartlagte korallforekomsten i Lopphavet.

Alternativ A

Alternativ A er det største alternativet i utstrekning og omfatter et areal på ca. 3363 km^2. Avgrensningen følger den opprinnelige avgrensningen som ble lagt fram i meldingen om oppstart i 2009, med unntak for molo- og havneområdene samt at hele den kartlagte korallforekomsten i Lopphavet er inkludert i verneområdet.

I melding om oppstart i 2009 var vernegrensen foreslått trukket 50 meter utenfor molo- og havneområder, med unntak for havneområdet i Nuvsvåg, hvor grensen var foreslått trukket 100 meter utenfor. En slik sone rundt vil ikke være stor nok til å sikre at fremtidig utvikling av molo- og havneområdene ikke kommer i konflikt med verneområdet.

I alternativ A er derfor vernegrensen foreslått trukket en god del lengre ut ved molo- og havneområdene Sørvær, Breivikbotn, Hasvik, Nuvsvåg, Mevær på Loppa øy, Sør-Tverrfjord, Tverrfjord fergeleie og Sandland. Dette gjelder også for et område som grenser til vestsiden av Hasvik lufthavn. Dette er gjort for å sikre at fremtidig utvikling av molo- og havneområdene ikke skal komme i konflikt med verneområdet. Ved at et større areal rundt molo- og havneområdene utelates fra

[4] Grunnlinjen angir innen havrett en kyststats avgrensning mot havet. Grunnlinjen danner utgangspunkt for fastlegging av landets indre farvann, territorialgrense, fiskerigrense, økonomisk sone og midtlinje til andre kyststater. Langs norskekysten er det stor variasjon i avstanden mellom kysten og grunnlinjen.

verneområdet, legges det til rette for at deponering av rene masser, etter utdypinger og mudringer, også kan skje uten å komme i konflikt med verneområdet.

Videre legger foreslått avgrensning i alternativ A til rette for at en utbygging av Lillehavet ved Breivikbotn i Hasvik kommune, ikke kommer i konflikt med verneområdet. Lillehavet er planlagt tilrettelagt som havneområde for sjarkflåten.

Vi har ikke kjennskap til naturverdier av nasjonal eller vesentlig regional interesse i molo- og havneområdene som er foreslått tatt ut av verneområdet.

Foreslått avgrensning vil gi et verneområde som bidrar til å ta vare på det store mangfoldet av naturtyper som er representative for denne delen av kysten, samt de særegne kvalitetene i området.

Avgrensningen av verneområdet går frem av kart i vedlegg 3. Mer detaljert avgrensning fremgår av grensebeskrivelsen for alternativ A i vedlegg 1. Detaljer rundt avgrensningen av verneområdet i havneområdene er vist i kartutsnittene i vedlegg 4-13.

Alternativ B

Alternativ B har i utgangspunktet samme avgrensning som alternativ A.

I tillegg er det i alternativ B foreslått å ta ut Øksfjorden og Sør-Tverrfjord med Langfjorden og deler av Bergsfjorden. Øksfjorden, med 7 lokaliteter, er den fjorden i Finnmark med størst tetthet av oppdrettslokaliteter. I området Sør-Tverrfjord med Langfjorden og deler av Bergsfjorden samt Øksfjorden er det totalt 11 oppdrettslokaliteter.

I forbindelse med oppdrett tillates det en viss påvirkning på miljøet. Påvirkningen som tillates kan imidlertid være større enn påvirkningen som vil kunne tillates i et marint verneområde. Rådgivende utvalg har i sin tilrådning understreket at havbruk, i de fleste tilfeller, vil kunne kombineres med vern, men da under forutsetning om at aktiviteten ikke har negativ virkning på verneområdet.

Vi har tall som viser at belastningen fra oppdrettsnæringen i de nevnte områdene har økt fra 2003 til 2014. Tallene er hentet fra Miljødirektoratet sin database «Forurensning» og er basert på innrapporterte tall fra oppdretterne selv. Ved å sammenligne utfôret mengde for perioden 2003-2004 med perioden 2013-2014, er det for lokalitetene i Øksfjorden en samlet økning fra 4500 tonn fór til 21 000 tonn. Det vil si nesten en firedobling (370 prosent) av utfôret mengde i løpet av 10 år. I området Sør-Tverrfjord med Langfjorden og Bergsfjorden er det en dobling av utfôret mengde (115 prosent) i samme periode. I tillegg er det i dette området opprettet to nye lokaliteter etter 2004. Tall fra disse lokalitetene er ikke tatt med.

Oppdrett er gjennom lovverket pålagt å gjennomføre miljøundersøkelser. Miljøundersøkelsene sier en god del om påvirkning, men fokus er hovedsakelig på bløtbunnsfauna. Det mangler informasjon om hardbunnsfauna og flora. Vi kan derfor ikke utelukke at den totale belastningen fra oppdrett i disse fjordene kan ha negativ virkning på sjøbunnen.

Det er kartlagt en korallforekomst (*Lophelia pertusa*) i Øksfjorden. Korallforekomsten er vurdert til å være svært viktig (Jørgensen et al. 2010). Det vil si av nasjonal interesse. I Rødlista for arter 2015 er *Lophelia pertusa* vurdert til å være nært truet (NT) i Norge. I Sør-Tverrfjord med Langfjorden og Bergsfjorden har vi ikke kjennskap til naturverdier av nasjonal eller vesentlig regional interesse.

På grunn av lang tids påvirkning fra oppdrett og stor aktivitet i området foreslår vi at Øksfjorden og Sør-Tverrfjord med Langfjorden og deler av Bergsfjorden utelates fra det marine verneområdet. Dette gjør at molo- og havneområdene Bergsfjord, Sandland, Sør-Tverrfjord, Tverrfjord fergeleie og Øksfjord blir liggende helt utenfor verneområdet i alternativ B.

Også Nuvsfjorden i Loppa kommune er foreslått utelatt i alternativ B. Når det gjelder Nuvsfjorden har Loppa kommune vedtatt en detaljregulering for Sandbakken industriområde som ligger ved Sandbakken inne i Nuvsfjorden. Kommunen vurderer å utvide industriområdet. I den forbindelse kan det blant annet være aktuelt med utfylling i sjø. Naturtypelokaliteten strandeng og strandmyr er registret i Nuvsvågbukta i Nuvsvåg. Lokaliteten er lokalt viktig. Vi har ikke kjennskap til naturverdier av nasjonal eller vesentlig regional interesse i området. Vi foreslår at Nuvsfjorden utelates fra verneområdet.

Dønnesfjorden er det eneste området på yttersiden av Sørøya i Hasvik kommune, hvor det er etablert infrastruktur som vei og kaianlegg. Det er også to oppdrettslokaliteter i Dønnesfjorden. Foreslått avgrensning gjør at disse oppdrettsanleggene blir liggende utenfor verneområdet. Det er ingen kjente naturverdier av nasjonal eller vesentlig regional interesse i Dønnesfjorden.

Alternativ B omfatter et areal på ca. 3252 km^2. Til tross for en arealreduksjonen på ca. 111 km^2, sammenlignet med avgrensningen i alternativ A, vil også alternativ B bidra til at det store mangfoldet av naturtyper som er representative for denne delen av kysten, samt de særegne kvalitetene i området blir tatt vare på. Etter det Fylkesmannen kjenner til, basert på den kunnskapen vi har om området per i dag, så er det ingen naturtyper som er representert i alternativ A, som ikke er representert i alternativ B

Avgrensningen av verneområdet går frem av kart i vedlegg 3. Mer detaljert avgrensning fremgår av grensebeskrivelsen for alternativ B i vedlegg 2. Detaljer rundt avgrensningen av verneområdet rundt havneområdene er vist i kartutsnittene i vedlegg 9 til 13.

8.2 Etablering av referanseområder

Lopphavet er ifølge Rådgivende utvalg for marin verneplan særlig egnet som generelt referanseområde for langtidsovervåking og forskning. I tillegg mente de at området egner seg som referanseområde for aktiviteter som reketråling, bruk av snurrevad og havbruk.

Hensikten med å etablere referanseområder er at de skal brukes som grunnlag for å sammenligne status og utvikling i påvirkede områder med områder med ingen eller liten påvirkning. Det betyr at de referanseområdene som velges må egne seg til for eksempel bruk av snurrevad hvis det er den aktiviteten området skal være referanseområde for.

Basert på kystnære fiskeridata og tilbakemeldinger fra fiskerne og oppdrettsnæringen mener vi at vi i høringen av verneforslaget kan få belyst saken og avklart hvilke områder som egner seg som referanseområder. Dersom tilbakemeldinger i høringsprosessen viser at vi per i dag ikke har god nok kunnskap til å kartfeste og avgrense referanseområdene foreslår vi at dette utredes nærmere i forbindelse med utarbeiding av forvaltningsplanen, jamfør forslaget til avbøtende tiltak i konsekvensutredningen.

Eventuelle nye restriksjoner må fastsettes ved endring av forskriften. En eventuell endring av verneforskriften må følge reglene for saksbehandling i forvaltningsloven kapittel VII og

naturmangfoldloven §§ 41-43. Dette innebærer blant annet at berørte offentlige og private institusjoner og organisasjoner for de erverv, fag eller interessegrupper som blir berørt skal få anledning til å uttale seg.

De enkelte referanseområdene er beskrevet nærmere nedenfor.

I følge Fiskeridirektoratet er det utviklet løsninger for å formidle data direkte til kartplottere om bord i fiskefartøyer, jamfør www.barenstwatch.no. Referanseområder med restriksjoner på fiskeri, vil på sikt kunne formidles med denne løsningen.

Referanseområde for overvåkning av regional vannkvalitet i kyststrømmen
Et større avgrenset område av Lopphavet er egnet som referanseområde for å overvåke den regionale vannkvaliteten i kyststrømmen, inklusiv bidrag fra den norske oppdrettsnæringen. Referanseområdet ligger opp mot kyststrømmen og strekker seg fra vest for Loppa øy og nordspissen av Silda og videre nordvestover.

Kyststrømmen øker i saltholdighet på sin ferd nordover kysten. Dette viser at fortynning med atlantisk vann (som bidrar til denne økningen) har større effekt enn tilførsler av ferskvann fra norske elver (som bidrar til reduksjon i saltholdighet). En belastning av kyststrømmen, slik en har på Skagerrakkysten med overgjødsling og organisk belastning, blir derfor gradvis fortynnet og visket bort nordover kysten. Denne fortynningen skjer ikke jevnt, men det er kystavsnitt hvor innblanding av atlantisk vann er spesielt stor med høy grad av fortynning som resultat. Slike steder er blant annet sørøst om Tromsøflaket ved Lopphavet.

Foreslått referanseområde egner seg derfor til å overvåke den regionale vannkvaliteten i kyststrømmen, inklusiv bidrag fra den norske oppdrettsnæringen. I dette området vil det være forbudt med fiskeoppdrett og skjelldyrking/-oppdrett, jamfør § 5 bokstav b i vernebestemmelsene.

Området egner seg ikke til overvåkning av lokal påvirkning fra oppdrettsnæringen. Grunnen til det er at området ligger for eksponert til sammenlignet med dagens områder med oppdrett.

Forslag til grenser for referanseområde for overvåkning av vannkvalitet:
Grensa starter på Fjellavløysingsodden på sørspissen av Loppa øy, går i vestlig retning om lag 15,5 km til punktet 70,325°N og 21,000°Ø, deretter i nordlig retning om lag 10,5 km til punktet 70,418°N og 21,000°Ø, deretter i nordvestlig retning om lag 2,8 km til punktet 70,432°N og 20,939°Ø, deretter i nordøstlig retning om lag 2,3 km til punktet 70,437°N og 21,000°Ø, for så å fortsette nordover til punktet 70,481°N og 21,000°Ø og deretter i østlig retning til punktet 70,496°N og 21,268°Ø. Herfra vinkler grensa til nordnordvestlig retning og går vinkelrett på grunnlinja ut til 4 nautiske mil. Grensa følger 4 nautiske mil fra grunnlinja østover til punktet 70,673°N og 21,368°Ø. Herfra går grensa sørøst til den treffer nordspissen av øya Silda. Grensa fortsetter langs kystkonturen på vestsiden av Silda til ytterst på Avløysingen. Herfra går grensa i rett linje sørvestover til ytterst på Lauksletta for så å fortsette mot vest over Loppesveet til utgangspunktet.

Foreslått referanseområde er vist i temakart i vedlegg 15.

Referanseområde for havbruk
I varsel om oppstart var referanseområde for havbruk lokalt foreslått som en del av referanseområdet for overvåkning av den regionale vannkvaliteten i kyststrømmen. Som beskrevet ovenfor anses området som uegnet til dette formålet.

I løpet av verneprosessen har vi fått forslag om områder som kan være aktuelle som referanseområde for påvirkning fra næringen lokalt. De aktuelle områdene er:

- Skreifjorden. Området er aktuelt for akvakultur. Hammerfest kommune har blant annet sagt nei til etablering av oppdrettslokaliteter her. I Skreifjorden er det et gytefelt for torsk ifølge Fiskeridirektoratet sine kystnære fiskeridata.
- Øyfjorden. Fjorden er nevnt som aktuell til oppdrett i en rapport fra Barlindhaug AS fra 1986. Det er usikkert om fjorden er aktuell for oppdrett i dag. I Øyfjorden er det et gytefelt for torsk ifølge Fiskeridirektoratet sine kystnære fiskeridata.
- Kipparfjorden. Det ble i 2005 gitt en konsesjon til oppdrett i dette området. Det er ingen oppdrettslokaliteter i området i dag. Også i Kipparfjorden er det et gytefelt for torsk ifølge Fiskeridirektoratet sine kystnære fiskeridata.

I § 5 bokstav b) i vernebestemmelsene er referanseområde for havbruk tatt inn. Det vil være forbudt med havbruk i referanseområdet som velges. Hvorvidt de foreslåtte referanseområdene for havbruk egner seg må belyses nærmere i høringsprosessen.

Foreslåtte referanseområder for havbruk er vist i temakart i vedlegg 15.

Referanseområde for reketrål
Foreslått referanseområde for reketrål ligger sørvest for Hasvik. Fiskeridirektoratet sin karttjeneste kystnære fiskeridata viser at området brukes til reketråling. Foreslått område er vist på temakart i vedlegg 18.

Forslag til grenser for referanseområde for reketrål:

Geogr. koor., nord	Geogr. koor., øst	UTM35Eur89 nord	UTM35Eur89 øst
70,42	21,96	7820521	311682
70,44	22,00	7822622	313357
70,44	22,20	7822020	320809
70,40	22,20	7817571	320457
70,40	21,96	7818298	311497

I dette området er det forbud mot bruk av redskaper som slepes under fisket og som i den forbindelse kan berøre bunnen, jamfør § 4 bokstav c) punkt 3 i vernebestemmelsene. Eksempel på redskap som slepes under fisket er snurrevad, bunntrål og reketrål.

Referanseområde for snurrevad
I varsel om oppstart var det foreslått to alternative referanseområder for snurrevad. Foreslåtte områder var:

- Breivikfjorden, sørvest for Sørvær
- Mellom Loppa øy og Silda

I følge Fiskeridirektoratet sine kystnære fiskeridata data ligger foreslått referanseområde i Breivikfjorden i et område hvor det ikke drives eller har vært drevet yrkesfiske med redskap som snurrevad eller reketrål. Dette stemmer også med tilbakemeldinger vi har fått fra fiskerne. Foreslått referanseområde mellom Loppa øy og Silda ligger i et område hvor det drives yrkesfiske med både aktive og passive redskap i dag, jamfør Fiskeridirektoratet sin karttjeneste kystnære fiskeridata.

I løpet av den videre prosessen er det kommet flere forslag om alternative referanseområder for snurrevad. Disse områdene er:

- En alternativ avgrensning til området mellom Loppa øy og Silda
- Sandfjorden, på yttersiden av Sørøya
- Et område vest for Tarhalsen i Gamvikfjorden
- En trekant mellom Kamøya, Stålet og Saksnæringen
- Et område i Sandlandsfjorden.

I alle disse områdene drives eller har det vært drevet yrkesfiske med både aktive og passive redskap, med unntak av Sandfjorden hvor det kun fiskes med aktive redskap. Dette framgår av Fiskeridirektoratet sine kystnære fiskeridata. I området i Sandlandsfjorden drives det i dag kun et begrenset fiske. Grunnen til det er at området ligger innenfor fjordlinjen[5].

For å begrense antallet referanseområder i den videre prosessen har vi valgt å kun gå videre med følgende områder:

- Området i Sandlandsfjorden
- Trekanten mellom Kamøya, Stålet og Saksnæringen

Området i Sandlandsfjorden egner seg som referanseområde for snurrevad. Det er en fordel at det allerede i dag er restriksjoner på fisket i dette området på grunn av at området ligger innenfor fjordlinjen.

Også trekanten mellom Kamøya, Stålet og Saksnæringen ser ut til å være egnet ut fra Fiskeridirektoratet sine kystnære fiskeridata. Ulempen med dette området er at det ikke er noen restriksjoner på fisket her i dag. Det betyr at konsekvensene for de som fisker her i dag vil bli større enn hvis området i Sandlandsfjorden velges som referanseområde.

I det ene området, som til slutt velges som referanseområde, vil det være forbud mot bruk av redskaper som slepes under fisket og som i den forbindelse kan berøre bunnen. Dette fremgår av § 4 bokstav c) punkt 3 i vernebestemmelsene. Eksempel på redskap som er forbudt er bunntrål, snurrevad og reketrål.

[5] Fjordlinjen er et tiltak for vern av kysttorsk.§ 30 i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2015 og forskrift om utøvelse av fisket i sjøen forbyr fartøy på 15 meter eller mer å fiske etter torsk med konvensjonelle redskap innenfor fjordlinjen.

Forslag til grenser for referanseområde i Sandlandsfjorden:

Geogr. koor., nord	Geogr. koor., øst	UTM35Eur89 nord	UTM35Eur89 øst
70,31	21,62	7809325	297912
70,36	21,62	7814512	298519
70,36	21,68	7814817	300624
70,34	21,69	7812757	300839
70,32	21,68	7810060	300202

Forslag til grenser for referanseområde mellom Kamøya, Stålet og Saksnæringen:

Geogr. koor., nord	Geogr. koor., øst	UTM35Eur89 nord	UTM35Eur89 øst
70,82	23,05	7861541	355366
70,77	22,80	7856913	345936
70,84	23,00	7863835	353417

Forslag til referanseområder, som er på høring, er vist i temakart i vedlegg 18. Forkasta referanseområder for snurrevad er vist i temakart i vedlegg 19.

8.3 Korallforekomster hvor det foreslås særskilt beskyttelse

Det er flere kjente korallforekomster i det foreslåtte verneområdet. Noen av korallforekomstene er nærmere kartfestet og beskrevet gjennom vitenskapelige undersøkelser. Dette gjelder særlig Stjernsundrevet i Stjernsundet og til en viss grad korallforekomsten i Lopphavet.

Fiskeridirektoratet sendte i juni 2015 på høring et forslag om særskilt beskyttelse av korallforekomster etter havressursloven §§ 16 og 19. I forslaget til Fiskeridirektoratet er blant annet Stjernsundrevet i Stjernsundet vurdert som et område som bør få særskilt beskyttelse. Forslaget ble ikke videreført av Fiskeridirektoratet, under henvisning til at beskyttelse skal vurderes i verneplanprosessen for Lopphavet.

Stjernsundrevet i Stjernsundet vokser på en moreneterskel som går tvers over fjorden. Dette er det største og best dokumenterte korallrevet på en fjordterskel i Norge (Havforskningsinstituttet rapport nummer 8-2015). Revet dekker også det som kalles et bakkerev. Sånn sett er dette en unik forekomst og revet representerer en revtype som ikke er representert andre steder i regionen. En særskilt beskyttelse av Stjernsundrevet vil øke representativiteten av rev i Nord-Norge.

Korallforekomsten *Lopphavet* er i mindre grad beskrevet. Revområdet er imidlertid stort og verdifullt. Revet er også kartfestet og avgrenset. En mindre del av den sørvestlige delen av revområdet lå opprinnelig utenfor det foreslåtte verneområdet. Avgrensningen av verneområdet er justert slik at hele korallforekomsten nå er inkludert i verneområdet.

Det er foreslått forbud mot fiske i et kartfestet og avgrenset område rundt Stjernsundrevet, og for den kartfesta og avgrensa korallforekomsten i Lopphavet. Forbudet er tatt inn i § 4 bokstav c) punkt 2 i vernebestemmelsene. Forbudet omfatter alt fiske, også fritidsfiske og turistfiske.

Et forbud mot fiske i disse områdene beskytter de utvalgte korallforekomstene mot skader som skjer ved sammenstøt mellom redskap som slepes på bunnen under fisket, forankringer til garn og line

som kan ødelegge koraller der de settes eller garn og line som kan sette seg fast og rive løs koraller. Teiner som står på bunnen vil også kunne skade koraller. Sammenstøt mellom redskaper på bunnen vil kunne forårsake store skader i seg selv. Garn, line og teiner forårsaker ikke stor skade hver for seg, her er det aktiviteten over tid som gir skader.

Forslag til grenser for Stjernsundrevet:

Geogr. koor., nord	Geogr. koor., øst	UTM35Eur89 nord	UTM35Eur89 øst
70,27	22,51	7802561	331016
70,25	22,47	7800073	329438
70,26	22,43	7801151	327693
70,28	22,47	7803796	329579

Forslag til grenser for korallforekomsten Lopphavet:

Geogr. koor., nord	Geogr. koor., øst	UTM35Eur89 nord	UTM35Eur89 øst
70,47	21,22	7828099	284641
70,45	21,25	7826678	285625
70,44	21,17	7825063	282456
70,41	21,02	7823011	276584
70,43	20,94	7825377	273773
70,45	21,15	7826556	281956

Kartlagte områder med koraller er vist på temakart i vedlegg 16. Korallforekomstene som det er foreslått en særskilt beskyttelse av er vist i temakart i vedlegg 17. For øvrig inngår sjøbunnen i verneformålet. Det innebærer at alle korallforekomster er inkludert i vernet, også de som ikke er kartlagt eller har fått en særskilt beskyttelse gjennom vernet.

Det er allerede i dag noen begrensninger på fisket i områder med korallforekomster. Blant annet har alle fiskere, etter bestemmelsene i § 66 første ledd i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen, en plikt til å utvise en særlig aktsomhet ved fisket i nærheten av kjente forekomster. I tillegg er det etter samme bestemmelse forbudt å ødelegge korallrev med hensikt. Fiskere ønsker heller ikke å fiske i slike områder i frykt for å ødelegge bruket.

Som nevnt under kapittel 8.2 om referanseområder er det utviklet løsninger for å formidle data direkte til kartplottere om bord i fiskefartøyer, jamfør www.barenstwatch.no. Utvalgte områder med koraller med restriksjoner for fiskeri, vil på sikt kunne formidles med denne løsningen.

8.4 Nærmere om verneforskriften

Verneforskriften er bygd opp som beskrevet nedenfor:

§ 1: Beskriver formålet med vernet.

§ 2: Gir opplysninger om eiendomsforhold, områdets størrelse og avgrensning, samt kart. Verneområde er så stort at vernekartet ikke i detalj kan vise hvor vernegrensen går. Derfor er vernegrensen mer detaljert beskrevet i et vedlegg til vernekartet.

§ 3: Angir hvilke vernebestemmelser (restriksjoner) som gjelder i området. Bestemmelsene omfatter vern av vegetasjon og dyreliv på sjøbunnen mot skade og ødeleggelse, samt vern av området mot tiltak som for eksempel etablering av ulike typer anlegg, utfylling, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen med videre.

§ 4: Angir generelle unntak fra vernebestemmelsene, det vil si tiltak og aktiviteter som er tillatt uten at det er nødvendig å søke om tillatelse. Dette gjelder blant annet gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Videre er heller ikke vernet til hinder for eksempelvis alminnelig ferdsel og bruk av fjæresonen.

Høsting av viltlevende marine ressurser i samsvar med havressurslova og annet gjeldende lovverk er også unntatt fra vernebestemmelsene. Her er det imidlertid gjort noen unntak for blant annet skjellskraping og høsting av vegetasjon, fiske i områder med særskilte korallforekomster, bruk av redskaper som slepes under fiske i referanseområder for reketrål og snurrevad. Dette fremgår av bokstav c) i bestemmelsen.

For begrepet «småbåt» i bokstav j) er definisjonen i småbåtloven lagt til grunn. Det vil si følgende:

- småbåt, enhver flytende innretning som er beregnet på og i stand til å bevege seg på vann, og som har en største lengde på inntil 15 meter
- fritidsbåt, enhver flytende innretning som er beregnet på og i stand til å bevege seg på vann med en største lengde på inntil 24 meter, og som brukes utenfor næringsvirksomhet.

I bokstav k) er det tatt inn en bestemmelse som åpner for lagring av snurrevadtau eller lignende på bunnen. Det er fiskere i området som har informert om at snurrevadtau lagres på bunnen i området. Hvor stort omfanget er vet vi ikke. Bestemmelsen er tatt inn for å sikre at snurrevadtau kan lagres på bunnen også etter at området er vernet.

§ 5: Angir tiltak eller aktiviteter som kan tillates etter søknad. Dette omfatter oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak. Dette står i bokstav a).

I bokstav b, c og d) er det tatt inn bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til havbruk, fangstbasert akvakultur og levendelagring av fisk.

I bokstav e) er det åpnet for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til legging av kabler og rørledninger, og så langt som mulig samlet i korridorer. Videre i bokstav f) er det åpnet for at det kan gis dispensasjon til oppgradering eller fornyelse av sjøkabler som ikke faller inn under § 4 bokstav n).

Ved bygging av båtstø eller båtutlegg som krever bruk av gravemaskin, sprengning eller støyping kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi dispensasjon til det etter bokstav g).

I bokstav h) er det åpnet for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til tekniske tiltak som innebærer små inngrep på bunnen og som ikke påvirker de marine verneverdiene nevneverdig. Ett eksempel på dette er oppankring av oljelenser eller lignende i forbindelse med øvingsvirksomhet.

Forvaltningsmyndigheten kan også etter søknad gi dispensasjon til vedlikeholdsmudring etter bokstav i). Med vedlikeholdsmudring menes nødvendig mudring av eksisterende farleder og lignende. Utvidelse og utbedring av farleder er ikke vedlikeholdsmudring.

Etter bokstav j) kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi dispensasjon til istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner.

Introduksjoner av fremmede arter er en av de største truslene mot marine miljøer, og problemet er økende. I bokstav k) er det derfor åpnet for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til uttak av fremmede, introduserte arter.

§ 6: Inneholder generelle dispensasjonsbestemmelser. Disse bestemmelsene inngår i naturmangfoldloven § 48, og er tatt med i forskriften av opplysningshensyn.

Naturmangfoldloven § 48 inneholder tre alternativer for dispensasjon fra vernevedtak. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I behandlingen av søknader om dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 skal også de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12 vurderes.

Det kan leses mer om den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 i Miljødirektoratet sitt rundskriv om forvaltning av verneområder (M 106-2014) som ligger her.

§ 7: Omhandler iverksetting av tiltak i regi av forvaltningsmyndigheten for å opprettholde eller oppnå ønsket naturtilstand som er formålet med vernet. Hjemmel til å foreta skjøtselstiltak inngår i naturmangfoldloven § 47, og er tatt med i forskriften av opplysningshensyn.

§ 8: Gir bestemmelser om utarbeidelse av forvaltningsplan for verneområdet.

§ 9: Gir bestemmelse om fastsettelse av forvaltningsmyndighet.

§ 10: Gir bestemmelse om at det kan opprettes rådgivende utvalg for området.

§ 11: Angir tidspunkt for ikrafttredelse av forskriften.

8.5 Forslag til verneforskrift for alternativ A

Forslag til forskrift om vern av Lopphavet marine verneområde i Alta, Hammerfest, Hasvik og Loppa kommuner i Finnmark Fylke.

Fastsatt ved kongelig resolusjon …….. med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 39 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål
Formålet med Lopphavet marine verneområde er å ta vare på et område som representerer bestemte typer natur, inneholder truet, sjelden og sårbar natur og som er representativt for denne delen av kysten. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning. Området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking, og aktiviteter som reketrål, snurrevad og havbruk.

Lopphavet har stor spennvidde i naturtyper. Blant annet er det i området fjorder med lavt oksygeninnhold, israndavsetninger, sterke tidevannsstrømmer, korallforekomster og korallrev på dypt vann. Det går en dyp renne inn i Sørøysundet med bratte undersjøiske fjellvegger, grunne fjorder og viker i et alpint landskap. På nord- og vestsiden av Sørøya er det grunne eksponerte områder og strender. Hele yttersiden av Sørøya, med havområdet utenfor Loppa øy, er næringssøkområder med stor verdi for blant annet lomvi, lunde, krykkje og kysttorsk.

Verneformålet er knyttet til overflaten og sjøbunnen. I kartfestet referanseområde for regional vannkvalitet i kyststrømmen og havbruk (vedlegg 15), omfatter verneformålet i tillegg vannsøylen.

§ 2 Geografisk avgrensning
Det marine verneområdet berører følgende gnr./ bnr. og fnr.:

1/1,2/1, 3/1, 7/1, 8/1, 9/1 og 10/1 i Hammerfest kommune

1/1, 56/1, 57/1, og 60/11 i Alta kommune

4/1, 5/1, 7/1, 8/1, 8/1/9, 9/1, 10/1, 11/1, 12/1, 13/1, 14/1, 14/1/4, 15/1, 16/1/1, 16/1, 17/1, 18/1, 19/1, 19/1/1, 20/1, 21/1, 22/1, 23/1, 24/1, 25/1, 25/1/1 og 26/1 i Loppa kommune

1/1, 2/1, 3/1, 4/1, 5/1, 6/1, 7/1, 8/1, 9/1, 10/1/2, 10/1, 11/1, 12/1/1, 12/1, 13/1, 14/1, 15/1/4, 15/1, 16/1, 16/1/1, 16/1/66, 16/161, 16/1/69, 16/1/20, 16/1/70, 17/1, 18/1, 19/1 og 20/1 i Hasvik kommune.

Det marine verneområdet dekker et sjøareal på ca. 3363 km^2. Vernegrensen følger marbakken eller der marbakken ikke kan påvises, ved to meters dybde ved middels lav vannstand, med unntak av i områder med Finnmarkseiendommen sin grunn hvor grensen følger middel høyvann (normal flo) herunder landareal i tidevannssonen.

Verneområdet omfatter overflaten, vannsøylen og sjøbunnen.

Grensene for det marine verneområdet går fram av kart med vedlegg datert Klima- og miljødepartementet …… Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Alta, Hammerfest, Hasvik og Loppa kommuner, hos Fylkesmannen i Finnmark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§3 Vernebestemmelser
I det marine verneområdet må ingen foreta noe som direkte eller indirekte kan forringe verneverdiene angitt i verneformålet.

a) Vegetasjonen, herunder tang, tare og andre marine planter, er vernet mot skade og ødeleggelse. Planting av vegetasjon er forbudt.

b) Dyrelivet knyttet til sjøbunnen er vernet mot skade og ødeleggelse. Utsetting av organismer er forbudt.

c) Området er vernet mot tiltak som for eksempel etablering av ulike typer anlegg, utfylling, byggevirksomhet, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen, andre varige eller midlertidige innretninger, legging av rørledninger og kabler, utføring av avløpsvann og andre konsentrerte forurensningstilførsler, mudring, uttak og deponering av masse, undervannssprengning, boring, oppankring, utnyttelse av mineralske ressurser, utslipp av ballastvann og utslipp av kjølevann fra land. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene
Vernebestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

a) Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

b) Alminnelig ferdsel og bruk av fjæresonen, herunder friluftsliv, bålbrenning, undervisning, beiting, rydding av båtstøer og båtutsett som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyping.

c) Høsting av viltlevende marine ressurser i samsvar med havressurslova og annet gjeldende lovverk, med unntak for:
    1. skjellskraping og høsting av vegetasjon, herunder tang, tare og andre marine planter.
    2. fiske i områder med korallforekomster, kartfestet i vedlegg 17.
    3. bruk av redskaper som slepes under fisket, og som kan berører bunnen i kartfestet og avgrenset referanseområde for reketrål og snurrevad i vedlegg 18.

d) Tradisjonell sanking av tang og tare, ned til laveste lavvann, til eget bruk for rettighetshaver eller til undervisning.

e) Plukking av skjell til eget bruk.

f) Fiske i samsvar med lakse- og innlandsfiskloven.

g) Låssetting i samsvar med havressursloven.

h) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.

i) Ferdsel og oppankring med båt eller andre fartøyer.

j) Etablering av mindre fortøyningsfester for småbåt, herunder fastfortøyning og dragfortøyning. Fortøyningsmiddel må være i et materiale som ikke forurenser.

k) Lagring av snurrevadtau eller lignende på sjøbunnen.

l) Drift og vedlikehold av eksisterende sjømerker og andre navigasjonsinstallasjoner.

m) Drift og vedlikehold av eksisterende anlegg og innretninger, herunder anlegg for oppdrett og avløpsledninger.

n) Drift og vedlikehold av eksisterende sjøkabler og nødvendig istandsetting ved akutt utfall.

o) Oppgradering og fornyelse av eksisterende sjøkabler for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer som ikke er i samsvar med verneformålet.

§ 5 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser
Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

a) Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdsel til sjøs.

b) Havbruk som ikke er i strid med verneformålet, med unntak av havbruk i kartfestet og avgrenset referanseområde for regional vannkvalitet i kyststrømmen og havbruk (i vedlegg 15).

c) Fangstbasert akvakultur.

d) Levendelagring av fisk.

e) Legging av kabler og rørledninger, og så langt som mulig samlet i korridorer.

f) Oppgradering og eller fornyelse av sjøkabler som ikke faller under § 4 bokstav n.

g) Rydding av båtstø eller båtutlegg som krever bruk av gravemaskin, sprengning eller støyping.

h) Tekniske tiltak som innebærer små inngrep på bunnen og som ikke påvirker de marine verneverdiene nevneverdig, herunder flytebrygger og fortøyning og oppankring av oljelenser eller lignende.

i) Vedlikeholdsmudring.

j) Istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner.

k) Uttak av fremmede, introduserte arter.

§ 6 Generelle dispensasjonsbestemmelser
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, i samsvar med naturmangfoldloven § 48.

§ 7 Skjøtsel
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den naturtilstand som er formålet med vernet i samsvar med naturmangfoldloven § 47.

§ 8 Forvaltningsplan
Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av det marine verneområdet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 9 Forvaltningsmyndighet
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 10 Rådgivende utvalg
Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av verneområdet.

§ 11 Ikrafttredelse
Denne forskriften trer i kraft straks.

8.6 Forslag til verneforskrift for alternativ B

Forslag til forskrift om vern av Lopphavet marine verneområde i Alta, Hammerfest, Hasvik og Loppa kommuner i Finnmark Fylke.

Fastsatt ved kongelig resolusjon …….. med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 39 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med Lopphavet marine verneområde er å ta vare på et område som representerer bestemte typer natur, inneholder truet, sjelden og sårbar natur og som er representativt for denne delen av kysten. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning. Området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking, og aktiviteter som reketrål, snurrevad og havbruk.

Lopphavet har stor spennvidde i naturtyper. Blant annet er det i området fjorder med lavt oksygeninnhold, israndavsetninger, sterke tidevannsstrømmer, korallforekomster og korallrev på dypt vann. Det går en dyp renne inn i Sørøysundet med bratte undersjøiske fjellvegger, grunne fjorder og viker i et alpint landskap. På nord- og vestsiden av Sørøya er det grunne eksponerte områder og strender. Hele yttersiden av Sørøya, med havområdet utenfor Loppa øy, er næringssøkområder med stor verdi for blant annet lomvi, lunde, krykkje og kysttorsk.

Verneformålet er knyttet til overflaten og sjøbunnen. I kartfestet referanseområde for regional vannkvalitet i kyststrømmen og havbruk (vedlegg 15), omfatter verneformålet i tillegg vannsøylen.

§ 2 Geografisk avgrensning
Det marine verneområdet berører følgende gnr./ bnr. og fnr.:

1/1,2/1, 3/1, 7/1, 8/1, 9/1 og 10/1 i Hammerfest kommune

1/1, 56/1, 57/1, og 60/11 i Alta kommune

4/1, 5/1, 13/1, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1 og 26/1 i Loppa kommune

1/1, 2/1, 3/1, 4/1, 5/1, 6/1, 7/1, 8/1, 9/1, 10/1/2, 10/1, 11/1, 12/1, 13/1, 14/1, 15/1/1, 15/1, 16/1, 16/1/1, 16/1/66, 16/1/61, 16/1/69, 16/1/69, 16/1/70, 17/1, 18/1, 19/1 og 20/1 i Hasvik kommune.

Det marine verneområdet dekker et sjøareal på ca. 3252 km^2. Vernegrensen følger marbakken eller der marbakken ikke kan påvises, ved to meters dybde ved middels lav vannstand, med unntak av i områder med Finnmarkseiendommen sin grunn hvor grensen følger middel høyvann (normal flo) herunder landareal i tidevannssonen.

Verneområdet omfatter overflaten, vannsøylen og sjøbunnen.

Grensene for det marine verneområdet går fram av kart med vedlegg datert Klima- og miljødepartementet …… Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Alta, Hammerfest, Hasvik og Loppa kommuner, hos Fylkesmannen i Finnmark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§3 Vernebestemmelser
I det marine verneområdet må ingen foreta noe som direkte eller indirekte kan forringe verneverdiene angitt i verneformålet.

a) Vegetasjonen, herunder tang, tare og andre marine planter, er vernet mot skade og ødeleggelse. Planting av vegetasjon er forbudt.

b) Dyrelivet knyttet til sjøbunnen er vernet mot skade og ødeleggelse. Utsetting av organismer er forbudt.

c) Området er vernet mot tiltak som for eksempel etablering av ulike typer anlegg, utfylling, byggevirksomhet, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen, andre varige eller midlertidige innretninger, legging av rørledninger og kabler, utføring av avløpsvann og andre konsentrerte forurensningstilførsler, mudring, uttak og deponering av masse, undervannssprengning, boring, oppankring, utnyttelse av mineralske ressurser, utslipp av ballastvann og utslipp av kjølevann fra land. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene
Vernebestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

a) Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

b) Alminnelig ferdsel og bruk av fjæresonen, herunder friluftsliv, bålbrenning, undervisning, beiting, rydding av båtstøer og båtutsett som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyping.

c) Høsting av viltlevende marine ressurser i samsvar med havressurslova og annet gjeldende lovverk, med unntak for:
    1. skjellskraping og høsting av vegetasjon, herunder tang, tare og andre marine planter.
    2. fiske i områder med korallforekomster, kartfestet i vedlegg 17.
    3. bruk av redskaper som slepes under fisket, og som kan berører bunnen i kartfestet og avgrenset referanseområde for reketrål og snurrevad i vedlegg 18.

d) Tradisjonell sanking av tang og tare, ned til laveste lavvann, til eget bruk for rettighetshaver eller til undervisning.

e) Plukking av skjell til eget bruk.

f) Fiske i samsvar med lakse- og innlandsfiskloven.

g) Låssetting i samsvar med havressursloven.

h) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.

i) Ferdsel og oppankring med båt eller andre fartøyer.

j) Etablering av mindre fortøyningsfester for småbåt, herunder fastfortøyning og dragfortøyning. Fortøyningsmiddel må være i et materiale som ikke forurenser.

k) Lagring av snurrevadtau eller lignende på sjøbunnen.

l) Drift og vedlikehold av eksisterende sjømerker og andre navigasjonsinstallasjoner.

m) Drift og vedlikehold av eksisterende anlegg og innretninger, herunder anlegg for oppdrett og avløpsledninger.

n) Drift og vedlikehold av eksisterende sjøkabler og nødvendig istandsetting ved akutt utfall.

o) Oppgradering og fornyelse av eksisterende sjøkabler for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer som ikke er i samsvar med verneformålet.

§ 5 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser
Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

a) Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdsel til sjøs.

b) Havbruk som ikke er i strid med verneformålet, med unntak av havbruk i kartfestet og avgrenset referanseområde for regional vannkvalitet i kyststrømmen og havbruk (i vedlegg 15).

c) Fangstbasert akvakultur.

d) Levendelagring av fisk.

e) Legging av kabler og rørledninger, og så langt som mulig samlet i korridorer.

f) Oppgradering og eller fornyelse av sjøkabler som ikke faller under § 4 bokstav n.

g) Rydding av båtstø eller båtutlegg som krever bruk av gravemaskin, sprengning eller støyping.

h) Tekniske tiltak som innebærer små inngrep på bunnen og som ikke påvirker de marine verneverdiene nevneverdig, herunder flytebrygger og fortøyning og oppankring av oljelenser eller lignende.

i) Vedlikeholdsmudring.

j) Istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner.

k) Uttak av fremmede, introduserte arter.

§ 6 Generelle dispensasjonsbestemmelser
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, i samsvar med naturmangfoldloven § 48.

§ 7 Skjøtsel
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den naturtilstand som er formålet med vernet i samsvar med naturmangfoldloven § 47.

§ 8 Forvaltningsplan
Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av det marine verneområdet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 9 Forvaltningsmyndighet
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 10 Rådgivende utvalg
Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av verneområdet.

§ 11 Ikrafttredelse
Denne forskriften trer i kraft straks.

9. Økonomiske og administrative konsekvenser

Miljødirektoratet har myndighet til å fastsette hvem som skal være forvaltningsmyndighet for verneområdet.

Kostnader i forbindelse med merkingen av grenser, oppsyn med mer blir dekket innenfor forvaltningsmyndighetens ordinære budsjettposter.

Arbeidet med en forvaltningsplan for området vil bli igangsatt snarest mulig etter vernevedtak.

Eventuelle utgifter til erstatning og gjennomføring av en eventuell erstatningsprosess, samt merking og oppsetting av skilt, utarbeiding av forvaltningsplan og etablering av oppsyn og skjøtsel vil dekkes innenfor de til enhver tid gjeldende budsjettrammer. Opplysningene som er kommet inn tilsier at gjennomføring av vern som foreslått i liten grad vil legge begrensninger på eksisterende og planlagt bruk. Vi viser for øvrig til omtalen i kapittel 5 og 6.

Kilder

Akvaplan-niva AS. (2010). Nasjonal marin verneplan, Marint verneområde Lopphavet, Finnmark (Rapport 5115-1). Akvaplan-niva AS.

Buhl-Mortensen, P. Picard, K. Buhl-Mortensen, L. Hassel, A.(2009). *Naturtyper og artsmangfold i Stjernsundet, Sørøysundet og Andfjorden.* Havforskningsinstituttet.

Fiskeridirektoratet. (2015). Høring, gjennomgang av områder for beskyttelse av korallrev (Høringsbrev av 25.06.2015). Lokalisert på http://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2015/0615/Hoering-av-gjennomgang-av-omraader-for-beskyttelse-av-korallrev.

Fiskeridirektoratet. (udatert). *Kartløsning med data om fiskeriaktivitet, korallrev, havner med videre.* Lokalisert på https://kart.fiskeridir.no/fiskeri.

Fosså, J. H. Kutti, T. Buhl-Mortensen, P. Skjoldal, H. R. (2015). *Vurdering av norske korallrev.* Havforskningsinstituttet. Rapport nummer 8-2015.

https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Strategi-for-levendelagring-av-fisk/id762476/
Jørgensen, N. M. Andrade, H. Larsen, L.H. (2010). *Konsekvensutredning for naturmiljø for Lopphavet. Nasjonal marin verneplan* (Rapport 5115-2). Akvaplan-niva AS.

Klima- og miljødepartementet. (2015). Saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven (§§ 41 – 43) (Rundskriv T-2/15). Lokalisert på http://www.miljodirektoratet.no/Global/dokumenter/tema/for%20offentlig%20sektor/Saksbehandlingsrundskriv%20vernevedtak%20ENDELIG.pdf

Larsen, L.H. Andrade, H. Falk, A. H. (2010). *Marint vern Lopphavet. Konsekvenser av vern for fiskeri, akvakultur og utnyttelse av mineralske ressurser* (Rapport 5115-3). Akvaplan-niva AS.

MAREANO. (08.03.2017). Om MAREANO. Lokalisert på http://mareano.no/om_mareano.

Miljødirektoratet. (2014). Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter (Rundskriv M106-2014). Miljødirektoratet.

Nærings- og fiskeridepartementet. (2014). Strategi for levendelagring av fisk. Lokalisert på
Plassen, L. Bøe, R. Lepland, A. (2009). *Geologi og bunnforhold i Andfjorden og Stjernsundet/Sørøysundet.* NGU Rapport nr. 2009.027.

Ramberg, B. Thuestad, A. (2010). *Lopphavet – Nasjonal marin verneplan. Konsekvensutredning for kulturminner og kulturmiljø* (Oppdragsrapport 189/2010). Tromsø: NIKU.

Rambøll. (2010). *Konsekvensutredning for nasjonal marin verneplan, Lopphavet. Samfunnsmessige konsekvenser* (Rapport 2010-10-12). Rambøll.

Rådgivende utvalg for marin verneplan. (2003). Råd til utforming av marin verneplan for marine beskyttede områder i Norge. Foreløpig tilrådning fra Rådgivende utvalg for marin verneplan pr. 17. februar 2003. Lokalisert på

http://www.miljodirektoratet.no/Global/dokumenter/tema/hav_og_kyst/Forelopig_tilradning_17022003.pdf.

Rådgivende utvalg for marin verneplan. (2004). *Råd til utforming av marin verneplan for marine beskyttede områder i Norge. Endelig tilrådning med forslag til referanseområder*. Lokalisert på http://www.miljodirektoratet.no/old/dirnat/multimedia/1831/Endelig_tilradning.pdf.

Selnes, M. (2016). *Oppdatering av konsekvensutredning for forslag til Lopphavet marine verneområde. Konsekvenser for samfunn.* Oppdragsnr. 5164000. Norconsult.

Sundet, J. H., Hvingel. C. & Hjelset. A.M. (2014). *Kongekrabbe i norsk sone. Bestandstaksering og rådgivning 2014*. Havforskningsinstituttet.
Sundet, J. H., Hvingel. C. & Hjelset. A.M. (2015). *Kongekrabbe i norsk sone. Bestandstaksering og rådgivning 2015.* Havforskningsinstituttet.

Uttakleiv, L. A. (2016). *Oppdatering av konsekvensutredning for forslag til Lopphavet marine verneområde. Konsekvenser av naturressurser. Fiskeri og akvakultur.* Oppdragsnr. 5164000. Norconsult.

Muntlige kilder

Mona J. Saab, leder Hasvik Næringsforening og styremedlem i NHO Nord-Norge

Vedlegg

Grensebeskrivelse

1. Grensebeskrivelse alternativ A
2. Grensebeskrivelse alternativ B

Vernekart

3. Alternativ A og B

Kartutsnitt molo- og havneområder

4. Bergsfjord
5. Sandland
6. Sør-Tverrfjord
7. Øksfjord
8. Tverrfjord fergeleie
9. Breivikbotn
10. Hasvik
11. Mevær, Loppa øy
12. Nuvsvåg
13. Sørvær

Temakart

14. Forsvaret sitt øvings- og skytefelt
15. Alternative referanseområder for havbruk og overvåkning av vannkvalitet
16. Kartlagte koraller
17. Forslag om særskilt beskytta korallforekomster
18. Alternative referanseområder for snurrevad og reketrål
19. Forkasta referanseområder for snurrevad
20. Eksisterende verneområder
21. Eksisterende lokaliteter for oppdrett av matfisk

Annet

22. Restriksjonstabell

Grensebeskrivelse alternativ A - Lopphavet marine verneområde

Grensa starter på Fjellavløysingsodden på sørspissen av Loppa øy, går i vestlig retning om lag 15,5 km til punktet 70,325°N og 21,000°Ø, deretter i nordlig retning om lag 10,5 km til punktet 70,418°N og 21,000°Ø, deretter i nordvestlig retning om lag 2,8 km til punktet 70,432°N og 20,939°Ø, deretter i nordøstlig retning om lag 2,3 km til punktet 70,437°N og 21,000°Ø, for så å fortsette nordover til punktet 70,481°N og 21,000°Ø og deretter i østlig retning til punktet 70,496°N og 21,268°Ø. Herfra vinkler grensa til nordnordvestlig retning og går vinkelrett på grunnlinja ut til 4 nautiske mil. Grensa følger 4 nm fra grunnlinja østover utenfor Sørøya til den går vinkelrett inn på Tarhalsen, Sørøyas nordøstligste punkt.

Herfra følger grensa middel høyvann vestover langs yttersida av Sørøya helt til Sørvær, sørvest for fjellet Soppen, med unntak av ved eiendommene 2004/3/13, 2004/3/20, 2004/3/21, 2004/3/10, 2004/3/3, 2004/3/19, 2004/2/11, 2004/2/10, 2004/2/14, 2004/2/18, 2004/2/29, 2004/2/34, 2004/2/4, 2004/2/39, 2004/2/40, 2004/2/38, 2004/2/37, 2004/2/32, 2004/2/3, 2004/2/30, 2004/2/43, 2004/2/2, 2004/2/13, 2004/2/26, 2004/2/19, 2004/2/20, 2004/2/28, 2004/2/23, 2004/2/21, 2004/2/22, 2004/2/25, 2004/2/35, 2004/2/5, 2004/2/6, 2004/1/16, 2004/1/22, 2004/1/36, 2004/1/2, 2004/1/3, 2004/1/32, 2004/1/4, 2004/1/19, 2004/1/72, 2004/1/21, 2004/1/6, 2004/1/35, 2004/1/7, 2004/1/8, 2004/1/10, 2004/1/9, 2004/1/33, 2004/1/34, 2004/1/31, 2004/1/30, 2004/1/28, 2004/1/29, 2004/1/15, 2004/1/11, 2004/1/20, 2004/1/27, 2004/1/12, 2004/1/57, 2004/1/17, 2015/9/3, 2015/9/8, 2015/9/9, 2015/9/2, 2015/10/10, 2015/10/3, 2015/10/8, 2015/10/23, 2015/10/2, 2015/10/5, 2015/10/6, 2015/10/27, 2015/10/11, 2015/10/24, 2015/10/18, 2015/10/25, 2015/10/14, 2015/10/22, 2015/10/9, 2015/10/31, 2015/10/15, 2015/10/29, 2015/10/17, 2015/10/4, 2015/10/20, 2015/10/36, 2015/10/21, 2015/10/7, 2015/10/13, 2015/10/12, 2015/12/6, 2015/12/12, 2015/12/7, 2015/12/11, 2015/12/13, 2015/12/6, 2015/8/5, 2015/12/10, 2015/12/3, 2015/12/22, 2015/12/17, 2015/12/14, 2015/12/14/1, 2015/12/3/1, 2015/12/18, 2015/12/15, 2015/12/16, 2015/12/23, 2015/12/26, 2015/12/26/4, 2015/12/26/1, 2015/12/2, 2015/12/19, 2015/12/5, 2015/12/20, 2015/12/4, 2015/12/29, 2015/12/9, 2015/7/7, 2015/7/7/1, 2015/7/5, 2015/7/6, 2015/7/8, 2015/7/9, 2015/8/7, 2015/8/21, 2015/8/13, 2015/8/10, 2015/8/5, 2015/8/9, 2015/8/11, 2015/8/17, 2015/8/18, 2015/8/23, 2015/8/19, 2015/8/14, 2015/8/6, 2015/8/4, 2015/8/3, 2015/8/12, 2015/8/2, 2015/6/5, 2015/6/4, 2015/7/2, 2015/7/3, 2015/4/5, 2015/5/2, 2015/1/7, 2015/1/6, 2015/1/5, hvor grensa følger marbakken.

Fra sørvest for fjellet Soppen fortsetter grensa ut i sjøen om lag 400 m sørlig retning til punktet 70,634°N og 21,946°Ø, og deretter vinkelrett inn på øya Kåja. Herfra følger grensa middel høyvann vestover rundt øya til den sørøstligste delen av øya og videre ut i sjøen ca. 220 m til punktet 70,628°N og 21,954°Ø, deretter om lag 465 m sørøstlig retning til punktet 70,624°N og 21,961°Ø. Herfra fortsetter grensa om lag 400 m østover til punktet 70,624°N og 21,972°Ø, deretter ca. 500 m i nordøstlig retning til punktet 70,626°N og 21,983°Ø. Grensa fortsetter i retning nordøst i ca. 1 km til den treffer marbakken utenfor eiendommen 2015/1/3. Grensa følger så middel høyvann videre til Breivik, med unntak av ved eiendommene 2015/1/3, 2015/1/15, 2015/1/16, 2015/1/22, 2015/1/21, 2015/1/24, 2015/1/35, 2015/1/38, 2015/2/6, 2015/2/56, hvor grensa følger marbakken. Ved Breivik utelates moloen og 50 m til hver side for denne.

Grensa følger så middel høyvann videre til Søndre Hansvoll med unntak av ved eiendommene 2015/2/2, 2015/2/20, 2015/2/54, 2015/2/55, 2015/2/51, 2015/2/32, 2015/3/3, 2015/2/3, 2015/3/18, 2015/3/6, 2015/3/2, 2015/3/7, 2015/3/12, 2015/3/22, 2015/3/11, 2015/3/5, 2015/3/8, 2015/3/4, 2015/4/26, 2015/4/3, 2015/4/4, 2015/4/12, 2015/4/8, 2015/4/40, 2015/4/2, hvor grensa følger marbakken. Her går grensa ut i sjøen i sørvestlig retning i om lag 630 m til punktet 70,596°N og 22,284°Ø hvor den fortsetter i sørvestlig retning utenfor Breivikbotn via punktene 70,595°N og 22,279°Ø, 70,593°N og 22,275°Ø til ytterste punkt mellom Støypo og Neset. Grensa følger så middel høyvann videre til holmen ytterst ved Singsneset, med unntak av ved eiendommene 2015/15/22, 2015/15/4, 2015/15/23, 2015/15/29, 2015/15/2, 2015/15/19, 2015/15/3, 2015/16/21, 2015/16/20, 2015/16/98, 2015/16/141, 2015/16/42, 2015/16/43, 2015/16/53, 2015/16/54, 2015/16/50, 2015/16/49, 2015/16/18, 2015/16/327, 2015/16/172, 2015/16/17, 2015/16/16, 2015/16/15, hvor grensa følger marbakken. Herfra går den ut i sjøen i nordvestlig retning i om lag 280 m til punktet 70,494°N og 22,114°Ø, dreier mot sørvest og går om lag 700 m utenfor flystripen på Hasvik lufthavn til punktet 70,490°N og 22,108°Ø. Herfra fortsetter grensa sørøst i ca. 610 m til den treffer marbakken ved Kvalbeinvåg og utelater eiendommen 2015/16/22.

Grensa fortsetter langs middel høyvann til Skibenes, med unntak av ved eiendommene 2015/16/13, 2015/16/65, hvor den følger marbakken. Her går den ut i sjøen ca. 170 m i østlig retning til punktet 70,474°N og 22,174°Ø. Herfra krysser grensa innseilinga til Hasvik, og går i nordøstlig retning i 1,1 km til punktet 70,481°N og 22,193°Ø, for så å dreie mot nordvest og treffe middel høyvann ved Helenaberget.

Grensa følger så middel høyvann langs sørsida av Sørøya helt til sørøstligste punkt på neset Fella, med unntak av ved eiendommene 2015/16/92, 2015/16/23, 2015/16/25, 2015/16/85, 2015/16/96, 2015/16/6, 2015/16/2, 2015/16/109, 2015/16/415, 2015/16/151, 2015/16/152, 2015/16/413, 2015/16/5, 2015/14/8, 2015/14/7, 2015/14/4, 2015/14/9, 2015/13/17, 2015/13/9, 2015/13/7, 2015/13/6, 2015/13/5, 2015/13/2, 2015/13/4, 2015/13/3, 2015/11/5, 2015/11/4, 2015/11/3, 2015/11/7, 2015/11/6, 2015/11/2, 2004/7/23, 2004/7/4, 2004/7/48, 2004/7/35, 2004/7/8, 2004/7/33, 2004/7/34, 2004/7/11, 2004/7/5, 2004/7/6, 2004/7/31, 2004/7/39, 2004/7/38, 2004/7/41, 2004/7/7, 2004/7/12, 2004/7/9, 2004/7/10, 2004/7/25, 2004/7/32, 2004/7/30, 2004/7/14, 2004/7/15, 2004/7/16, 2004/7/29, 2004/7/18, 2004/7/37, 2004/7/19, 2004/7/20, 2004/7/21, 2004/7/22, 2004/7/47, 2004/7/36, 2004/6/2, 2004/6/4, 2004/6/3, hvor grensa følger marbakken.

Her krysser grensa Sørøysundet til søndre Veggenes på Seiland, og går langs middel høyvann inn øst sida og ut vestsida av Jøfjorden, med unntak av ved eiendommene 2004/12/21, 2004/12/20, 2004/12/19, 2004/12/18, 2004/10/2, 2004/10/6, 2004/10/3, 2004/10/5, 2004/9/2, 2004/9/9, 2004/9/8, 2004/9/4, hvor grensa følger marbakken. Her krysser grensa over Kårhamna til under lykt på nordsida av denne bukta, slik at Kårhamn holdes utenfor.

Herfra følger grensa middel høyvann vestover på Seiland til ytterst på Bårdfjordneset, med unntak av ved eiendommene 2004/9/25, 2004/9/5, 2004/9/18, 2004/9/24, 2004/9/6, 2004/9/7, 2004/9/23, 2004/9/8, 2004/9/9, 2004/9/16, 2004/9/15, 2004/9/10, 2004/9/35, 2004/9/30, 2004/9/11, 2004/9/26, 2004/9/14, 2004/9/12, 2004/9/13, 2004/8/4, 2004/8/5, hvor grensa følger marbakken.

Her krysser grensa Rognsundet til Vardnes og går langs middel høyvann vestover langs nordsida av Stjernøya og rundt øya helt til Nabbarodden, med unntak av ved eiendommene 2015/20/2, 2015/19/3, 2015/19/4, 2015/19/2, 2015/18/2, 2015/18/6, 2015/18/8, 2015/18/3, 2015/18/5, 2015/18/7, 2015/18/10, 2015/18/4, 2015/17/2, 2015/17/9, 2015/17/14, 2015/17,7, 2015/17/13, 2015/17/5, 2015/17/4, 2015/17/16, 2015/17/11, 2015/17/2 2015/17/8, 2015/17/3, 2015/17/10, 2012/60/4, 2012/60/19, 2012/60/5, 2012/60/8, 2012/60/6, hvor grensa følger marbakken.

Her krysser grensa over Stjernsundet til neset ytterst på vestsida av ytre Lokkarfjorden. Grensa går så vestover langs middel høyvann til Øksfjord og sørspissen på odden ved Keila, med unntak av ved eiendommene 2012/1/15, 2014/26/2, 2014/26/3, hvor grensa følger marbakken.

Herfra går grensa ut i sjøen i vestlig retning om lag 270 m til punktet 70,253°N og 22,344°Ø og fortsetter mot sørvest i om lag 470 m til punktet 70,250°N og 22,334°Ø. Grensa fortsetter så mot sør i 1,1 km til punktet 70,240°N og 22,333°Ø og videre til middel høyvann ytterst på Finneset. Grensa går videre langs middel høyvann inn Øksfjorden og til Sirinesbukta ved Tverrfjord fergeleie, med unntak av ved eiendommene 2014/26/3, 2014/25/2, 2014/25/31, 2014/25/3, 2014/25/10, 2014/25/5, 2014/25/15, 2014/25/11, 2014/25/12, 2014/25/32, 2014/25/33, 2014/25/14, 2014/25/21, 2014/24/29, 2014/25/16, 2014/25/19, 2014/24/58, 2014/24/4, 2014/24/2, 2014/24/3, 2014/24/52, 2014/24/28, 2014/24/14, 2014/24/13, 2014/24/12, 2014/24/33, 2014/24/31, 2014/24/16, 2014/24/14, 2014/24/15, 2014/24/64, 2014/24/61, 2014/24/39, 2014/24/42, 2014/24/56, 2014/24/17, 2014/24/18, 2014/24/60, 2014/24/53, 2014/24/55, 2014/24/19, 2014/24/20, 2014/24/35, 2014/24/40, 2014/24/21, 2014/24/22, 2014/24/23, 2014/24/26, 2014/24/45, 2014/24/46, 2014/24/47, 2014/24/44, 2014/23/4, 2014/23/62, 2014/23/5, 2014/23/44, 2014/23/59, 2014/23/45, 2014/23/7, 2014/23/91, 2014/23/78, 2014/23/82, 2014/23/95, 2014/23/52, 2014/23/74, 2014/23/11, 2014/23/9, 2014/23/10, 2014/23/30, 2014/23/12, 2014/23/39, 2014/23/13, 2014/23/14, 2014/23/73, 2014/23/14, 2014/23/84, 2014/23/96, 2014/23/53, 2014/23/22, 2014/23/79, 2014/23/23, 2014/23/55, 2014/23/25, 2014/23/2, 2014/22/2, 2014/22/19, 2014/22/14, 2014/22/3, 2014/20/3, 2014/20/4, 2014/20/34, 2014/20/35, 2014/20/31, 2014/20/29, 2014/20/36, 2014/20/38, 2014/20/33, 2014/20/23, 2014/20/5, 2014/20/6, 2014/20/8, 2014/20/7, 2014/18/23, 2014/18/126, 2014/18/148, 2014/18/12, 2014/18/124, 2014/18/4, 2014/18/3, 2014/18/31, 2014/18/2, 2014/18/22, 2014/18/21, 2014/18/19, 2014/18/7, 2014/18/20, hvor grensa følger marbakken.

Her går grensa ut i sjøen 390 m i sørøstlig retning til punktet 70,228°N og 22,266°Ø. Grensa dreier så mot nordøst og går 300 m til punktet 70,229°N og 22,273°Ø, før den dreier mot nordvest og treffer marbakken sørøst på Sirines. Grensa fortsetter langs middel høyvann til Nuvsvåg og vestsiden av Storskolten, med unntak av ved eiendommene 2014/18/5, 2014/18/6, 2014/18/8, 2014/18/9, 2014/18/10, 2014/18/13, 2014/18/14, 2014/18/11, 2014/17/8, 2014/17/9, 2014/17/5, 2014/17/4, 2014/17/3, 2014/17/2, 2014/17/7, 2014/17/12, 2014/17/13, 2014/17/32, 2014/17/47, 2014/17/35, 2014/17/25, 2014/17/23, 2014/17/44, 2014/17/14, 2014/17/19, 2014/17/16, 2014/17/43, 2014/17/17, 2014/17/18, 2014/18/32, 2014/18/78, 2014/18/61, 2014/18/33, 2014/18/34, 2014/18/50, 2014/18/153, 2014/18/144, 2014/18/145, 2014/18/152, hvor grensa følger marbakken.

Herfra går grensa ut i sjøen om lag 1,5 km sørover til punktet 70,263°N og 22,100°Ø, og videre sørover i om lag 490 m til punktet 70,259°N og 22,101°Ø. Herfra går grensa sørøst til marbakken ved Lillebukt. Grensa fortsetter så langs middel høyvann inn og ut Nuvsfjorden til Bergsfjord og nordsiden av Skippernes, med unntak av ved eiendommene 2014/18/49, 2014/18/56, 2014/18/46, 2014/18/58, 2014/18/44, 2014/18/43, 2014/18/136, 2014/18/41, 2014/18/36, 2014/18/147, 2014/19/13, 2014/19/4, 2014/19/19, 2014/19/10, 2014/19/14, 2014/19/5, 2014/19/15, 2014/19/16, 2014/19/6, 2014/19/17, 2014/19/7, 2014/19/12, 2014/19/11, 2014/19/3, 2014/19/2, 2014/16/4, 2014/16/5, 2014/16/6, 2014/14/2, 2014/14/3, 2014/14/15, 2014/14/23, 2014/14/14, 2014/14/13, 2014/14/27, 2014/14/57, 2014/14/10, 2014/14/17, hvor grensa følger marbakken.

Herfra går grensa ut i sjøen, om lag 90 m i vestlig retning til punktet 70,254°N og 21,780°Ø og videre mot sørvest til marbakken, utenfor eiendommen 2014/11/46 på Langholmen. Grensa fortsetter langs marbakken rundt Langholmen til sørøstsiden hvor den går ut i sjøen til marbakken på fastlandet ytterst på Sandnes, utenfor eiendommen 2014/11/4. Grensa går videre langs middel høyvann til sørøstsiden av Sør-Tverrfjord, med unntak av ved eiendommene 2014/11/54, 2014/11/60, 2014/11/61, 2014/11/56, 2014/11/88, 2014/11/87, 2014/11/59, 2014/11/48, 2014/11/46, 2014/11/46/3, 2014/11/46/2, 2014/11/91, 2014/11/52, 2014/11/58, 2014/11/71, 2014/8/28, hvor grensa følger marbakken.

Her går den ut i sjøen i om lag 380 m i nordlig retning til punktet 70,220°N og 21,726°Ø. Grensa fortsetter i om lag 490 m retning nordvest til middel høyvann. Grensa følger middel høyvann videre utover fjorden til Sandland, med unntak av ved eiendommene 2014/7/21, 2014/7/18, 2014/7/19, 2014/5/66, 2014/5/65, 2014/5/80, hvor grensa følger marbakken.

Her går grensa ut i sjøen om lag 360 m i nordøstlig retning til punktet 70,265°N og 21,614°Ø, videre nordover i om lag 500 m til punktet 70,270°N og 21,614°Ø, før den dreier mot vest og går inn til marbakken, utenfor eiendommen 2014/5/77, sør for Purkenes. Herfra følger grensa middel høyvann til ytterst på nes ved Lauksletta, med unntak av ved eiendommene 2014/5/7, 2014/5/75, 2014/5/47, 2014/5/76, 2014/5/52, 2014/5/48, 2014/5/49, 2014/5/55, 2014/5/59, 2014/5/53, 2014/5/62, 2014/5/54, 2014/5/68, 2014/5/43, 2014/5/40, 2014/5/4, 2014/5/46, 2014/5/9, 2014/5/10, 2014/5/13, 2014/5/122, 2014/5/115, 2014/5/119, 2014/5/125, 2014/5/101, 2014/5/113, hvor grensa følger marbakken.

Her går grensa i rett linje over Leisundet til sørspissen av Loppa øy. Her dreier grensa mot nordøst og følger middel høyvann langs Loppa øy til Solberg, med unntak av ved eiendommene 2014/4/39, 2014/4/38, 2014/4/52, 2014/4/53, 2014/4/51, 2014/4/6, 2014/4/63, hvor grensa følger marbakken.

Her holdes et område 50 m sør og øst for moloområdet utenfor. Grensa går videre langs middel høyvann til ytterst på nes ved Mevær, med unntak av ved eiendommene 2014/4/11, 2014/4/12, 2014/4/13, 2014/4/14, hvor grensa følger marbakken.

Herfra går grensa ut i sjøen i nordvestlig retning om lag 230 m til punktet 70,347°N og 21,456°Ø, før den dreier rett vest i om lag 210 m til punktet 70,347°N og 21,451°Ø. Grensa går så mot sørvest i om lag 400 m til marbakken, utenfor eiendommen 2014/4/34, vest for Mevær. Herfra følger grensa middel høyvann rundt Loppa øy til utgangspunktet, med unntak

av ved eiendommene 2014/4/33, 2014/4/32, 2014/4/31, 2014/4/30, 2014/4/29, 2014/4/28, 2014/4/27, 2014/4/26, 2014/4/25, 2014/4/24, 2014/4/23, 2014/4/22, 2014/4/21, 2014/4/20, 2014/4/8, 2014/4/44, hvor grensa følger marbakken.

Grensebeskrivelse alternativ B - Lopphavet marine verneområde

Grensa starter på Fjellavløysingsodden på sørspissen av Loppa øy, går i vestlig retning om lag 15,5 km til punktet 70,325°N og 21,000°Ø, deretter i nordlig retning om lag 10,5 km til punktet 70,418°N og 21,000°Ø, deretter i nordvestlig retning om lag 2,8 km til punktet 70,432°N og 20,939°Ø, deretter i nordøstlig retning om lag 2,3 km til punktet 70,437°N og 21,000°Ø, for så å fortsette nordover til punktet 70,481°N og 21,000°Ø og deretter i østlig retning til punktet 70,496°N og 21,268°Ø. Herfra vinkler grensa til nordnordvestlig retning og går vinkelrett på grunnlinja ut til 4 nautiske mil. Grensa følger 4 nm fra grunnlinja østover utenfor Sørøya til den går vinkelrett inn på Tarhalsen, Sørøyas nordøstligste punkt.

Herfra følger grensa middel høyvann vestover langs yttersida av Sørøya helt til Dønnesfjorden, ytterst på Børrfjordnæringen, med unntak av ved eiendommene 2004/3/13, 2004/3/20, 2004/3/21, 2004/3/10, 2004/3/3, 2004/3/19, 2004/2/11, 2004/2/10, 2004/2/14, 2004/2/18, 2004/2/29, 2004/2/34, 2004/2/4, 2004/2/39, 2004/2/40, 2004/2/38, 2004/2/37, 2004/2/32, 2004/2/3, 2004/2/30, 2004/2/43, 2004/2/2, 2004/2/13, 2004/2/26, 2004/2/19, 2004/2/20, 2004/2/28, 2004/2/23, 2004/2/21, 2004/2/22, 2004/2/25, 2004/2/35, 2004/2/5, 2004/2/6, 2004/1/16, 2004/1/22, 2004/1/36, 2004/1/2, 2004/1/3, 2004/1/32, 2004/1/4, 2004/1/19, 2004/1/72, 2004/1/21, 2004/1/6, 2004/1/35, 2004/1/7, 2004/1/8, 2004/1/10, 2004/1/9, 2004/1/33, 2004/1/34, 2004/1/31, 2004/1/30, 2004/1/28, 2004/1/29, 2004/1/15, 2004/1/11, 2004/1/20, 2004/1/27, 2004/1/12, 2004/1/57, 2004/1/17, 2015/9/3, 2015/9/8, 2015/9/9, 2015/9/2, 2015/10/10, 2015/10/3, 2015/10/8, 2015/10/23, 2015/10/2, 2015/10/5, 2015/10/6, 2015/10/27, 2015/10/11, 2015/10/24, 2015/10/18, 2015/10/25, 2015/10/14, 2015/10/22, 2015/10/9, 2015/10/31, 2015/10/15, 2015/10/29, 2015/10/17, 2015/10/4, 2015/10/20, 2015/10/36, 2015/10/21, 2015/10/7, 2015/10/13, 2015/10/12, 2015/12/6, 2015/12/12, 2015/12/7, 2015/12/11, 2015/12/13, 2015/12/6, 2015/8/5, hvor grensa følger marbakken.

Her krysser grensa Dønnesfjorden over til ytterste punkt på Inner-Veines. Herfra følger grensa middel høyvann vestover langs yttersida av Sørøya helt til Sørvær, sørvest for fjellet Soppen, med unntak av ved eiendommene 2015/8/4, 2015/8/3, 2015/8/12, 2015/8/2, 2015/6/5, 2015/6/4, 2015/7/2, 2015/7/3, 2015/4/5, 2015/5/2, 2015/1/7, 2015/1/6, 2015/1/5, hvor grensa følger marbakken.

Fra sørvest for fjellet Soppen fortsetter grensa ut i sjøen om lag 400 m sørlig retning til punktet 70,634°N og 21,946°Ø, og deretter vinkelrett inn på øya Kåja. Herfra følger grensa middel høyvann vestover rundt øya til den sørøstligste delen av øya og videre ut i sjøen ca. 220 m til punktet 70,628°N og 21,954°Ø, deretter om lag 465 m sørøstlig retning til punktet 70,624°N og 21,961°Ø. Herfra fortsetter grensa om lag 400 m østover til punktet 70,624°N og 21,972°Ø, deretter ca. 500 m i nordøstlig retning til punktet 70,626°N og 21,983°Ø. Grensa fortsetter i retning nordøst i ca. 1 km til den treffer marbakken utenfor eiendommen 2015/1/3. Grensa følger så middel høyvann videre til Breivik, med unntak av ved eiendommene 2015/1/3, 2015/1/15, 2015/1/16, 2015/1/22, 2015/1/21, 2015/1/24, 2015/1/35, 2015/1/38, 2015/2/6, 2015/2/56, hvor grensa følger marbakken. Ved Breivik utelates moloen og 50 m til hver side for denne.

Grensa følger så middel høyvann videre til Søndre Hansvoll med unntak av ved eiendommene 2015/2/2, 2015/2/20, 2015/2/54, 2015/2/55, 2015/2/51, 2015/2/32, 2015/3/3, 2015/2/3, 2015/3/18, 2015/3/6, 2015/3/2, 2015/3/7, 2015/3/12, 2015/3/22, 2015/3/11, 2015/3/5, 2015/3/8, 2015/3/4, 2015/4/26, 2015/4/3, 2015/4/4, 2015/4/12, 2015/4/8, 2015/4/40, 2015/4/2, hvor grensa følger marbakken. Her går grensa ut i sjøen i sørvestlig retning i om lag 630 m til punktet 70,596°N og 22,284°Ø hvor den fortsetter i sørvestlig retning utenfor Breivikbotn via punktene 70,595°N og 22,279°Ø, 70,593°N og 22,275°Ø til ytterste punkt mellom Støypo og Neset. Grensa følger så middel høyvann videre til holmen ytterst ved Singsneset, med unntak av ved eiendommene 2015/15/22, 2015/15/4, 2015/15/23, 2015/15/29, 2015/15/2, 2015/15/19, 2015/15/3, 2015/16/21, 2015/16/20, 2015/16/98, 2015/16/141, 2015/16/42, 2015/16/43, 2015/16/53, 2015/16/54, 2015/16/50, 2015/16/49, 2015/16/18, 2015/16/327, 2015/16/172, 2015/16/17, 2015/16/16, 2015/16/15, hvor grensa følger marbakken. Herfra går den ut i sjøen i nordvestlig retning i om lag 280 m til punktet 70,494°N og 22,114°Ø, dreier mot sørvest og går om lag 700 m utenfor flystripen på Hasvik lufthavn til punktet 70,490°N og 22,108°Ø. Herfra fortsetter grensa sørøst i ca. 610 m til den treffer marbakken ved Kvalbeinvåg og utelater eiendommen 2015/16/22.

Grensa fortsetter langs middel høyvann til Skibenes, med unntak av ved eiendommene 2015/16/13, 2015/16/65, hvor den følger marbakken. Her går den ut i sjøen ca. 170 m i østlig retning til punktet 70,474°N og 22,174°Ø. Herfra krysser grensa innseilinga til Hasvik, og går i nordøstlig retning i 1,1 km til punktet 70,481°N og 22,193°Ø, for så å dreie mot nordvest og treffe middel høyvann ved Helenaberget.

Grensa følger så middel høyvann langs sørsida av Sørøya helt til sørøstligste punkt på neset Fella, med unntak av ved eiendommene 2015/16/92, 2015/16/23, 2015/16/25, 2015/16/85, 2015/16/96, 2015/16/6, 2015/16/2, 2015/16/109, 2015/16/415, 2015/16/151, 2015/16/152, 2015/16/413, 2015/16/5, 2015/14/8, 2015/14/7, 2015/14/4, 2015/14/9, 2015/13/17, 2015/13/9, 2015/13/7, 2015/13/6, 2015/13/5, 2015/13/2, 2015/13/4, 2015/13/3, 2015/11/5, 2015/11/4, 2015/11/3, 2015/11/7, 2015/11/6, 2015/11/2, 2004/7/23, 2004/7/4, 2004/7/48, 2004/7/35, 2004/7/8, 2004/7/33, 2004/7/34, 2004/7/11, 2004/7/5, 2004/7/6, 2004/7/31, 2004/7/39, 2004/7/38, 2004/7/41, 2004/7/7, 2004/7/12, 2004/7/9, 2004/7/10, 2004/7/25, 2004/7/32, 2004/7/30, 2004/7/14, 2004/7/15, 2004/7/16, 2004/7/29, 2004/7/18, 2004/7/37, 2004/7/19, 2004/7/20, 2004/7/21, 2004/7/22, 2004/7/47, 2004/7/36, 2004/6/2, 2004/6/4, 2004/6/3, hvor grensa følger marbakken.

Her krysser grensa Sørøysundet til søndre Veggenes på Seiland, og går langs middel høyvann inn øst sida og ut vestsida av Jøfjorden, med unntak av ved eiendommene 2004/12/21, 2004/12/20, 2004/12/19, 2004/12/18, 2004/10/2, 2004/10/6, 2004/10/3, 2004/10/5, 2004/9/2, 2004/9/9, 2004/9/8, 2004/9/4, hvor grensa følger marbakken. Her krysser grensa over Kårhamna til under lykt på nordsida av denne bukta, slik at Kårhamn holdes utenfor.

Herfra følger grensa middel høyvann vestover på Seiland til ytterst på Bårdfjordneset, med unntak av ved eiendommene 2004/9/25, 2004/9/5, 2004/9/18, 2004/9/24, 2004/9/6, 2004/9/7, 2004/9/23, 2004/9/8, 2004/9/9, 2004/9/16, 2004/9/15, 2004/9/10, 2004/9/35, 2004/9/30, 2004/9/11, 2004/9/26, 2004/9/14, 2004/9/12, 2004/9/13, 2004/8/4, 2004/8/5, hvor grensa følger marbakken.

Her krysser grensa Rognsundet til Vardnes og går langs middel høyvann vestover langs nordsida av Stjernøya og rundt øya helt til Nabbarodden, med unntak av ved eiendommene 2015/20/2, 2015/19/3, 2015/19/4, 2015/19/2, 2015/18/2, 2015/18/6, 2015/18/8, 2015/18/3, 2015/18/5, 2015/18/7, 2015/18/10, 2015/18/4, 2015/17/2, 2015/17/9, 2015/17/14, 2015/17,7, 2015/17/13, 2015/17/5, 2015/17/4, 2015/17/16, 2015/17/11, 2015/17/2 2015/17/8, 2015/17/3, 2015/17/10, 2012/60/4, 2012/60/19, 2012/60/5, 2012/60/8, 2012/60/6, hvor grensa følger marbakken.

Her krysser grensa over Stjernsundet til neset ytterst på vestsida av ytre Lokkarfjorden. Grensa går så vestover langs middel høyvann til fyret på Ystneset, med unntak av ved eiendommene 2012/1/15, 2014/26/2, 2014/26/3, hvor grensa følger marbakken. Her krysser grensa Øksfjorden til Klubbskjæret, og fortsetter langs middel høyvann til ytterst på Samuelsnes, med unntak av ved eiendommene 2014/17/12, 2014/17/13, 2014/17/32, 2014/17/47, 2014/17/35, 2014/17/25, 2014/17/23, hvor grensa følger marbakken.

Her krysser grensa Nuvsfjorden til ytterst på Molvikneset. Grensa fortsetter langs middel høyvann inn Bergsfjorden til ytterste punkt på Vedhalsen, med unntak av ved eiendommene 2014/14/2, 2014/14/3, 2014/14/24, 2014/14/15, 2014/14/23, 2014/14/14, 2014/14/13, hvor grensa følger marbakken.

Her krysser grensa Bergsfjorden til Trettnes. Grensa følger så middel høyvann nordover rundt øya Silda til det ytterste punktet ved Finnsnes. Herfra krysser grensa Sandlandsfjorden til det ytterste punktet på Purkenes. Grensa fortsetter langs middel høyvann til ytterst på nes ved Lauksletta, med unntak av ved eiendommene 2014/5/7, 2014/5/75, 2014/5/47, 2015/5/76, 2014/5/52, 2014/5/48, 2014/5/49, 2014/5/55, 2014/5/59, 2014/5/53, 2014/5/62, 2014/5/54, 2014/5/68, 2014/5/43, 2014/5/40, 2014/5/4, 2014/5/46, 2014/5/9, 2014/5/10, 2014/5/13, 2014/5/122, 2014/5/115, 2014/5/119, 2014/5/125, 2014/5/101, 2014/5/113, hvor grensa følger marbakken. Herfra går grensa i rett linje over Leisundet til sørspissen av Loppa øy.

Her dreier grensa mot nordøst og følger middel høyvann langs Loppa øy til Solberg, med unntak av ved eiendommene 2014/4/39, 2014/4/38, 2014/4/52, 2014/4/53, 2014/4/51, 2014/4/6, 2014/4/63, hvor grensa følger marbakken.

Her holdes et område 50 m sør og øst for moloområdet utenfor. Grensa går videre langs middel høyvann til ytterst på nes ved Mevær, med unntak av ved eiendommene 2014/4/11, 2014/4/12, 2014/4/13, 2014/4/14, hvor grensa følger marbakken.

Herfra går grensa ut i sjøen i nordvestlig retning om lag 230 m til punktet 70,347°N og 21,456°Ø, før den dreier rett vest i om lag 210 m til punktet 70,347°N og 21,451°Ø. Grensa går så mot sørvest i om lag 400 m til marbakken, utenfor eiendommen 2014/4/34, vest for Mevær. Herfra følger grensa middel høyvann rundt Loppa øy til utgangspunktet, med unntak av ved eiendommene 2014/4/33, 2014/4/32, 2014/4/31, 2014/4/30, 2014/4/29, 2014/4/28, 2014/4/27, 2014/4/26, 2014/4/25, 2014/4/24, 2014/4/23, 2014/4/22, 2014/4/21, 2014/4/20, 2014/4/8, 2014/4/44, hvor grensa følger marbakken.

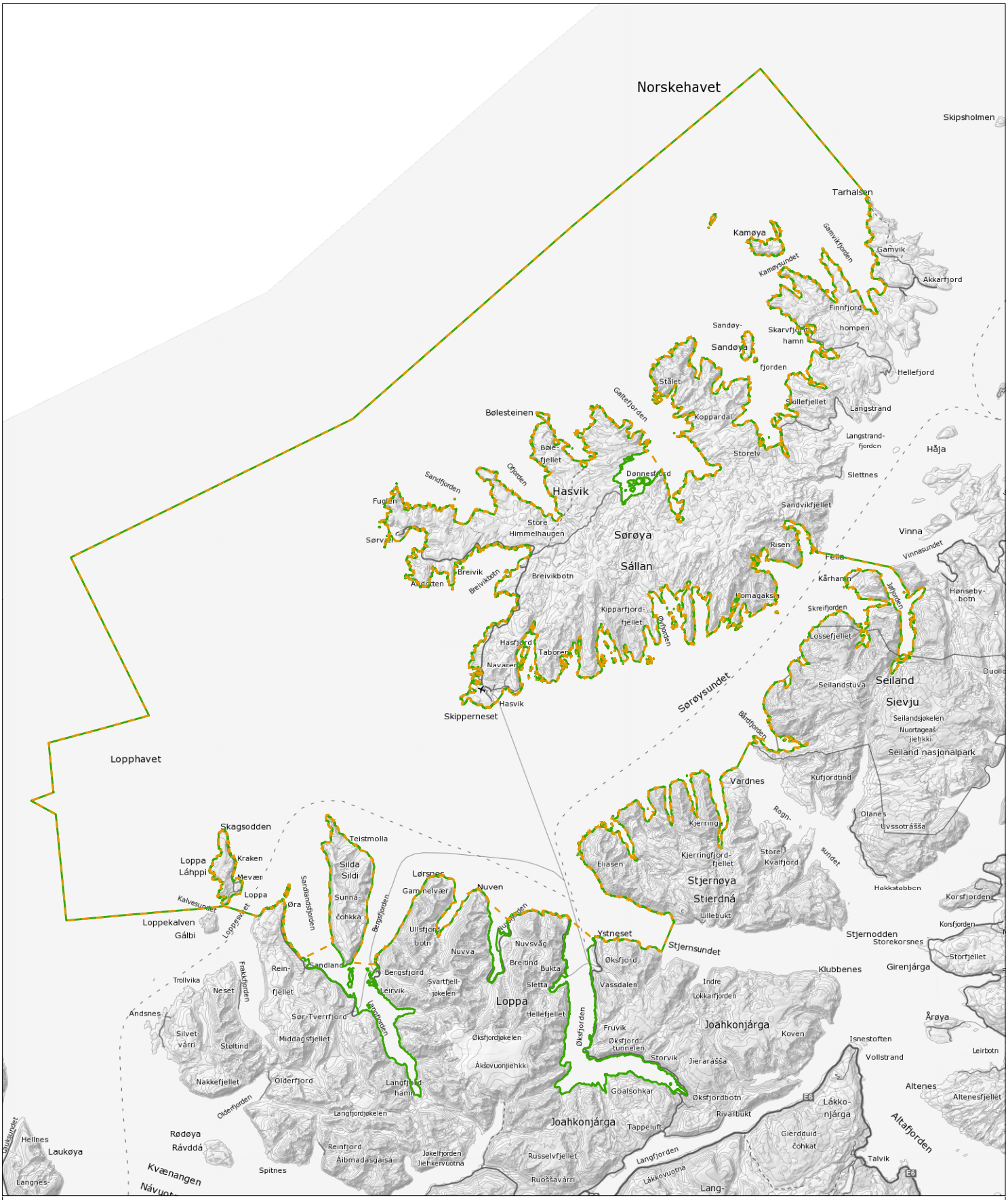

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Alternativ A

Alternativ B

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015
Målestokk: 1:500 000

0 5 10 20 km

N

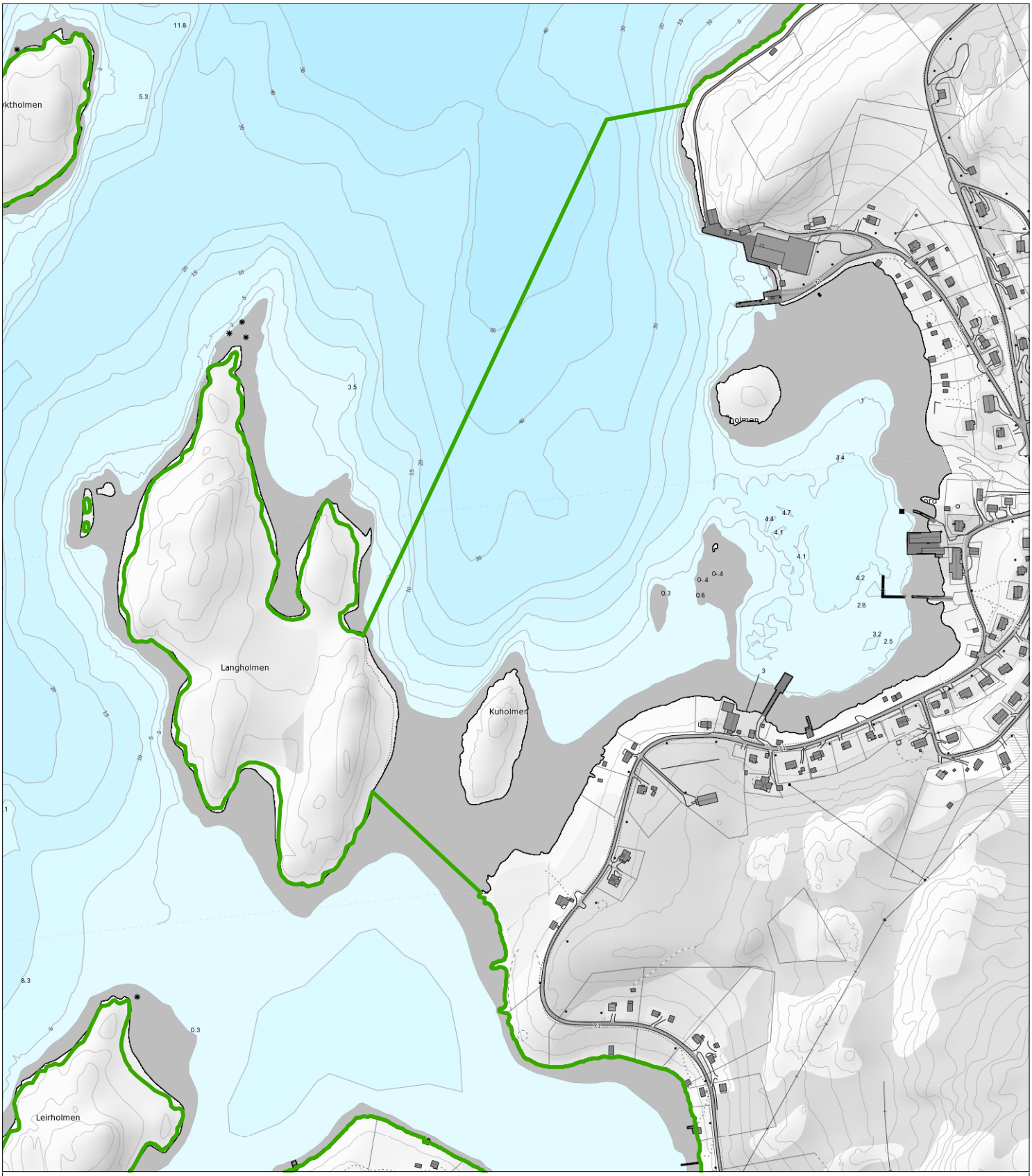

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Kartutsnitt: Bergsfjord, Loppa kommune

Alternativ A

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015
Målestokk: 1:6 000

0 50 100 200 300 m

N

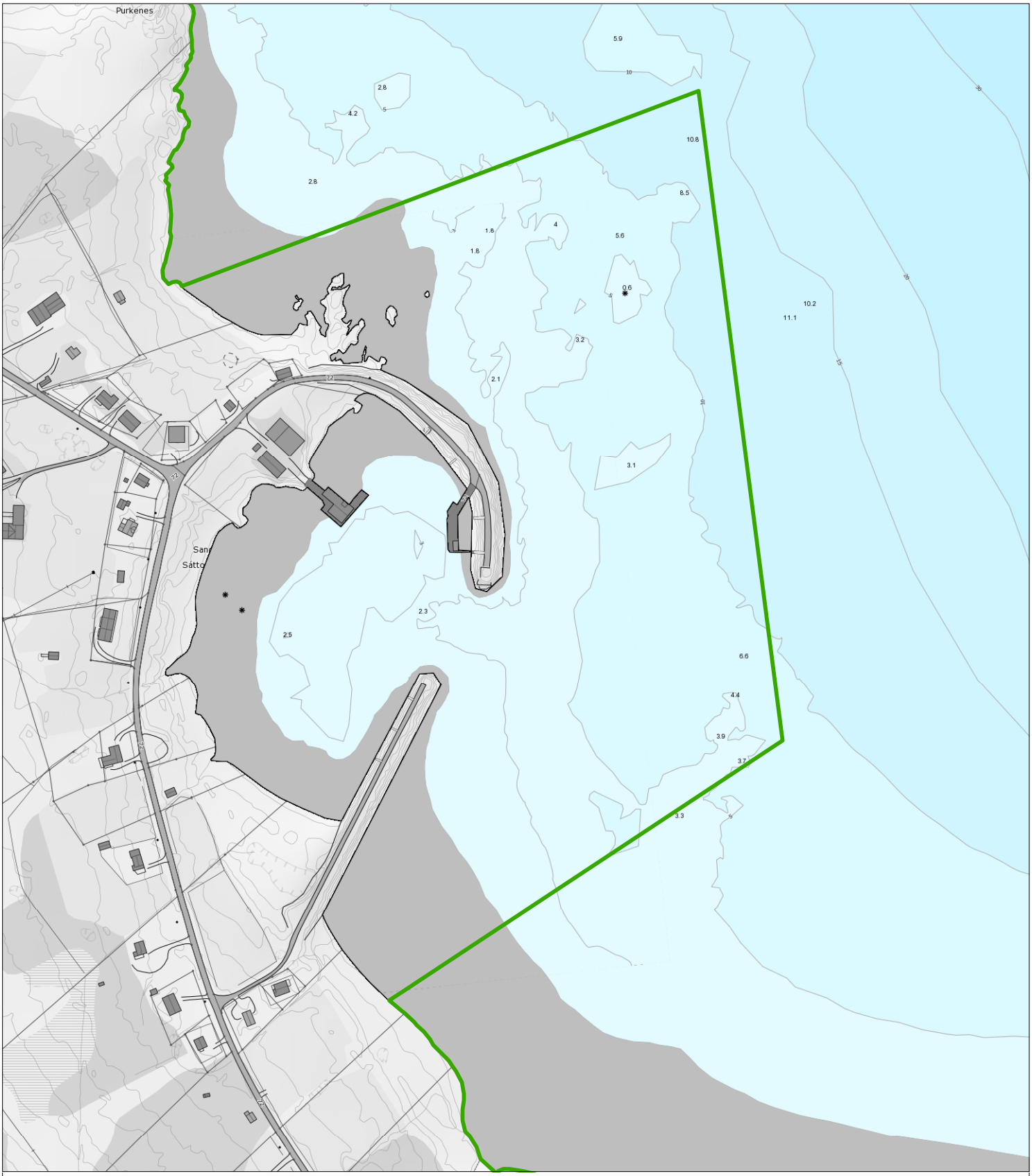

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Kartutsnitt: Sandland, Loppa kommune

Alternativ A

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015
Målestokk: 1:4 000

0 50 100 200 m

N

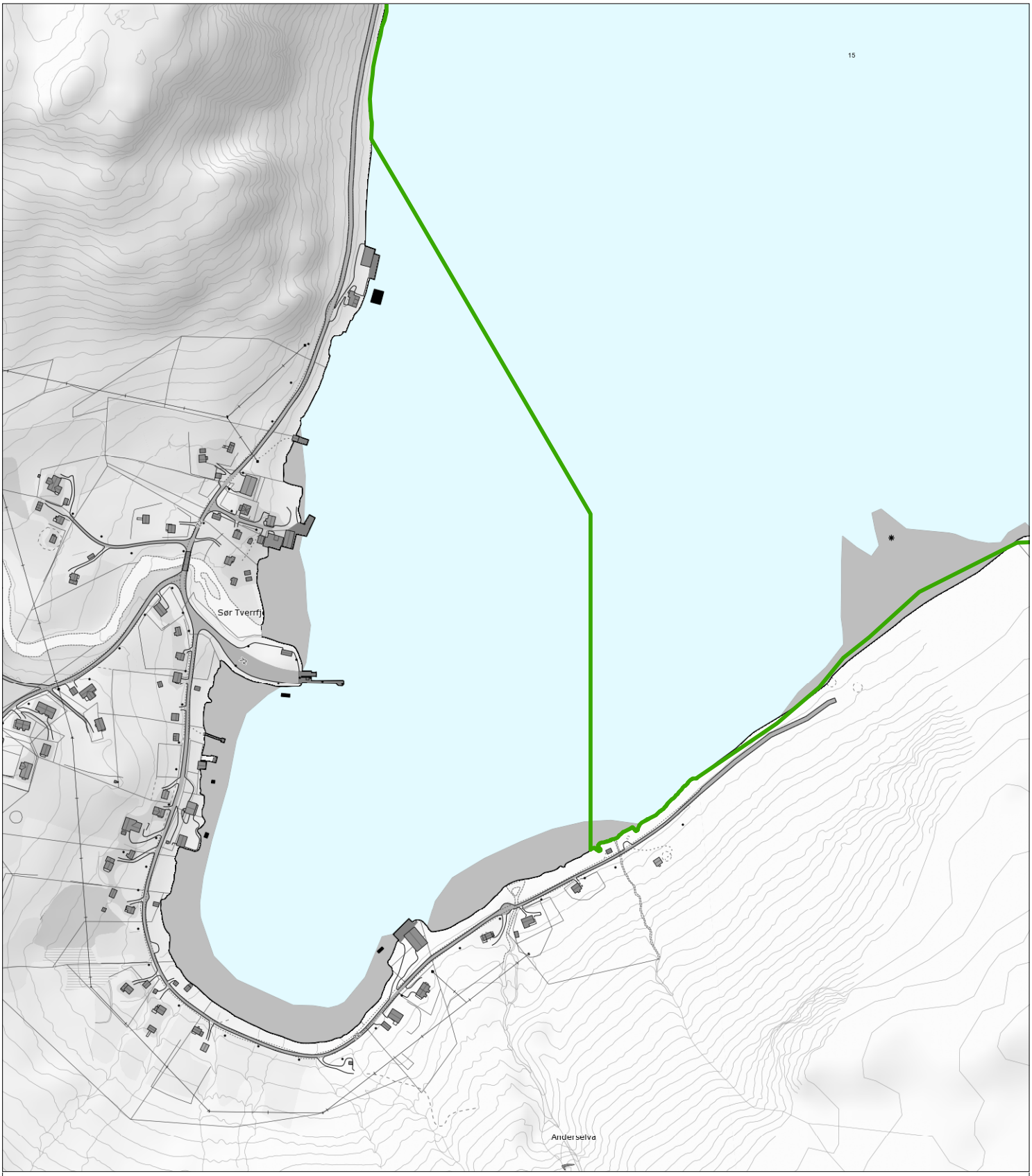

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Kartutsnitt: Sør-Tverrfjord, Loppa kommune

Alternativ A

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015
Målestokk: 1:6 000

0 50 100 200 300 m

N

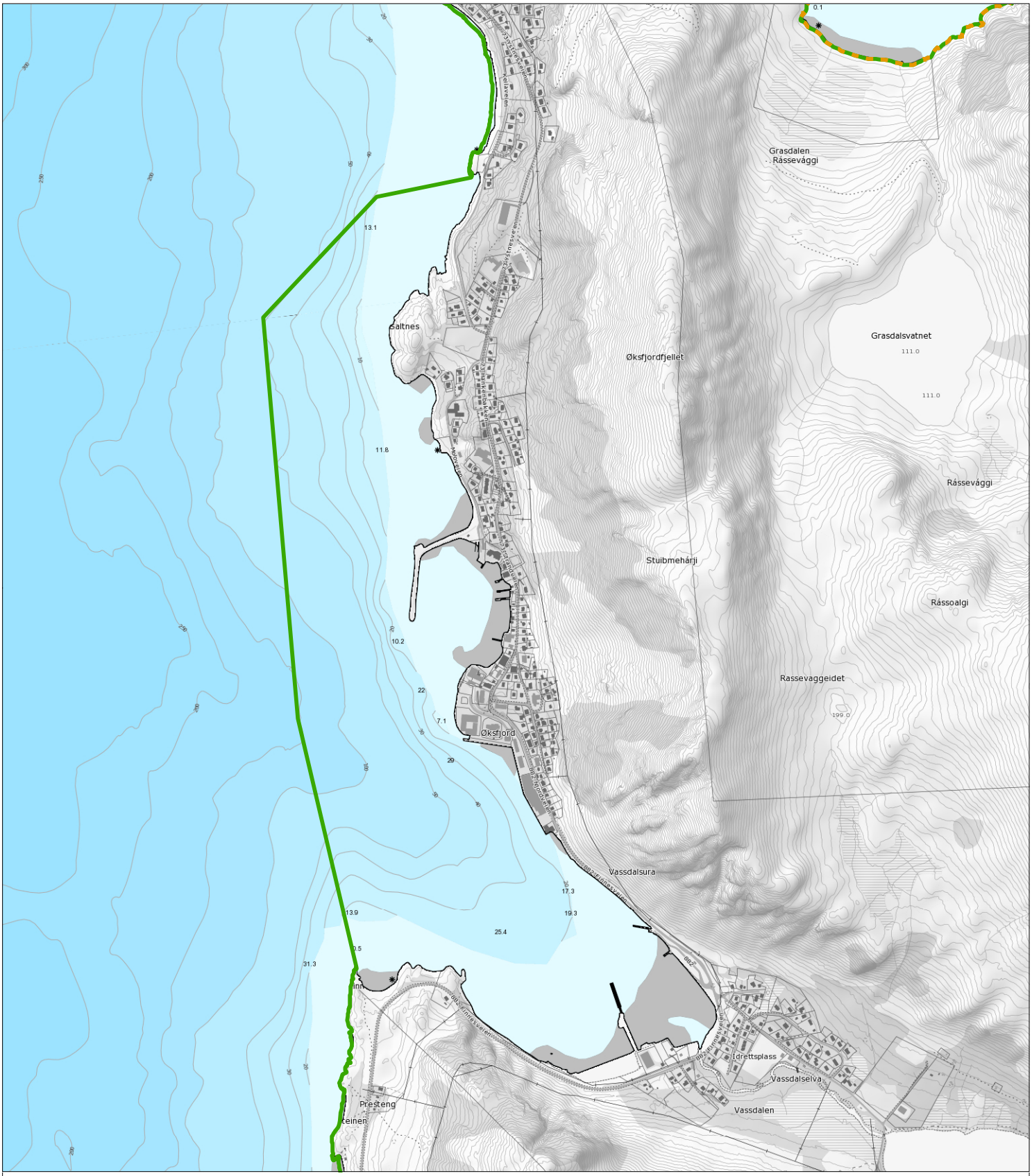

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Kartutsnitt: Øksfjord, Loppa kommune

Alternativ A

Alternativ B

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015

Målestokk: 1:15 000

0 200 400 800 m

N

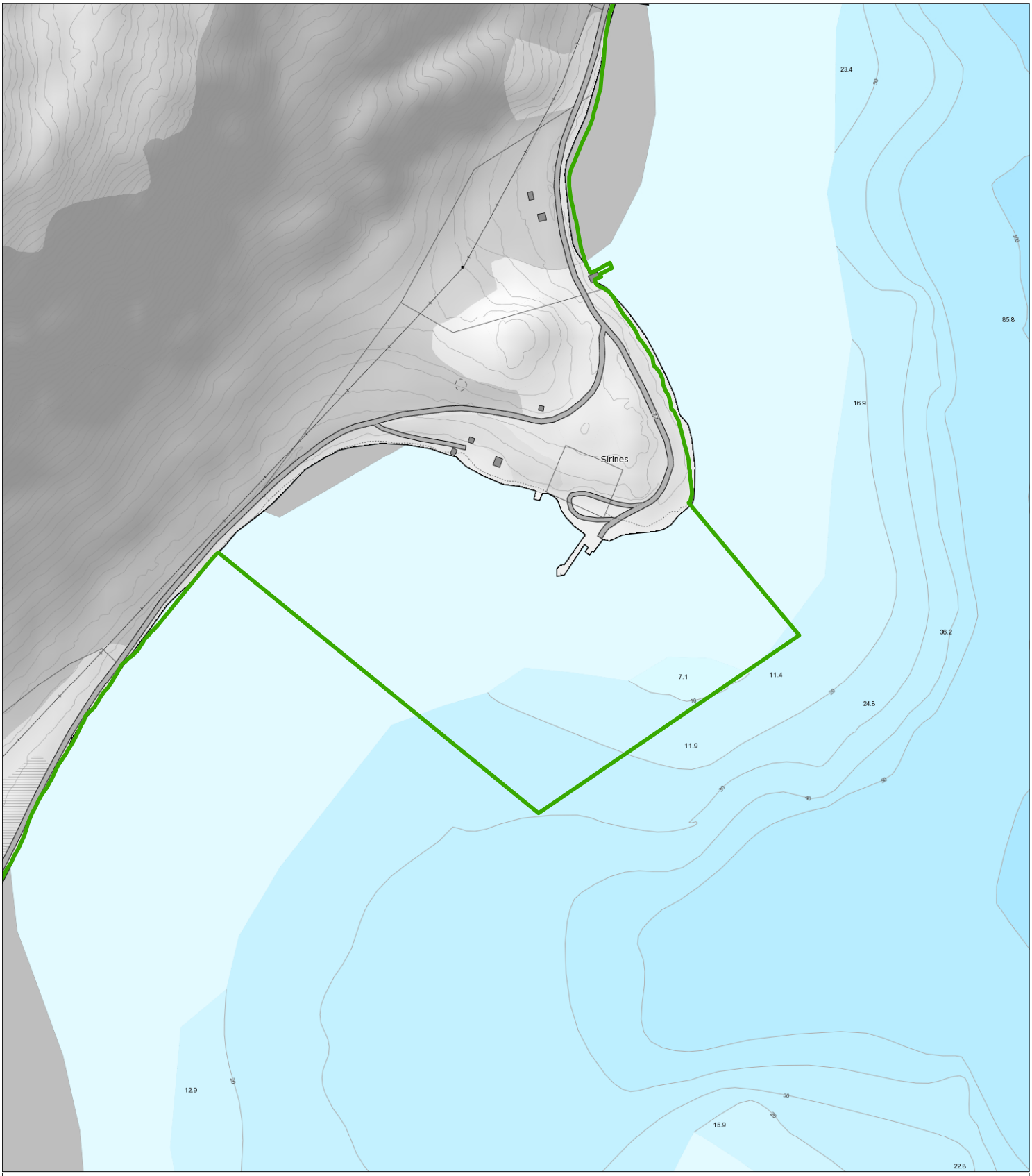

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Kartutsnitt: Tverrfjord fergeleie, Loppa kommune

Alternativ A

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015
Målestokk: 1:5 000

0 75 150 300 m

N

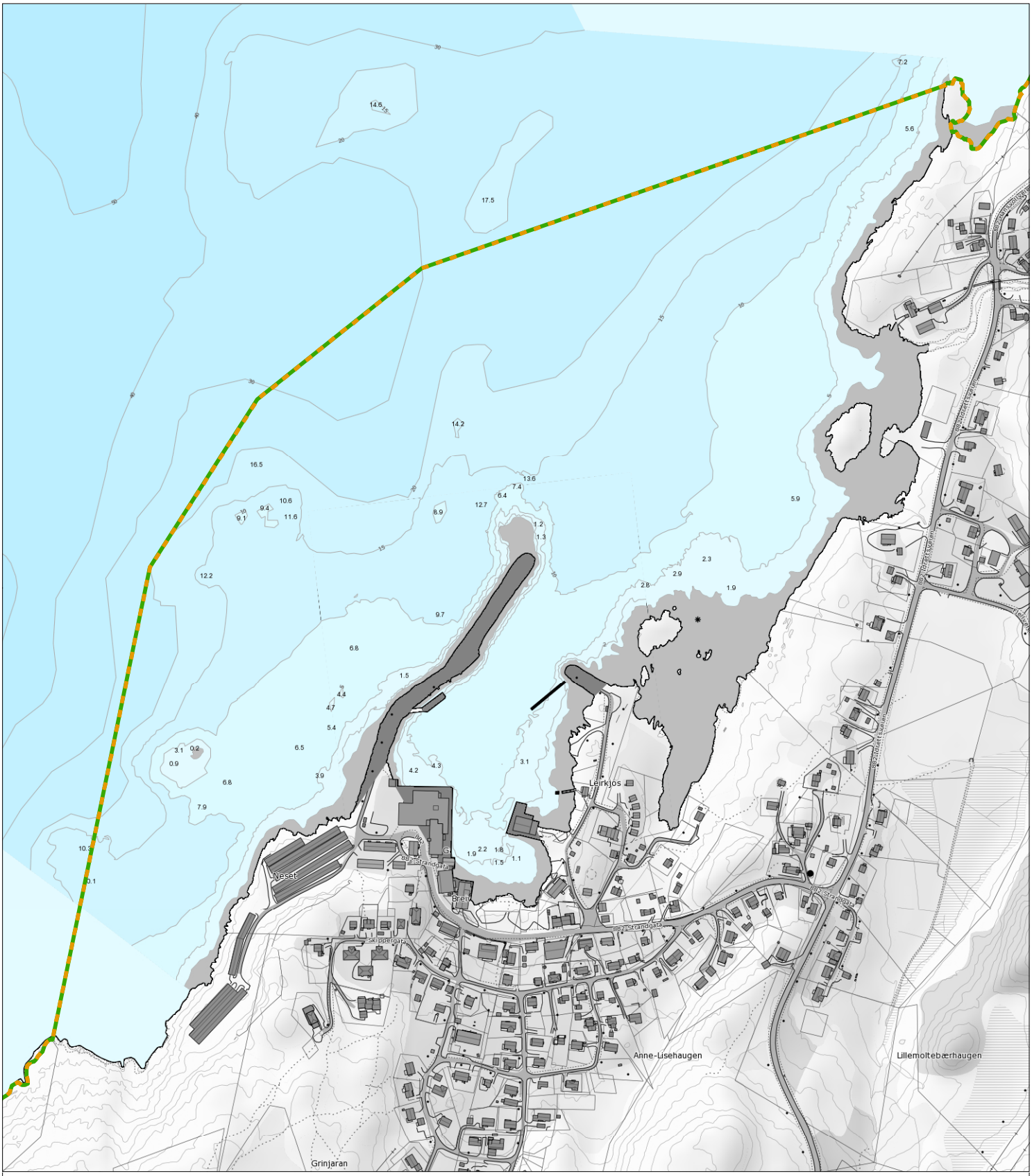

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Kartutsnitt: Breivikbotn, Hasvik kommune

Alternativ A

Alternativ B

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015

Målestokk: 1:6 000

0 50 100 200 300 m

N

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Kartutsnitt: Hasvik, Hasvik kommune

Alternativ A

Alternativ B

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015

Målestokk: 1:20 000

0 0,25 0,5 1 km

N

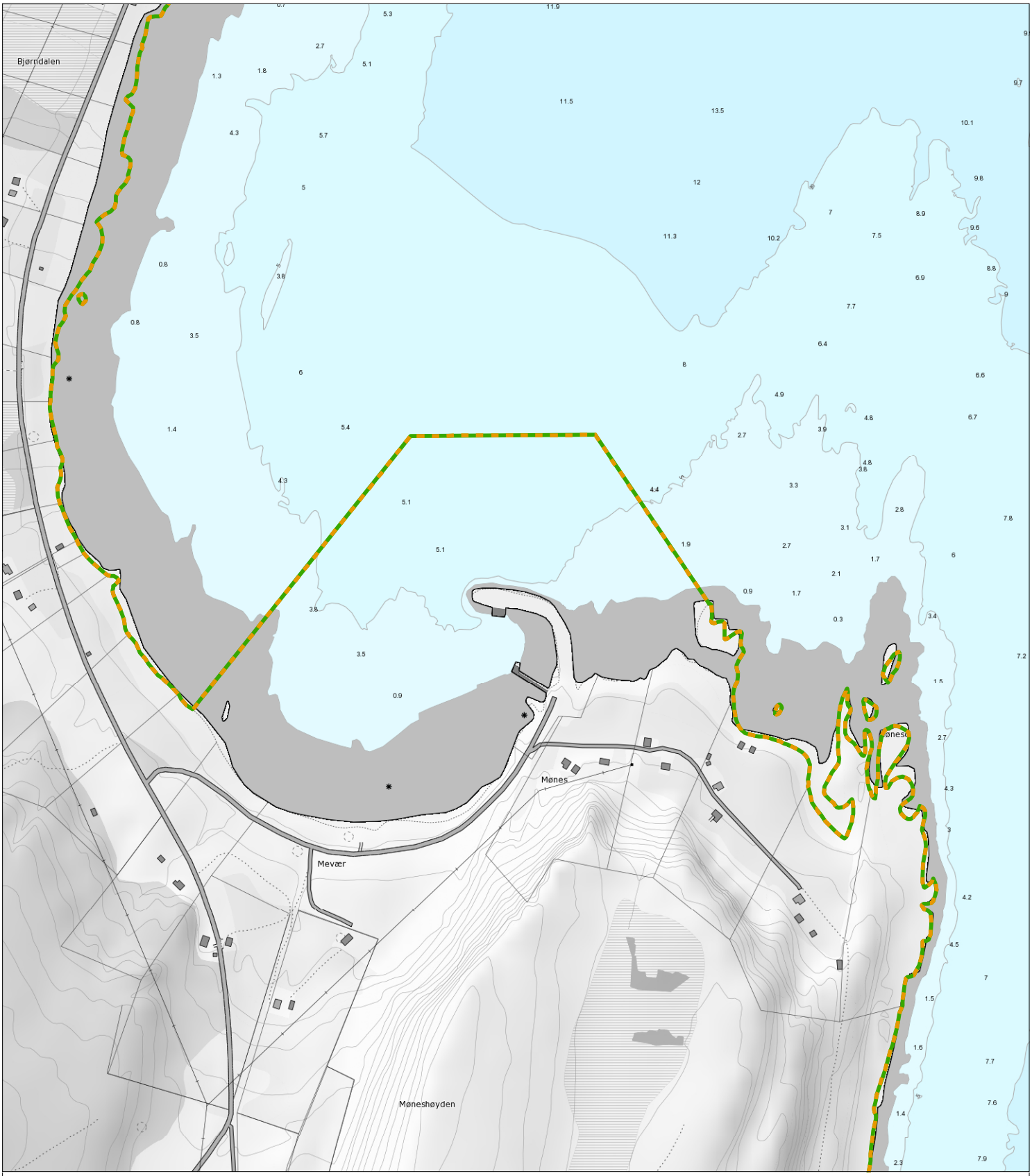

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Kartutsnitt: Mevær, Loppa kommune

Alternativ A

Alternativ B

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015

Målestokk: 1:6 000

0 50 100 200 300 m

N

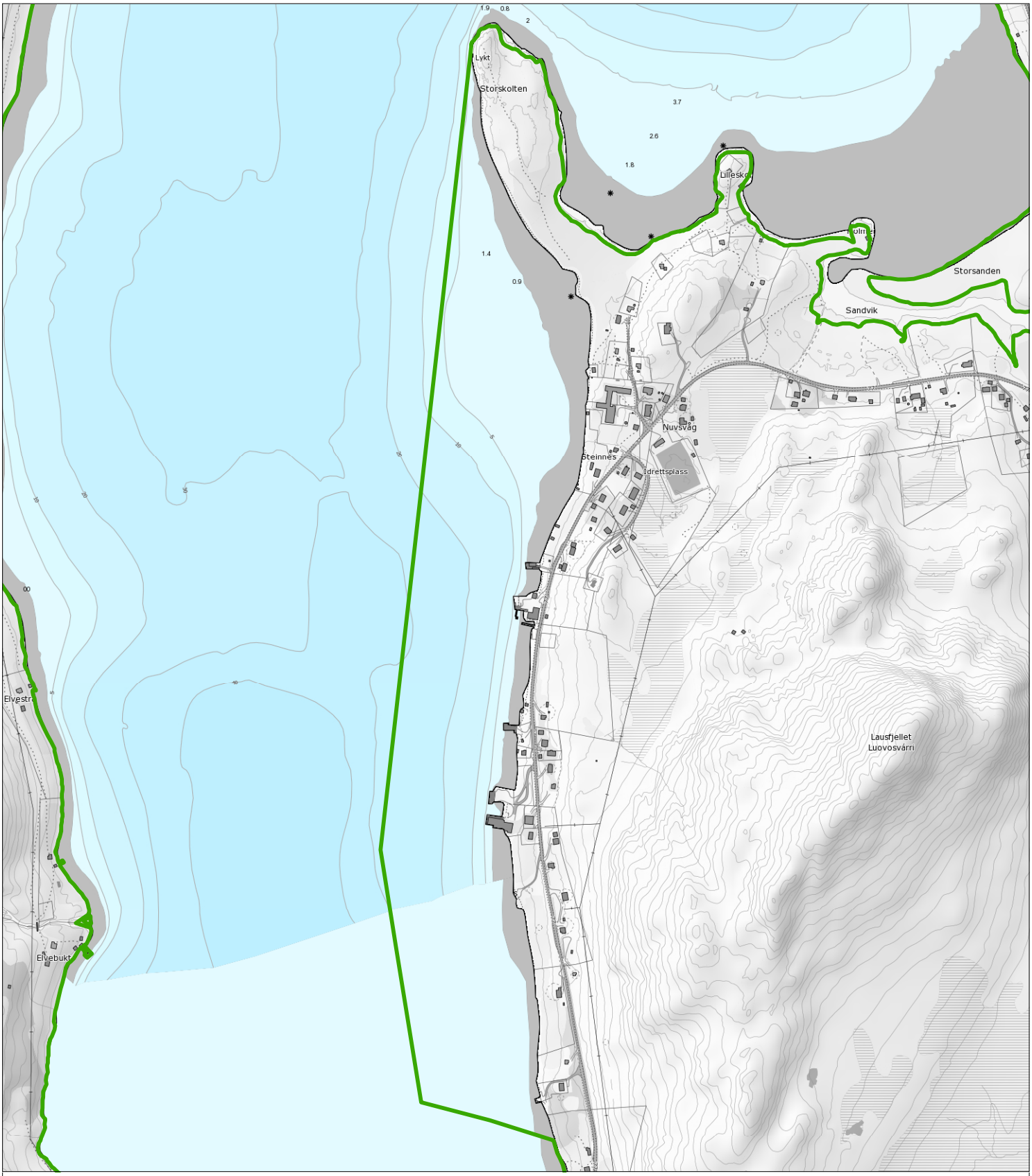

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Kartutsnitt: Nuvsvåg, Loppa kommune

Alternativ A

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015
Målestokk: 1:10 000

0 125 250 500 m

N

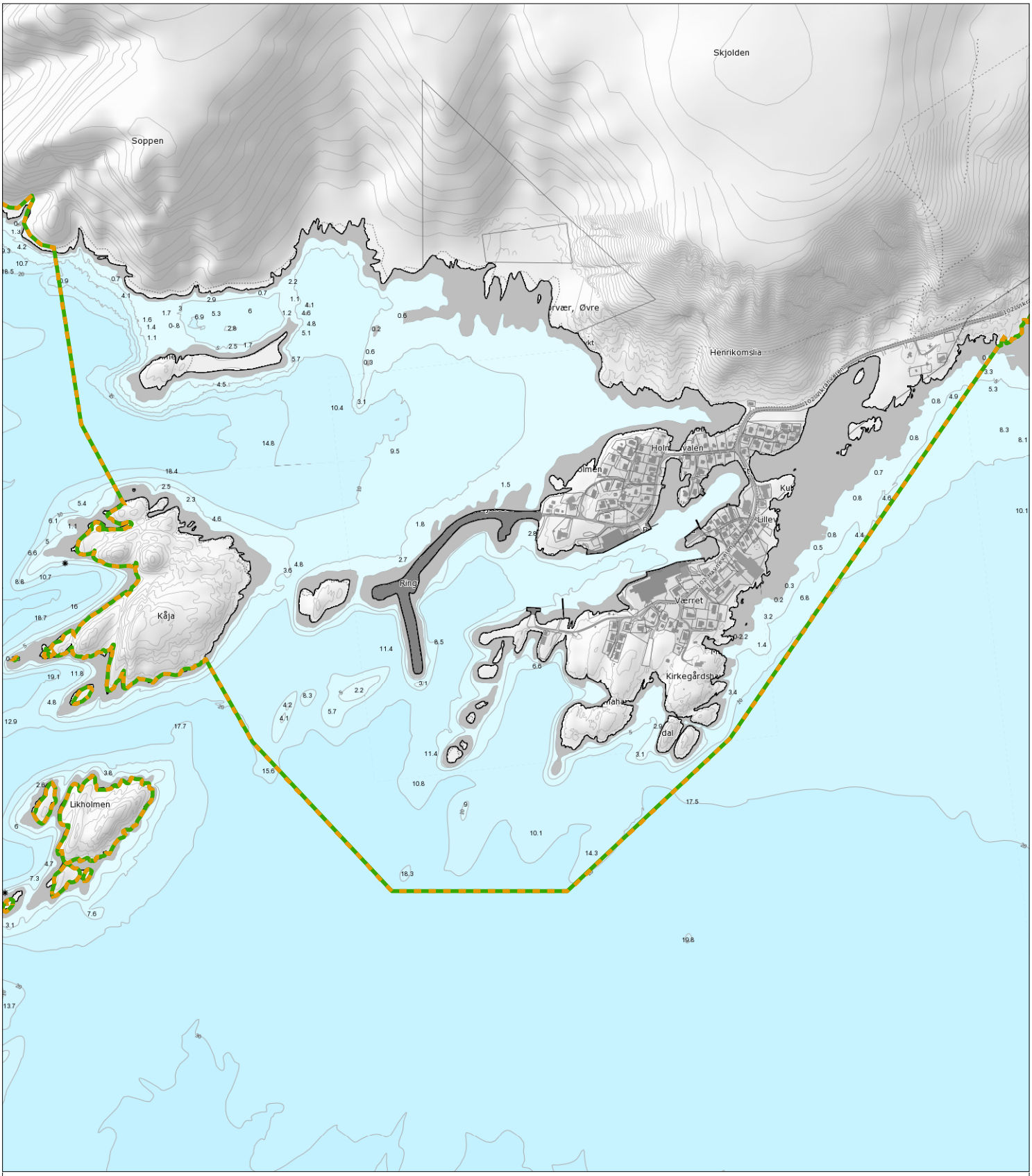

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Kartutsnitt: Sørvær, Hasvik kommune

Alternativ A

Alternativ B

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015

Målestokk: 1:12 000

0 100 200 400 600 m

N

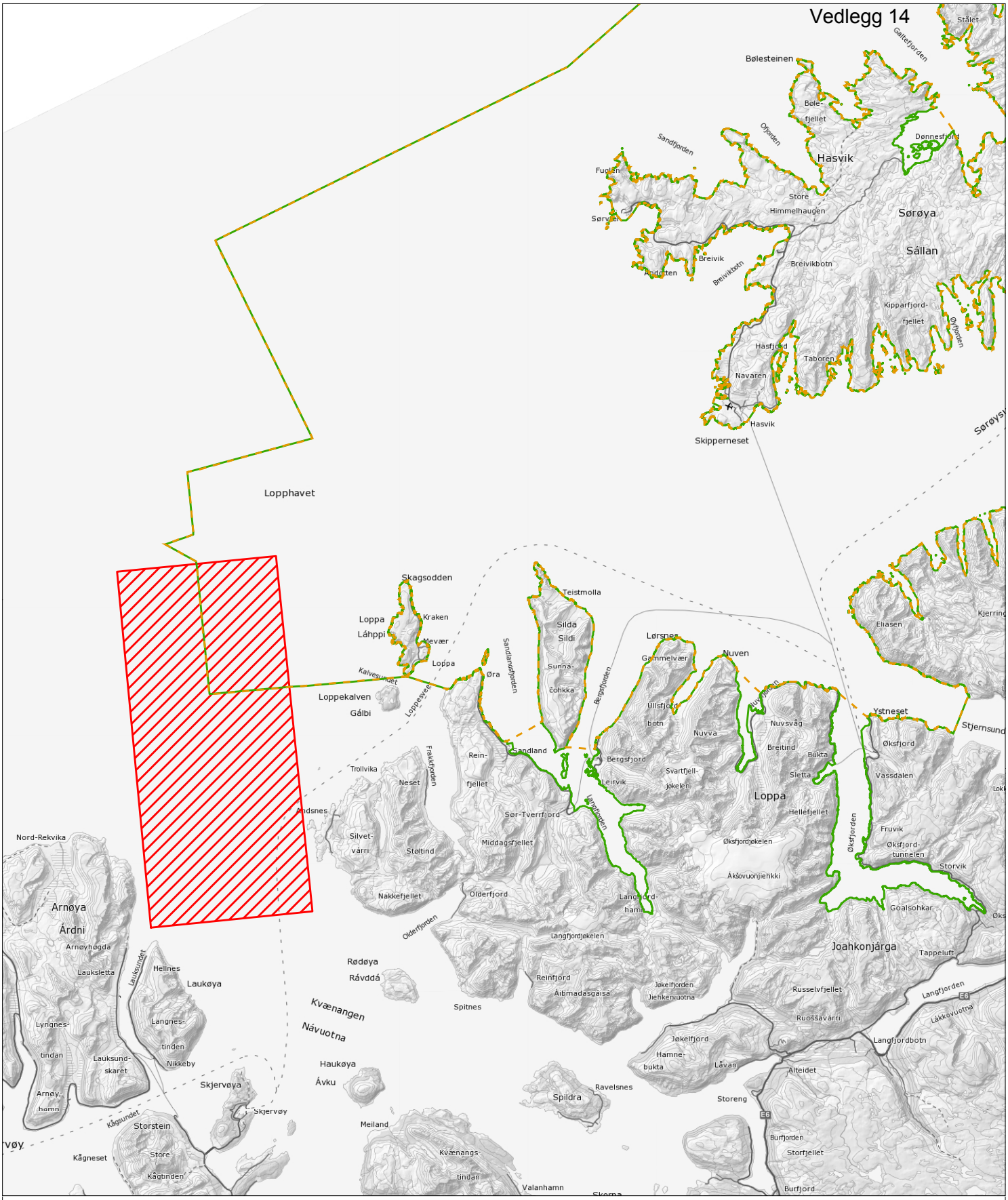

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Temakart: Forsvarets skytefelt "Kvænangen"

Alternativ A

Alternativ B

Skytefelt

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Skytefelt: NOU 2004:27
Fylkesmannen i Finnmark, 2015
Målestokk: 1:400 000

0 5 10 20 km

N

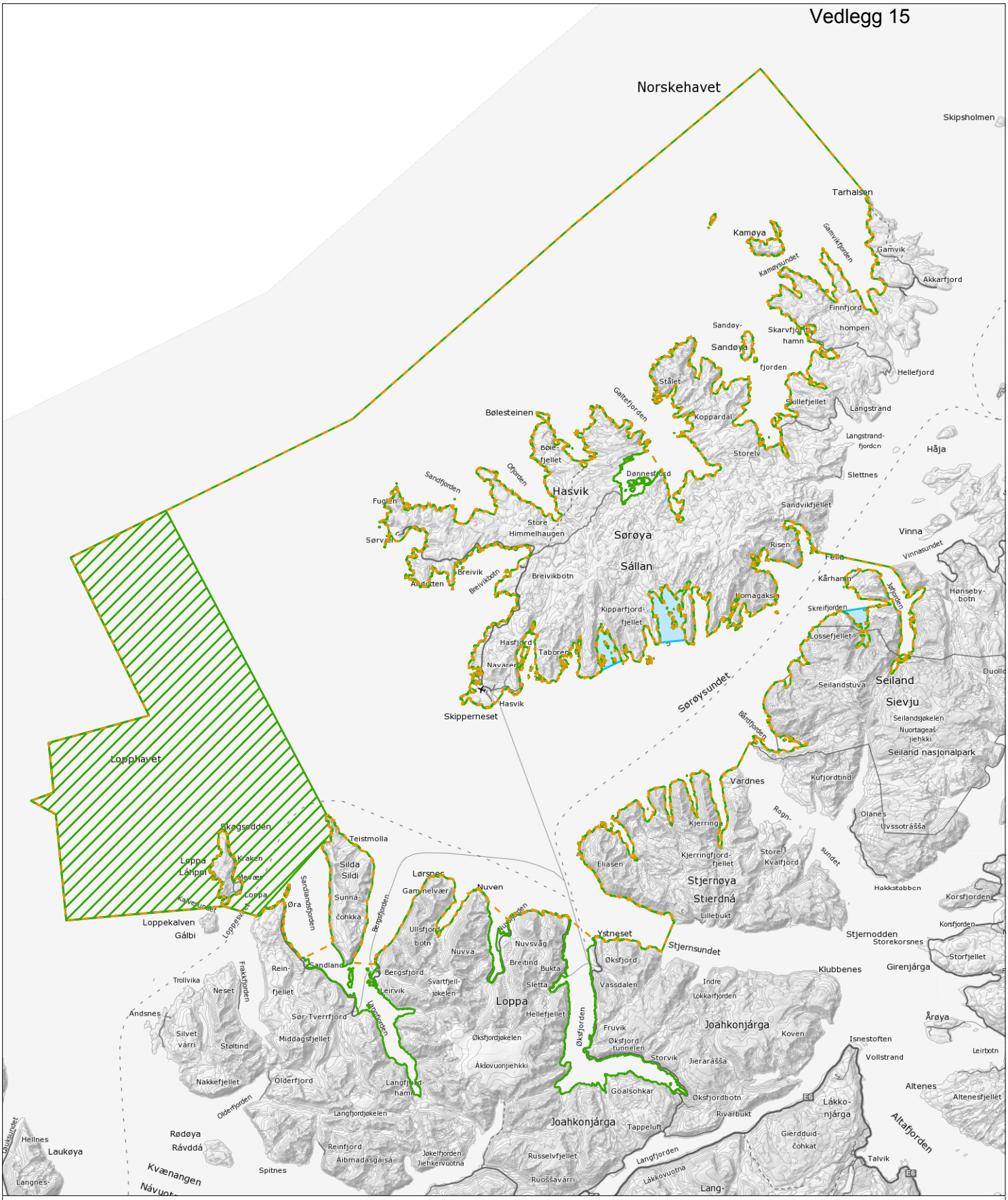

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Temakart: Alternative referanseområder for havbruk og overvåking av vannkvalitet

Alternativ A

Alternativ B

Referanseområde for havbruk

Referanseområde for vannkvalitet

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2017

Målestokk: 1:500 000

0 5 10 20 km

N

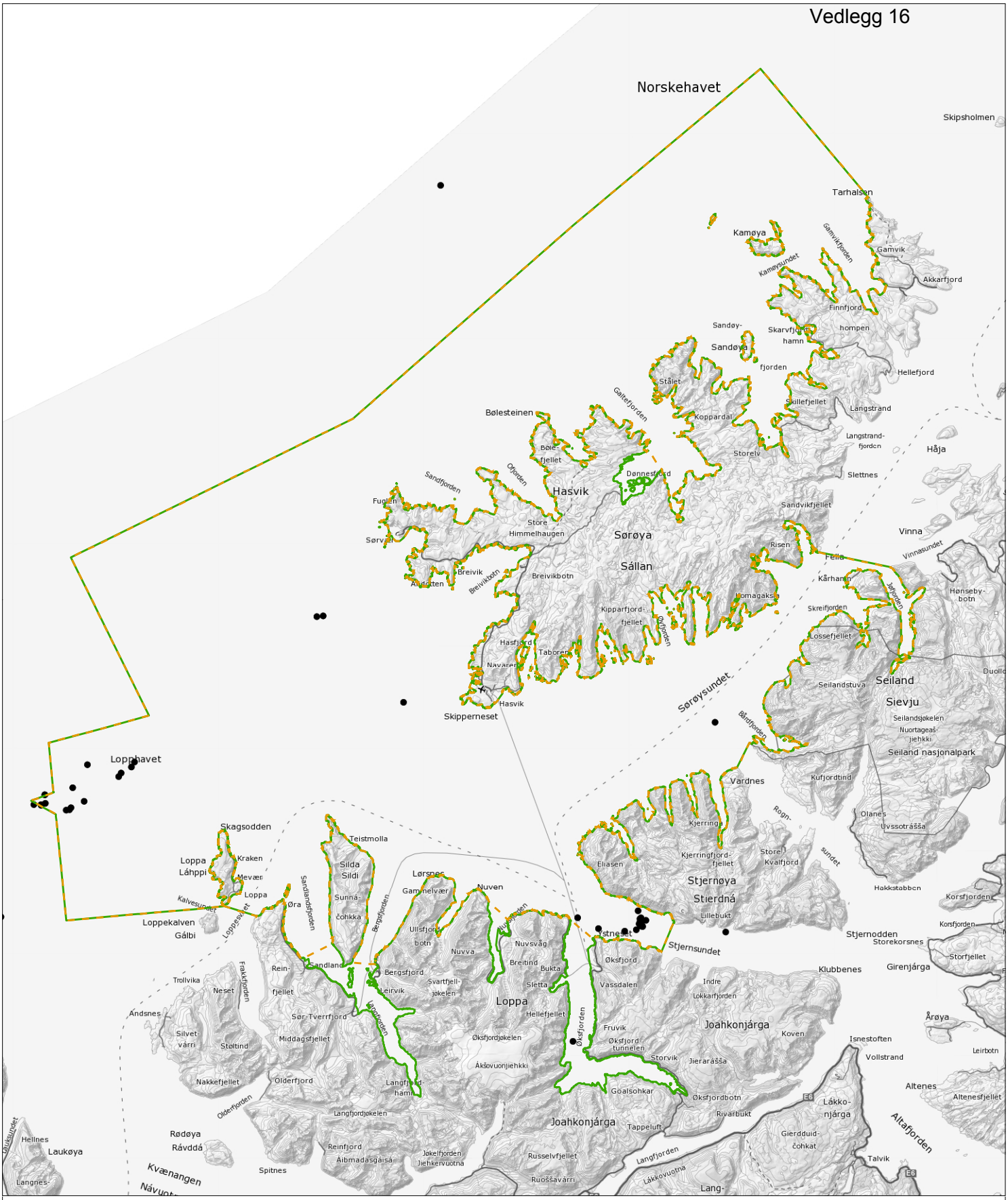

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Temakart: Kartlagte korallrev

Alternativ A

Alternativ B

Korallrev

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Korallrev: Havforskningsinstituttet
Fylkesmannen i Finnmark, 2015
Målestokk: 1:500 000

0 5 10 20 km

N

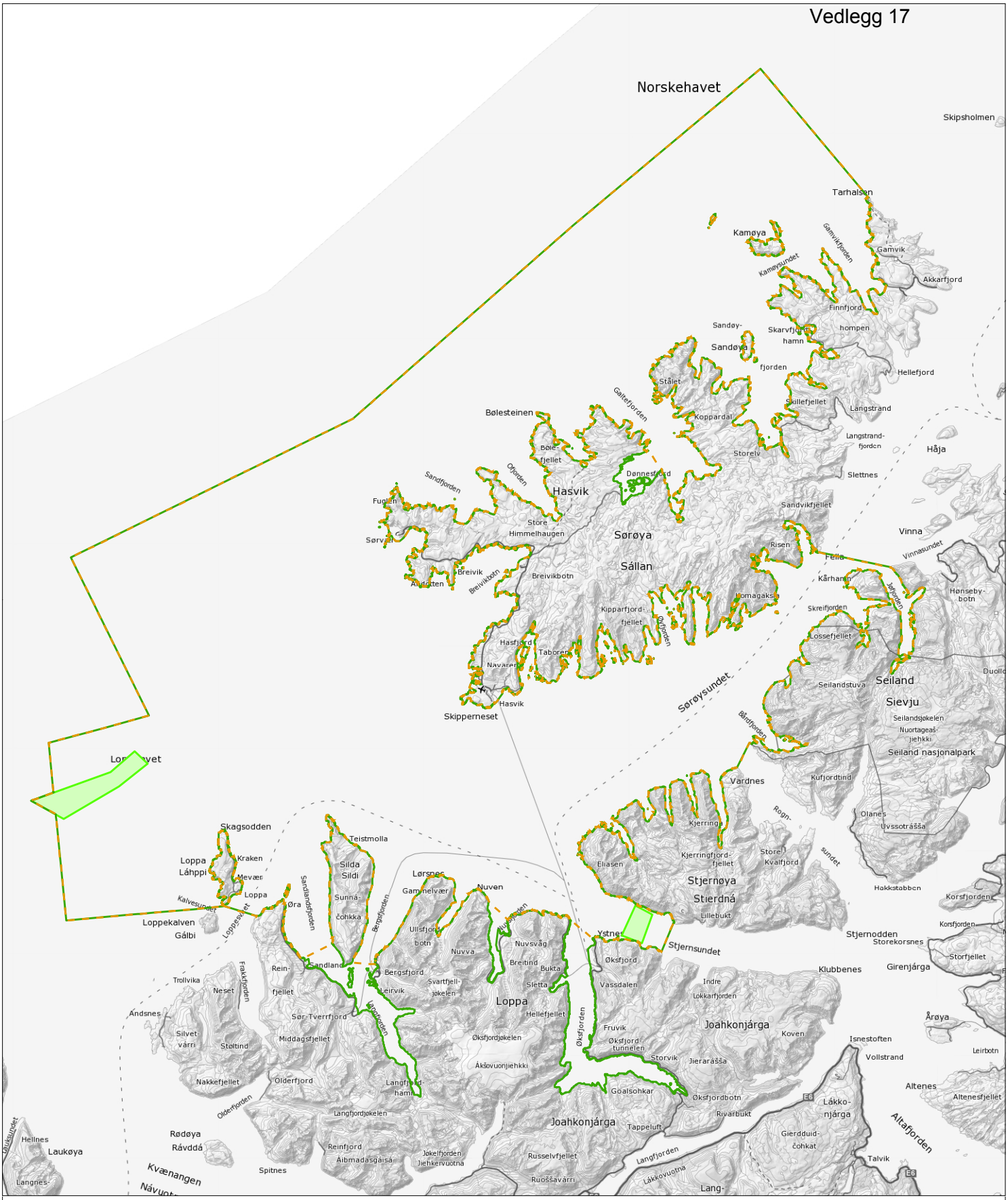

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Temakart: Særskilt beskyttede koraller

Alternativ A

Alternativ B

Særskilt beskyttede koraller

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015

Målestokk: 1:500 000

0 5 10 20 km

N

Vedlegg 18

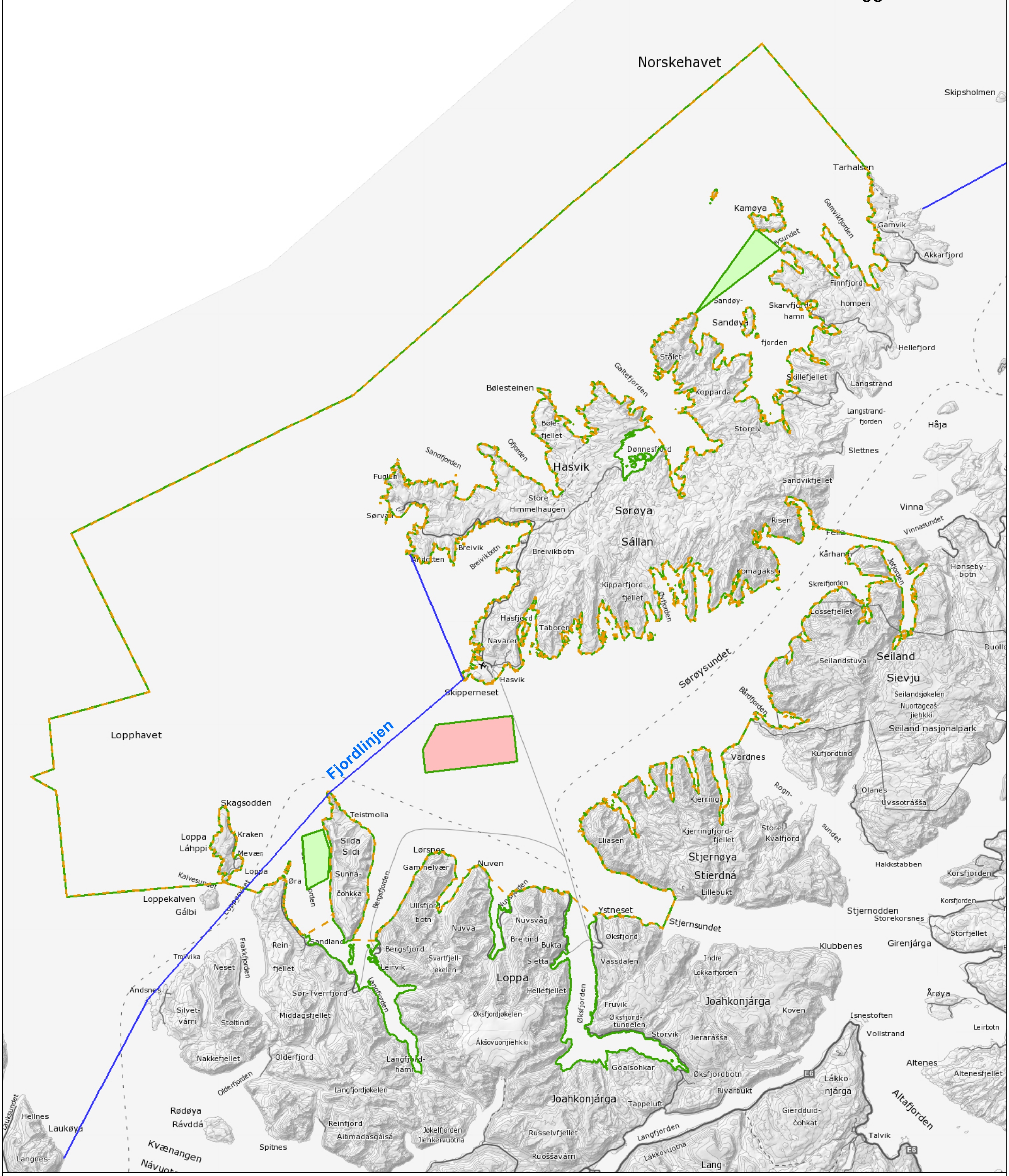

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Temakart: Alternative referanseområder for snurrevad og reketrål

- Alternativ A
- Alternativ B
- Referanseområde for snurrevad
- Referanseområde for reketrål

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fjordlinjen: Fiskeridirektoratet
Fylkesmannen i Finnmark, 2015
Målestokk: 1:500 000

0 5 10 20 km

N

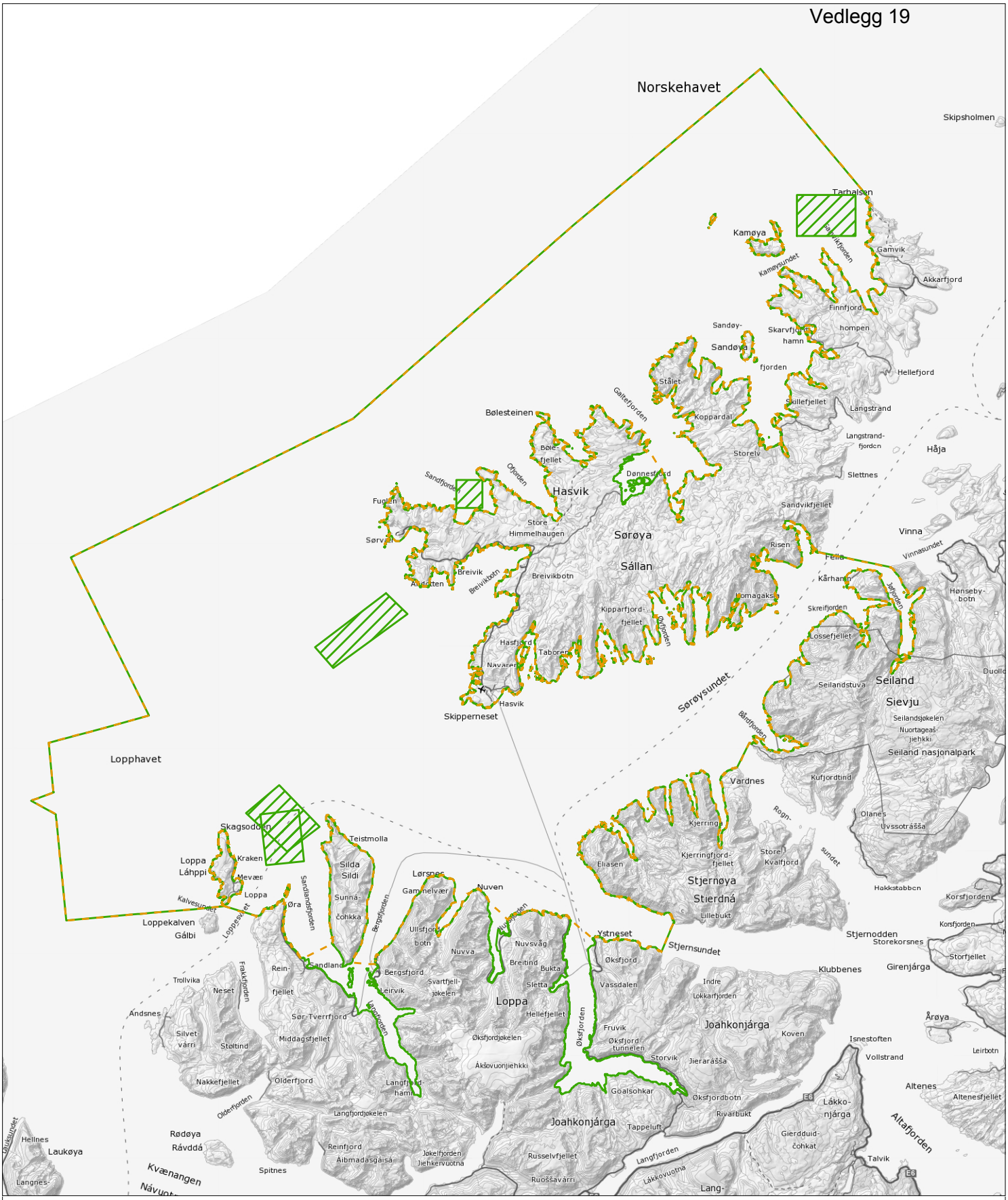

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Temakart: Forkastede referanseområder

Alternativ A

Alternativ B

Referanseområde for snurrevad

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015

Målestokk: 1:500 000

0 5 10 20 km

N

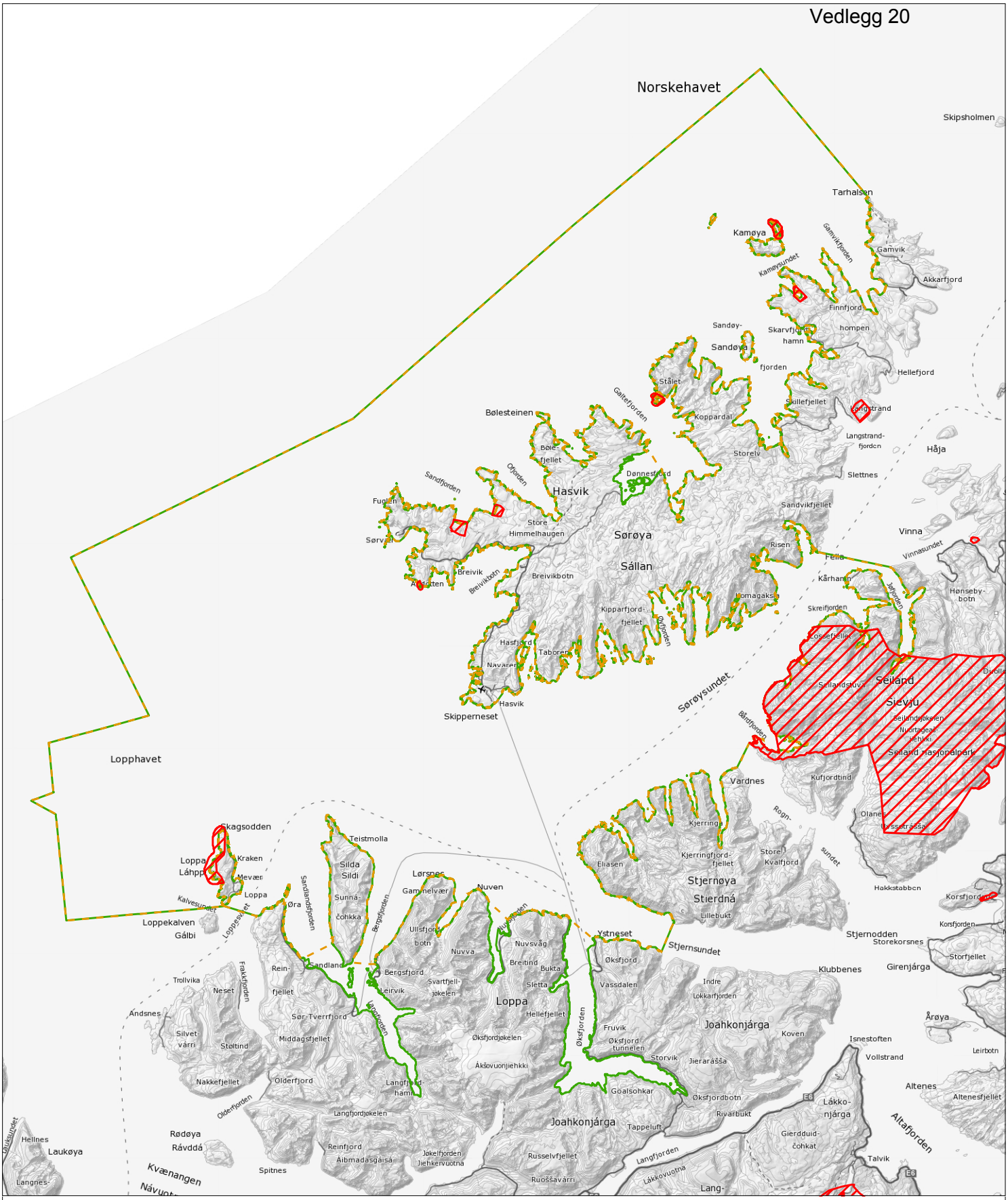

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Temakart: Eksisterende verneområder

Alternativ A

Alternativ B

Verneområde

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Fylkesmannen i Finnmark, 2015

Målestokk: 1:500 000

0 5 10 20 km

N

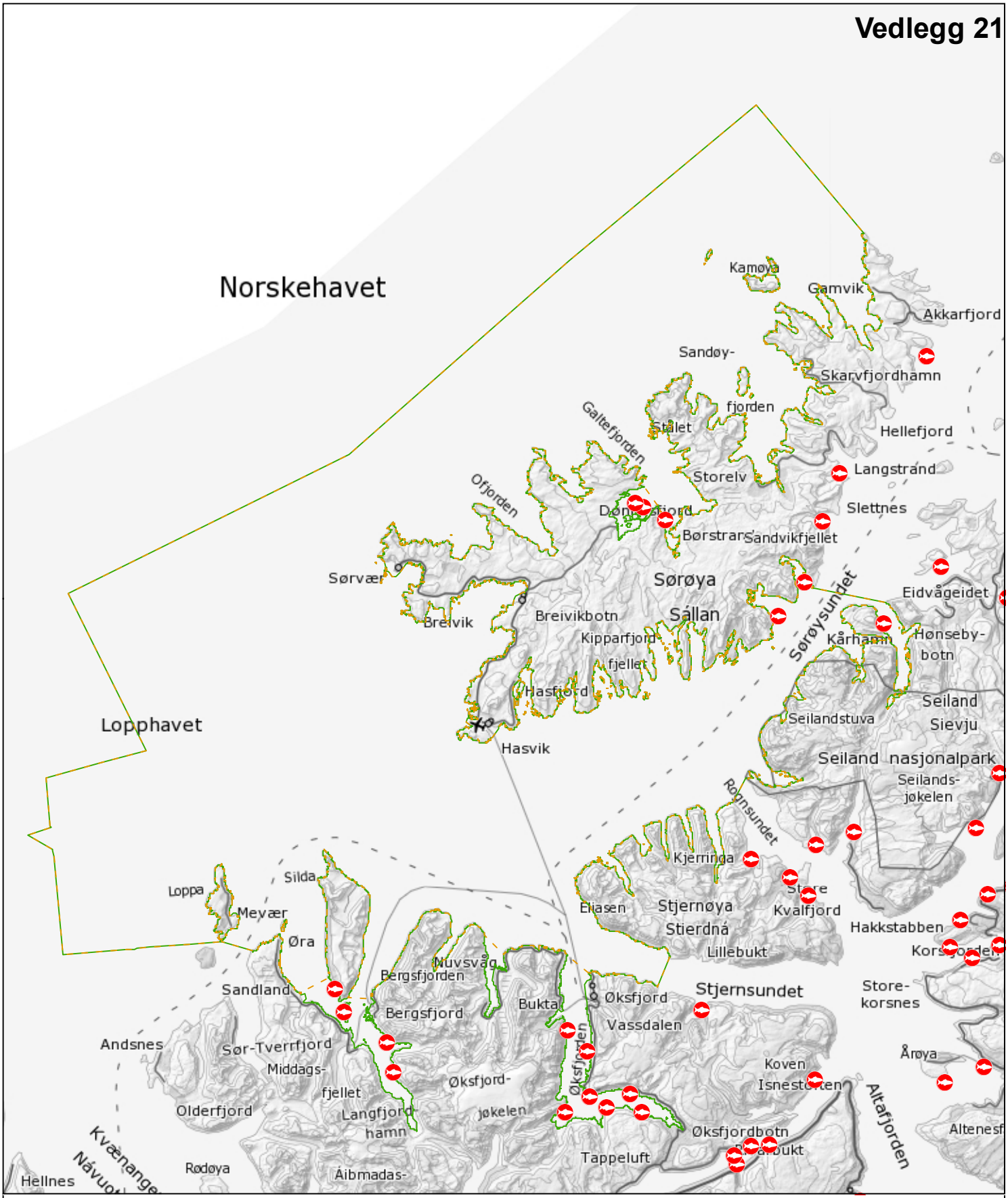

FORSLAG OM MARINT VERN AV LOPPHAVET

Temakart: Lokaliteter for oppdrett av matfisk

Alternativ A

Alternativ B

Matfisk

Kartgrunnlag: Topografisk norgeskart, Kartverket.
Lokaliteter: Fiskeridirektoratet
Fylkesmannen i Finnmark, 2017
Målestokk: 1:500 000

0 5 10 20 km

N

14. april 2016

Vedlegg til konkurransegrunnlag for oppdatering av konsekvensutredning for forslag til Lopphavet marine verneområde

Restriksjonstabell

Liste aktiviteter	Reguleringer/restriksjoner	Eventuelle restriksjonsalternativer	Merknader
Nye tekniske inngrep, herunder ulike bygninger, anlegg og installasjoner	Ikke tillatt		Forbud skal konsekvensutredes selv om det kan være aktuelt å gi dispensasjon til mindre tiltak som innebærer små inngrep på bunnen (f. eks. flytebrygger, innretninger for navigasjonsveiledning, mindre tiltak i tilknytning til utøvelse av lokale fiskerier, kabler og rørledninger i utvalgte korridorer med skånsomme metoder).
Utfylling	Ikke tilatt		Forbud skal konsekvensutredes selv om det kan være aktuelt å gi dispensasjon til mindre tiltak som innebærer små inngrep på bunnen, herunder mindre tiltak i tilknytning til utøvelse av lokale fiskerier.
Mudring og deponering av masse	Ikke tilatt		Forbud skal konsekvensutredes selv om det kan være aktuelt å gi dispensasjon til mindre tiltak som innebærer små inngrep på bunnen (f.eks. vedlikeholdsmudring)
Undervannssprengning, boring og dumping	Ikke tilatt		
Utslipp ballastvann	Ikke tilatt		
Utnyttelse mineralske ressurser	Ikke tilatt		

Fiske garn, line, teine ruse, snøre, stang m.v.	Fiske med garn og line tilates ikke i sensitive deler av området med korallrev.	Fiske tilatt i hele området, dvs. som i 0-alternativet	Skal i tilegg utredes forbud mot alt fiske (både næringsfiske, fritidsfiske og turistfiske) i sensitive deler av området med korallrev.
Fiske snurrevad*	Ikke tilatt i foreslått og kartfestet referanseområde i Breivikfjorden, sørvest for Sørvær	Ikke tillatt i foreslått og kartfestet referanseområde mellom Loppa øy og Silda	Det skal i tilegg utredes foreslåtte og kartfesta alternative referanseområder i Sandlandsfjorden og trekanten mellom Kamøya, Stålet og Saksnæringen
Fiske reketrål*	Ikke tilatt i foreslått og kartfesta referanseområde i Sørøysundet		
Skjellskraping	Ikke tilatt	Tilatt i avgrensa områder	
Akvakultur	Ikke tilatt i foreslått og kartfesta referanseområde for overvåkning av den regionale vannkaliteten i kyststrømmen	Oppdrett av skjell/skalldyr tilatt i hele utredningsområdet.	Det skal i tilegg utredes alternativer for referanseområder for akvakultur i Skreifjorden, Øyfjorden og Kipparfjorden.

* Alle former for bunnpåvirkninger med aktive redskap bør opphøre i områder som velges ut som spesielle referanseområder for fiske.
Det innebærer at konsekvensene av eventuelle fobud mot alle former for aktive redskaper som berører bunnen i foreslåtte referanseområder må utredes.

Ikke tatt med:
Fiske bunnfisktrål (konsumtrål), foregår kun utenfor 4 nm og ikke i mulige referanseområder. Det vil si at ikke er aktueklt å regulere.
Fiske krepstrål, foregår ikke.
Tanghøsting og taretråling, foregår ikke, uvisst om og eventuelt når det blir igangsatt/åpnet for slik virksomhet.-